

KUPARIALUEEN RAITTIUSLIITTO

YHTEISTYÖSSÄ

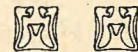


:: :: HANCOCKISSA, MICH., 1908 :: ::
SUOMALAIŠ-LUTEERILAIŠEN KUSTANNUSLIIKKEEN KIRJAPAINOSSA



YHTEISTYÖSSÄ

KUPARIALUEEN
RAITTIUSLIITON
.: JULKAISU .:



HANCOCK, MICH., 1908.
Suomalais-Luterilaisen Kustannusliikkeen Kirjapaino.

ALKULAUSE.

*Suuria emme ole toivoneet tästä kirjasta aluksi-
kaan, eikä siitä ole mitään merkkiteosta tullutkaan.
Vaatimattomana tulkkina, työstämme kertojana pyy-
dämme laskea tämän kirjasemme YHTEISTYÖSSÄ
arvoisan raittiuskansan ja yleensä kansalaistemme
käteen. Ankaraa arvostelua ei teoksemme kestä, em-
mekä usko tämän kirjan sitä osakseen saavankaan, kun
otetaan lukuun ne voimat, mitkä teoksemme on saanut
käytettäväkseen.*

*Saakoon siis tämä kirjanen YHTEISTYÖSSÄ
olla pienenä apuna siinä yhteenlittymisessä, johon
Amerikan suomalainen raittiuskansa nyt pyrkii.*

Hancockissa, Mich., Huhtik. 13 p. 1908.

V. Kuusisto.



Lasten puolesta.

Syntyperäinen luonto ja ympäröivät olosuhteet asettavat jokaisen ihmislapsen *kahden vaiheille* hyvän ja pahan välillä, josta tilasta ihminen ei voi selvitä muutoin kuin *taistelun* kautta. Taistelun kautta jompikumpi perussuunta joko hyvä tai paha voittaa, selviää ja vakaantuu.

Tässä taistelussa ovat osallisina *kaikki ihmis-olennon peruskyvyt ja voimat*. Silmän näkemät ja korvan kuulemat, muisti, mielikuvitus, ajatuskyky, tunteet, omatunto, sanalla sanoen *kaikki*, mikä ikinä ihmisen sielussa tai ruumiissa liikkuu ja on, saattaa tässä ratkaisevassa taistelussa esiintyä etuansa valvomassa ja puolustamassa. Ihminen *jakaantuu* kahtia, kaikki hänessä oleva paha tukeva yhtyy vakavaksi, johdonmukaiseksi *pahuuden elimistöksi*, joka aina ja kaikessa vastustaa sitä, mikä tukee *tahtoa hyvään*. Tällaisen taistelun olemassa olosta jokaisessa ihmisessä kertoo sielutiede ja kokemus, mutta ennenkaikkea on kehitysiässä oleva nuoriso hvyän ja pahan taistelutanner.

Taistelun ratkaisuun vaikuttaa suurella määrällä kasvatus. Hyvä, siveellinen kasvatus ja hyvät tottumukset tukevat voimallisesti hyvän voittoa, jotavastoin laiminlyöty kasvatus ja huonot tottumukset edistävät pahuuden voittoa.

Sopusointuisin, syvin ja rikkain on kasvatus *kodissa*, missä rakastava isä ja äiti vakavalla järkevyydellä ohjaa lapsensa kehitystä. Kodissa viitoitetaan se perussuunta, joka useinkin tulee määrääväksi kautta elämän. Siksipä tuleekin jokaisen kodin ennenkaikkea pyrkiä olemaan sinä tukena, joka nuoruus-ijän taisteluissa auttaa onnellisesti kiusausten ja vaarojen ohi ja varjelee nuorta purjehtijaa ajamasta elämänsä laivaa kareihin.

Luojan suuret käsialat ovat asetetut aistimillamme havaittaviksi. "Ruumiin kynttilänä" silmä varoittaa ja varjelee ihmistä tuhansista vaaroista. Silmän kautta vaikuttaa kaikki kaunis ihmissieluun jalostaen sitä, silmän kautta imeytyy sieluun myös rumaa, likaista, turmelevaa. Samoin muidenkin aistimien kautta saamme vaikutuksia hyvästä ja huonosta, kauniista ja rumasta ja kaikesta jää sieluun jälki. Hennoin vaikutuksille on lapsen sielu. Siksipä tuleekin kodin *varjella* lasta huonon ja saastaisen näkemiseltä ja kuulemiselta ja totuttaen kehittää lapsen sielu kaipaamaan ja rakastamaan hyvää ja kaunista. Eräs sielutieteilijä on sanonut: "Rakkauden synnyttämisen *raittiiseen ja puhtaaseen ilmaan* on kodin velvollisuus ei ainoastaan *sivistyksen ja terveyden kannalta*, vaan myös *raittiuuden mielen ja siveellisen puhtauden kannalta*. Puhtauteen totunut hajuaisti inhoaa sairautta tuottavaa siivottomuutta, kapakan väkeviä höyryjä ja tupakkahuoneen happamia seiniä. Jos jo hengitettävänämmä oleva *puhdas ilma*, joka on ruumiillisen elämämmä välttämätön tekijä, jos se voi varjella mielen raittiutta ja puhtautta, kuinka paljon enemmän eikö kodissa vallitsevat tavat, siellä puhutut puheet ja tehdyt teot vaikuta lapseen. Missä olot lapsen ympärillä

ovat *puhtaat* ja *raittiit*, siinä kehittyä lapsessa myös korkeampi ja puhtaampi tunne-elämä, lapsi saa hyviä tottumuksia — voimat hyvän ja pahan taisteluun kehittyvät *hyvän* voitoksi. Siellä taas, missä olot lapsen ympärillä ovat likaiset, missä juoppouden kuohuttama turmelus saastuttaa kodin hengen, siellä pehmeään peltoon itäytyy rikkaruohojen siemeniä, rikkaruohojen, jotka nopeasti kasvaen vaikeuttavat jopa tukahuttavatkin hyvien voimien kasvun.

Jotta olot lapsen ympärillä voivat olla raittiit ja puhtaat, vaaditaan siihen ennenkaikkea isän ja äidin raittiutta ja puhtautta. Ja jotta kodin vaikutus olisi kokonainen, vaaditaan siihen isän ja äidin erityistä opastusta ja neuvomista.

Tietämättömänä pitäminen ei saa kuulua niihin keinoihin, joilla lasta varjellaan pahasta.

Aikamme päivänpolttavana kysymyksenä on raittiuden voittoon vieminen, alkoholikysymyksen ratkaiseminen käytännössä.

Tuntien edellämäinitun kodin suuren merkityksen lapsen kehitykseen nähden ja samalla tajuten, että taistelussa juoppoutta vastaan on kuten kaikissa "tyvestä puuhun noustava", rohkenen lasten puolesta ja sen rakkauden nimessä, joka Teidän vanhempien rinnossa lapsianne kohtaan on, rohkenen kutsua Teitä työhön lastenne ruumiin ja sielun varjelemiseksi juoppouden saastutukselta työhön, joka ilman Teitä on perin vaikea jopa mahdotonkin suorittaa. Ja paitsi *varjelemaan juoppoudelta* pyydän Teitä *opettamaan* lapsenne *raittiuteen*.

Muuan päivä sanoi minulle pieni kymmenvuotias poika: "täti, mitä Te niitä suuria ihmisiä menette opettamaan, kyllähän ne itsekin ymmärtävät, opettakaa

meitä lapsia”. Jospa “suuret ihmiset” ymmärtäisivät, jospa isät ja äidit ymmärtäisivät! Silloin saisivat nuo puhtaat, avoimet sielut nähdä ympärillään raitista, järkevää toimintaa ja kuulla kaipaamiaan, välttämättömiä neuvoja.

Te kokeneet, ymmärtäväiset isät ja äidit, jotka tyytyväisinä hykertelette käsiänne katsellessanne elon halua uhkuvaa, elon taisteluun valmistuvaa joukkoanne, ettekä tahdo laskea lastanne kokemuksen kentille siellä vasta oppiakseen, ehkäpä katkerillakin kokemuksilla, raittiuden merkitystä — ei, vaan Te tahdotte huolehtia siitä, etteivät nuoret sotilaita astu lapsuuden kynnyksen yli kuulematta totuutta väkijuomakysymyksessä. Ja Te nuoret isät ja äidit, jotka värisette riemusta ja odotuksesta seuratessanne puutarhanne ensimmäisen taimen kehitystä, ettehan koskaan salline alkoholi myrkyntu-kehuttavan lapsenne elämää, tuota sielua, joka lapsenne silmistä nyt niin viattomana vastaan säteilee. Vaurustautukaa jo ajoissa valvomaan lapsenne puolesta!

Jos joku vanhin kaipaa opastusta tässä *toivon työssä*, neuvoisin häntä hankkimaan itselleen tohtorinna Nandi Granfeltin kirjan nimellä *Toivon Työssä*. Neuvokoon Kaikkivaltias vanhemmalle parhaimmat keinot, suokoon Jumala, ettei yhdenkään vanhemman sydän särkyisi pettyneiden toiveiden tähden — lasten sortumisen tähden hyvän ja pahan taistelussa.

Alma Hinkkanen.



Raamattu saarnaa raittiutta.

“Viinaa ja väkevätä juomaa ei pidä sinun juoman eikä sinun poikas sinun kansas, koska te menette seurakunnan majaan ettette kuolisi; se pitää oleman ijankaikkinen sääty teidän sukulaisillenne että te eroitatte mikä pyhä ja ei pyhä, mikä saastainen ja puhdas on”. 3 Moos. 10: 9, 10. (sanottu Aaronille).

Herran enkeli sanoi Monoalle: “Vaimon pitää karttaman itseensä kaikista niistä, kuin minä hänelle sanonut olen. Ei hänen pidä syömän siitä joka viikunapuusta tullut on, ja ei hänen pidä viinaa juoman taikka väkevätä juomaa, eikä mitään saastaista syömän: kaikki kuin minä hänelle käskin, pitää hänen pitämän”. Tuom. 13: 13, 14 (kuuluu äitille perillisen tähden).

“Voi niitä, jotka varhain huomeneltain ylhäällä ovat juopumusta noudattelemassa ja istuvat hamaan yöhön asti, että he viinasta palaviksi tulisivat! Joilla ovat kanteleet, harput, rummut, huilut ja viinaa heidän pidoissansa: ja ei katso Herran tekoa eikä tottele minun käsialaani. Sentähden pitää minun kansani viettämän vankeuteen, ettei heillä ole ymmärrystä! ja hänen kunniallistensa täytyy nälkää kärsiä ja heidän yhteisen kansansa kuivua janoon. Sitä varten on helvetti sielunsa lavialta avannut ja hänen kitansa on am-

mollaan ilman määrää, mennä sinne alas sekä heidän kunniallistensa että yhteisen kansan, ja heidän rikkaansa että riemullisensa. Voi niitä, jotka ovat jalot viinaa juomaan ja juomassa kilvoittelevat”. Jes. 5: 11—14; 22.

“Ja juotte viinaa maljoista ja voitelette teitänne parhaalla voiteella ja ei kenkään sure Josefin (lähimäisen) vahingosta”. Aamos 6: 6.

“Kussa on kipu? kussa murhe? kussa tora? kussa valitus? kussa haavat ilman syytä? kenellä punaiset silmät? Siinä kussa viinan tykönä viivytään ja tullaan tyhjentämään, mitä sisälle pantu on. Älä katsele viinaa ehkä se punoittaa ja on selkeänä lasissa ja huokeasti menee alas, vaan viimeiseltä puree se kuin kärnie ja pistää kuin kyykäärme”. Sananl. 23: 29—32.

“Viina tekee pilkkaajaksi ja väkevät juomat tekevät tyhmiksi, joka niitä halajaa, ei hän ikänä viisaaksi tule!. Sananl. 20: 1.

“Älkää juopuko viinasta josta paha neuvo tulee, vaan olkaat täytetyt pyhällä hengellä”. Efesus. 5: 18.

“Ei varasten eikä ahneitten eikä juomareitten eikä pilkkaajitten eikä raatelijain pidä Jumalan valtakuntaa perimän”. 1 Kor. 6: 10.

Juoppous on syntynyt muinaisessa menneisyydessä, sitä todistavat monet kertomukset, jotka löytyvät raamatun historiallisessa osassa. Raamattu on asettunut vastustamaan juoppoutta ja on samalla esisimmän ensimmäinen raittiuskirja ja raittiuden saarnaaja.

P. P.



Kuparialueen Raittusliitto.

Nyky aika on valistuksen aika, niin kuulee usein sanottavan ja tuo lause on tullut yleiseksi kansan keskuudessa. Kun katselee ympärilleen, niin heti huomaa kaikkialla puhuttavan valistuksen aikakaudesta, joka on ikäänkuin pääkysymys melkeenpä joka puolueella. On kyllä kiitettävä asia kun toiminta on vilkasta tulevan kansan hyväksi, sillä siinä toimessa saa moni aikansa kulutetuksi paljon mukavammin kuin jossain muualla.

Toivoisin että yhteistoimissamme annettaisiin raittiustyön edistymiselle enemmän arvoa kuin tähän asti on annettu. Sillä me kaikki tiedämme alkoholin turmiollisen vaikutuksen ja sen suuren menestyksen ja vallan, mikä sillä vielä on. Se vie kaikki nautintohaluiset pois ihmisyyden rajain sisältä ja vie senkin, joka tahtois vielä vähän vastustaakin, joutumasta kokonaisuudessaan kurjuuden valtaan minkä juoppous tuo.

Siitä syystä juuri on perustettu raittiusseuroja kansalaistemme keskuuteen. He tahtovat ikäänkuin tarjota auttavan kätensä semmoisille henkilöille, jotka viettävät aikaansa kapakoissa ja kaikissa muissa paikoissa, mikä ei ole ihmisille hyödyllistä. Kun raittiusaate on enemmän tullut tunnetuksi, niin meidän täytyy ikäänkuin astua yksi askel eteenpäin, että raittiustyön

tekijät tulisivat paremmin tuntemaan toinen toisiansa. Semmoisia yleisiä kokouksia pidettiin Hancockissa ja Calumetissa, joissa keskusteltiin, mitä olisi tehtävä kaupakoitten suhteen, jotka rehottavat auki yötä päivää, pyhää ja arkea, kaupiten ilo-öljyä, joka on turmellut niin monta meidänkin kansamme lapsista, että niitä ei voi luetellakaan.

Alkoi kuulua ääniä Calumetista, että olisi saatava yksi suuri juhla Kuparisaarelle. Siihen voisi sitten yhtyä kaikki, lukuunottamatta sitä, kuuluipa mihin raittius-yhdistykseen tahansa, kun vaan ajaa raittius-aatetta. "Uusi Vartia" raittiusseura lähetti kiertokirjeen kaikille raittiusseuroille, jotka sijaitsevat Kuparisaarella, ja kehoitti jokaista raittiusseuraa lähettämään edustajan Calumettiin J. K. Kytölän asunnolle. Aika kului ja kaunis kesäkuun päivä valkeni v. 1906, jolloin oli kokous Kytölän asunnolla. Mutta kuinka monta seuraa otti osaa siihen kokoukseen? Jos oikein muistan, oli kokonaista neljä seuraa edustettuna, nimittäin: "Uusi Vartia" ja "Hyvä Toivo" (its.) Calumetista, "Otava" Mohawkista ja "Säde" Coburntownista. Oikein tuntui ikävältä ruveta ollenkaan keskustelemaan asioista, kun ei ollut osanottajia kun nimeksi. Kuitenkin keskusteltiin, olisiko se suuri juhla tarpeellinen. Kaikki olivat sitä mieltä, että se olisi virkistykseksi raittiustyölle. Asia kuitenkin lykättiin seuraavaan kokoukseen, joka pidettiin kahden viikon kuluttua samassa paikassa, sillä toivomuksella, että siihen kokoukseen saapuisi enemmän edustajia, kuin ensimmäiseen. Kokouspäivä kun tuli, niin oltiin toivossa, että nyt on kaikki raittiusseurat edustettuina Kuparisaarelta. Siinä erehdyimme. Ainoastaan kaksi seuraa oli tullut lisää joukkoomme, nimittäin "Nouse" Concord Citystä ja



Kupariluon Raittiusliiton edustajat 7:ssä yleisessä kokouksessa Painesdalassa, Mich.

“Kaleva” Wolwerinista. Tuli kysymykseen keskenjäänyt asia, pidetäänkö se suuri yhteinen juhla. Se päätettiin pitää Tamackin puistossa Calumetissa elokuun 13 päivänä. Tämän juhlan suhteen pidettiin vielä kokouksia Säde raittiusseuran talolla Coburntownissa ja Kaleva raittiusseuran talolla Wolwerinissa, joissa keskusteltiin ainoastaan millä tavalla tullaan juhla viettämään.

Juhla oli vietetty, niinkuin edellä on kerrottu ja se onnistui kaikin puolin hyvin. Aina vain näytti, että on jonkinlainen kantajoukko takana, koska juhlakin onnistui jotakuinkin hyvin. Kaikki toimet, joita oli tähän asti puuhattu, olivat ikäänkuin johtona raittiusliiton syntymiselle. Vasta elokuun 26 päivänä 1906 Wolwerinissa Kaleva raittiusseuran haalilla laskettiin perustus raittiusliitolle. Siellä olivat edustettuina: Uusi Vartia ja Hyvä Toivo (its.) Calumetista, Velamo Lauriumista, Kupari Ruusu Centennial Heightsista, Kaleva Wolwerinesta, Otava Mohawkista, Nouse Concord Citystä, Säde Coburntownista ja Pohjantähti Hancockista. Siellä määrättiin, että liitto tulee toimimaan puhtaasti raittius-aatteen edistämiseksi, eikä minkään eri suunnan hyväksi. Tähän asti ei ollut minkäänlaista johtokuntaa, niin tässä kokouksessa valittiin 7-henkinen johtokunta, joka pitää huolta liiton toimesta. Siihen tulivat valituiksi Hanna Siltala, Matti Manner ja Eeli Merijärvi Hancockista, Oskar Friskey, Toivo Peltonen ja John Nulu Calumetista, Matti Salo Mohawkista. Johtokunta kokoontuu kerta kuussa ja yleinen kokous on aina joka kolmen kuun päästä, johonka jokainen paikallisseura on oikeutettu lähettämään kaksi edustajaa. Näitä kokouksia pidetään eri paikoissa liiton alueella, että raittiusväki paremmin tulisi tunte-



Kuparialueen Raittiusliiton Johtokunta, vv. 1906—07.

maan liiton toimintaa. Kun kokous on loppunut, niin sitte suoritetaan ohjelmaa ja perustetaan lasten raittiuskoulu, jos siihen on mahdollisuutta paikkaunnalla.

Toinen yleinen edustajain kokous pidettiin Hancockissa Pohjantähti haalilla 1 p. tammikuuta 1907, jossa olivat edustettuina 16 raittiusseuraa. Tässä kokouksessa keskusteltiin, kuinka laajalle alalle tämä liitto voisi ulottua. Tultiin siihen päätökseen, että koko kuparialue, nimittäin Houghton, Ontonagon ja Kiweenaw kauntit. Näissä kolmessa kauntissa liitto on nyt laillistettuna. Tässä kokouksessa valittiin edustaja Detroitissa pidettävään yleiseen raittiuskokoukseen. (Anti-Saloon League of Mich.). Valituksi tuli Oskar Friskey ja varaedustajaksi Victor Koivumäki. Varaedustaja tuli menemään sinne kokoukseen. Kun hän palasi sieltä takasin, hän teki selkoa sen kokouksen menosta ja toimista, siitä olikin meille paljon oppimista millä tavalla toiskieliset ajavat raittius-aatetta.

Kolmas yleinen kokous pidettiin Mass Cityssä Viheriä Ruusu raittiusseuran talolla 7 p. huhtikuuta 1907. Edustettuina olivat 23 raittiusseuraa. Yksi johtokunnan jäsen Matti Salo ilmoitti, että hän ei voi enää kuulua johtokuntaan, syystä, kun hän muuttaa pois paikkakunnalta. Hänen tilalleen valittiin Lauri Väisänen South Rangelta.

Toinen vuosikokous pidettiin Pohjantähti raittiusseuran talolla Hancockissa elokuun 24 p. ja juhla 25 p. Tässä kokouksessa olivat 16 seuraa edustettuina. Puheenjohtaja luki vuosikertomuksen, josta edustajat kuulivat mitenkä liitto on toiminut viime vuoden ajalla, niin he lausuvat kiitokset liiton johtokunnalle heidän toimistaan. Tässä kokouksessa oli vilkas keskustelu, millä tavalla voitaisiin saada väkijuomalait kätäntöön.

Toisinpaikein virkakunta alkoi noudattamaan lakia, vaan toisin paikoin siitä ei ollut mitään apua. Nyt johtokunta on alkanut tepsivimpiin keinoihin, saa nähdä mitä siitä alkaa sitte kuulumaan.

Valittiin johtokunta seuraavalle vuodelle. Puheenjohtajaksi M. Manner, varapuheenjohtajaksi Oskar Friskey, pöytäkirjuriksi P. Pennanen, rahastonhoi-



Kuparialueen Raittiusliiton Johtokunta vv. 1907—08.

tajaksi J. Nulu, johtokuntaan E. Merijärvi, Kalle Kinnunen ja J. Kantola. Juhla, mikä vietettiin seuraavana päivänä Anthonyn farmilla, onnistui mainiosti. Yleisö näytti olevan hyvin tyytyväinen juhlan ohjelmaan.

Neljännessä yleisessä edustajain kokouksessa, joka pidettiin South Rangella Auran Kukka raittiusseuran talolla marraskuun 3 p., olivat edustettuina 16 seuraa.

Pääaineena keskusteltiin, millä tavalla voitaisiin kieltolakia parhaiten edistää. Siitä sukeusi monipuolinen keskustelu, jossa tultiin siihen lopputulokseen, että itse kussakin seurassa tulisi tehdä enemmän selkoa kielto-lakipuolueen ohjelmasta.

Viidennessä yleisessä edustajain kokouksessa, joka pidettiin Mohawkissa Otava raittiusseuran talolla 5 p. tammikuuta, olivat edustettuina 16 seuraa. Tuli kysymys mihin toimenpiteisiin liitto ryhtyy tulevissa vaaleissa. Tämä asia jäi johtokunnan harkittavaksi, joka juuri parhaillaan asiaa käsittelee.

Kuudennessa yleisessä edustajain kokouksessa, joka pidettiin Painesdalessa Kyntäjä (its.) raittiusseuran talolla 5 p. huhtikuuta 1908, olivat edustettuina 26 seuraa, nimittäin: Aura, Atlantic; Auran Kukka, South Range; Elon Toivo, Atlantic; Elo, Winona; Hyvä Toivo (its.), Calumet; Kaleva, Kearsarge; Kupariruusu, Centennial Heights; Kylväjä, Trimountain; Koitto, Boston; Kyntäjä (its.), Painesdale; Nuorison Kaunistus, Redridge; Otava, Mohawk; Onni, Dollar Bay; Onni (its.), Allouez; Pohjantähti, Hancock; Rannan Ruusu, Oscar; Saaren Kukka, Kearsarge; Suomi-Opiston raittius-osasto; Suomi (its.), Mohawk; Säde, Franklin Mine; Uusi Vartia Calumet; Viheriä Ruusu, Mass City; Voiton Tähti, Houghton; Valko Ruusu, Rockland; Vellamo, Laurium ja Urpo Hubbell. Tässä kokouksessa oli kaikkein enin edustajia, mitä vielä on Kuparialueen Raittiusliiton kokouksissa ollut. Kaikki seurat eivät olleet edustettuina. Liiton alueelle kuuluu 30 raittiusseuraa, joitten jäsenluku on yhteensä noin 2,000 henkilöä. Toivon liitoista emme ole vielä saaneet tarkkoja tietoja, kuinka monta niitä olisi liiton alueella.

Kaikkialla näytti siltä, että koitetaan tehdä niin paljon kuin mahdollista raittiusväen yhtymisen toteuttamiseksi. Täälläkin Kuparialueella on tultu huomaamaan, mitä vaikuttaa yhteistoiminta raittius-alalla. Muistammehan joku vuosi takaperin, ei ollut yhtään tämmöistä liittoa Amerikan suomalaisten keskuudessa. Tämä Kuparialueen Raittiusliitto oli ensimmäinen, joka perustettiin; sitten alkoi nousemaan toisia samalaisia liittoja muuallakin, yksi toisensa perään. Nyt on ruvettu koettamaan, jos saataisiin koko Amerikan raittiusväki yhtymään yhdeksi liitoksi.

Liitto on koittanut kaikilla mahdollisilla keinoilla levittää raittius-aatetta, saavuttaakseen sen päämäärän mikä sillä on, nimittäin *kieltolaki*. Liitto on kustannut kaksi kiertävää puhujaa, nim. Oskar Friskeyn ja John Parkkilan. Edellämäinittu kävi saaren puolella ja viimeksimainittu mannermaan puolella olevissa seuroissa.

Raittiuskirjallisuutta liitto on koittanut levittää kaikella tavalla. On painatettu lentolehtisiä, juhla-julkaisuja ja Kielto-laki voittoon. Tämä kirja Yhteistyössä on kaikkein suurin, mitä liitto on julkaissut. Meillä on toivoa, että tämäkin kirja tuottaisi jotain hyötyä raittiustyölle.

Tässä on lyhykäisesti tehty selkoa Kuparialueen Raittiusliiton toiminnasta. Toivottava olisi, että liitto menestyisi yhtä hyvin eteenpäin kun tähänkin asti, niin parin vuoden kuluttua se voisi tehdä paljon arvokkaamman kertomuksen toiminnastaan.

E. Merijärvi.



Tavoista lasten raittiustyössä.

Lienee paikallaan kirjoittaa muutama lause lasten raittiustyön tavoista, koska monessa paikassa ollaan vielä epävarmoja tämän suhteen.

Kaikkialla missä lasten raittiustyötä on suuremmassa määrässä tehty ja sydämmen asiana harrastettu, on se jaettu kahteen osaan. Ensimmäiseen osaan kuuluu "raittiuskoulu" ja toiseen "Toivonliitto". Näissä molemmissa on päätarkoituksena raittius-opetuksen ja vakaumuksen juurruttaminen lasten mieliin sekä muun henkisen ja siveellisen luonteen säilyttäminen ja kasvattaminen, että lapset voisivat omata tahdon lujuutta alkoholin turmelevaa valtaa vastaan.

1. 1) Raittiuskoulua varten on minulla esitettävänä yksi sitä varten valmistettu kirja, jonka jokaisen opettajaksi aikovan tulisi ennen kaikkea hankkia itselleen. Se kirja on nimeltä "Toivon Työssä". Minun ei tarvitse puhua tämän kirjan puolesta, sillä hankittuanne sen, puhuu se itse puolestaan. Olkoon vaan sanottu, että se on tähän tarkoitukseen sopiva kirja, jonka alussa on tarpelliset, helpotajuiset ohjeet opetustapoihin nähden.

2) Paikkakunnalla, missä on säännöllisesti pidetty raittiuskoulua ja läpi suoritettu edeltäpäin määrätty

oppikurssi, perustetaan sitte koulusta päässeistä oppilaista "Toivonliitto".

2. "Toivonliiton" tarkoitus on: 1) Syvennyttää ja laajentaa lapsissa niitä opetuksia, joita raittiuskoulussa on annettu. 2) Pitää heitä erillään turhasta, turmiolisesta seurasta, jota heille aina on tarjolla ja siten kasvattaa heissä seurapiirin valitsemiskyky ja tunne sen todellisesta vaikutuksesta. 3) Lasten toimintahalu tulee tämän kautta tyydytetyksi ja ohjatuksi oikeaan sunutaan. 4) Pitää innostusta yllä, siksi että heissä kasvaa itsenäinen vakaumus ja käsitys asioista.

"Toivonliitto" erityisenä lasten raittiusseurana sitoo lapsia yhteistoimintaan, jossa he omintakeisesti saavat toimia, joskin muutamain kokeneempien silmälläpidon alaisena.

"Raittiuskoulussa" ovat lapset kokonaan riippuvaisia opettajistaan ja niistä määräyksistä, joita opettajat kaikella lempeydellä heille antavat. Sitä vastoin "Toivonliitossa" annetaan toiminta niinpaljon kuin suinkin heidän omiin käsiinsä.

"Toivonliiton" kokouksissa on esitelmiä, puheita, laulua, soittoa, kertomuksia, runoja y. m., joita lapset niin paljon kuin suinkin vuoronsa mukaan suorittavat. Se mitä lapset eivät voi suorittaa, otetaan muualta.

Olen tässä vaan muutamia piirteitä lausunut tästä asiasta. On turhaa nyt ruveta seikkaperäisemmin kertomaan asiasta, koska meillä on tässäkin suhteessa opastusta. On nimittäin kirja nimeltä "Toivonliiton opas", joka antaa tarkempia selityksiä ja jota tähän tarkoitukseen sopii käyttää. Samoin on toinenkin

kirja, joka antaa perusteellisempia tietoja raittiusasiasta, nimittäin "Mitä tiede sanoo väkijuomista".

Näitä mainitsemiani kirjoja käytetään Suomessa oppaana lasten työssä ja suosittelen ne otettavaksi täälläkin käytäntöön.

Vielä muutama ajatus: Tämä toiminta, niin raittiuskoulussa kuin Toivonliitossakin, sujuu parhaiten sellaisilta henkilöiltä, jotka erityisemmin rakastavat lapsia ja siten paremmin voittavat lasten huomion ja suosion puolelleen. On otettava huomioon, että esiintyminen lasten edessä ja seurusteleminen pienokaisten kanssa vaatii erityisempää taitoa ja taipumusta. Se on tuo, että tietää miten lapset mistäkin asiasta ajattelevat ja voida asettua heidän kannalleen; tuntee mistä on lähdevä ja mihin tultava.

Jos onnistut pääsemään sisälle lasten maailmaan, voit silloin löytää suuren tehtävän ihmiskunnassa ja tässä tehtävässä on sinulla myöskin huvitusta velvollisuuksien ja vaikean tehtävän mukana. Ja saavutetuasi heidän luottamuksensa, voit käyttää taidolla ja viisaudella niitä rikkauksia, joita lasten maailmassa löytyy, kuten esimerkiksi rikas mielikuvitus, unelmissa uinuvat toiveet, kunniantunto, rohkeus, uteliaisuus, hilpeäluontoisuus, huvituksen halu y. m. s.

Lasten opetustyössä voi hyvällä syyllä, mutta suurella taidolla käyttää lasten kunniantuntoa. Lapsilla onkin kovin herkkä kunniantunto, jota voimme kasvattaa ihmisyyden — ja itsensä tuntemiseksi, mutta ei itserakkaudeksi ja ylpeydeksi. Samoin voimme varovaisuudella menetellä huvituksen halun kanssa. Sitä ei kyllä voi eikä tarvitsekkaan kokonaan poistaa, vaan on sitä tyydytettävä suurella varovaisuudella, että se ei tee ristiriitaa itse tarkoituksen kanssa. — On suuri

vaara siinä, jos huvituksen halu jatkuvasti pääsee kasvamaan, tulee se voimakkaaksi, joka tappaa opinhalun, aatteellisen innostuksen ja kaiken muun hyvän sekä lopuksi synnyttää se tyytymättömyyden, joka musertaa rikki sen todellisen ja jalostavan yhteyden, mikä sen tarkoituksena oli.

Olen tässä tehnyt vain muutamia viittauksia siihen tärkeään kysymykseen, josta edellä olen niin monesti maininnut. Olkoot nämä puutteelliset esitykseni kehoittamassa kansalaisiani raittiustyöhön lasten kesken.

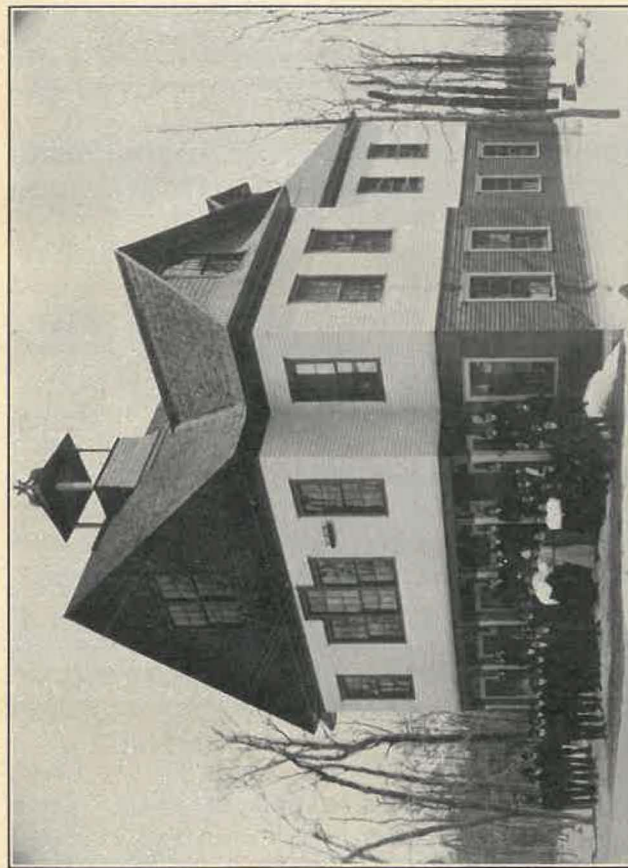
P. Pennanen.



Kyntäjä Raittiusseura, Painesdalessa, Mich.

Kyntäjä raittiusseura on perustettu 28 p. lokak. 1900 S. K.-R.-Veljeyssseuraan kuuluvaksi. Seura erosi pääyhdistyksestä 12 p. lokak. 1902, josta lähtien se on toiminut itsenäisenä. Seurassa on nykyään jäsenluku 130 vaiheilla, joista maksunsa suorittaneita ainoastaan 90. Seuran omaisuuden arvo on 6,000 dollarin vaiheilla.

Kyntäjä r.-seuralla on oma sievä talonsa, jonka kuva löytyy tässä kirjassa. Talostaan on seuralla velkaa \$1,000.



Kyntäjä r.-seuran haali Painesdalessa, Mich.

Väkijuomakysymys yhteiskunnallisena kysymyksenä.

Luento Conneautin raittiuskursseilla v. 1907, esittänyt J. KAMINEN.

Nykyaikaisen väkijuomaliikkeen vahvin vallitus on epäilemättä sen yhteiskunnallinen ja taloudellinen merkitys, sillä väkijuomien valmistusta ja kauppaa puolustaa hyvin moni rehellinen ja hyvää harrastava, vieläpä persoonallisesti raitis kansalainen, paljaastaan sen hyödyn kannalta, joka tästä liikkeestä uskotaan koituvan valtion taloudelle.

Omasta puolestamme emme pane tälle väitteelle arvoa muussa merkityksessä kuin siinä, että sitä kannattavat, harhaan johdetusta vakaumuksesta, kunnan ihmiset, joitten vuoksi meidän täytyy uudestaan ja yhä uudestaan kumota tätä väitettä; sitä parempi mitä perinpohjaisemmin, jotta saisimme ihmiset tutkimaan kysymystä itse ja tosiasioitten valossa.

Suorastaan petokseksi väitämme sen uskottelun, että väkijuomaliikkeestä on valtion taloudelle mitään todellista hyötyä, jotavastoin toivomme voivamme näyttää toteen, että siitä on suoranaista aineellistakin tappiota, jonka lisäksi väitämme, että jo monta kertaa on täysin selvästi todistettu tästä liikkeestä olevan ihmiskunnalle samoin kuin eri kansojenkin elämälle toi-

sista, paljon painavammista syistä niin suurta vahinkoa, että sitä voi vastaansanomattomasti pitää vaarallisenä paiseena ihmiskuntaruumiissa; se on painolastin tapainen, joka ei tuota mitään yhteiskuntakekoon, mutta kumminkin vaatii enemmän työtä ja uhrauksia kuin mikä tahansa muu yksityinen liikkeenhaara.

Silmätkäämme aluksi niitä perusteita, joilla yhteiskunta-elämä lepää ja toimii. D. Lewis, entinen Edinburgin kaupungin maistraatin jäsen, lausuu esivallasta ja sen tarkoituksesta: "Koska miljoonien ihmisten persoonallinen ja perheellinen onni riippuu siitä, minkä luontoinen se esivalta on, jonka alamaisia he ovat, niin on viisas kansallinen hallinto erinomaisen tärkeä asia. Esivallan tehtävä on kieltämättä alamaistensa etujen suojeleminen noudattamalla iankaikkisen oikeuden järkähtämättömiä periaatteita.

Esivallan ensimmäisiä velvollisuuksia on niitten lakien tasapuolinen käyttäminen, jotka suojelevat henkeä, omaisuutta ja persoonallista vapautta. Se on niinikään velvollinen keksimään ja poistamaan yhteiskunnan rappeutumisen syyt sekä, jos asianhaarat vaativat, ryhtymään semmoisiin toimiin, jotka ovat omiansa edistämään kansan onnea ja hyvinvointia. Siitä johtuu se päätös, että esivalta vastustaa omaa tarkoitustansa kuin se laiminlyö niitä korkeita ja tärkeitä velvollisuuksia, ja kun kansan suuren enemmistön edut annetaan alttiiksi, jotta vaurastuisi ja rikastuisi muuan suosittu vähemmistö. Tämä vallan väärinkäyttö tulee vielä suuremmaksi, jopa rikokselliseksi, jos valtion suosikkein sallitaan ryhtyä semmoisiin toimiin, joista on välttämättömänä seurauksena, että melkoinen joukko kansalaisia joutuu yhteiskunnalliseen, siiveelliseen ja hengelliseen häviöön. Jos sen ohessa

valtio antaa laillisen vahvistuksen ja suojeluksen semmoisille siveellisen oikeuden polkijoille, vastaanottaen siitä palkinnoksi määrätyn rahan, niin rikollisuus on sitä suurempi. Kun edelliseen vielä lisäämme sen yleisesti hyväksytyyn kansallismielisen ajatuksen, että menestykselliseen yhteiskuntatoimintaan vaaditaan tasa-puolista, yhtäläisiä oikeuksia ja etuja myöntävä ja taseisia velvoituksia asettava, kansan enemmistön kannattama hallitus ja oikeuden käyttö, sekä että se mikä yleisen mielipiteen mukaan on hyväksyttyä, ehdottomasti käytännössä toteutetaan, niin seuraa siitä itsensä, että yhteiskunta yllä esitettyjen perusteitten nojalla on velvoitettu vapauttamaan itsensä jokaisesta menestystään ehkäisevästä esteestä, aivan kuten järkevä liikemies, joka vuositilejä tehdessään päättää lakkauttaa tappiota tuottavan liikehaaran.

Ollen vakuutettuja siitä, että väkijuomaliike on juuri yksi niistä liikkeistä, jotka vaikuttavat mitä turmiollisimmin kansojen siveelliseen ja taloudelliseen elämään, ja että tämän liikkeen oikeuden mukainen ratkaisu ei kohtaa mitään voittamattomia esteitä väitämme, että väkijuomien valmistusta ja kauppaa koskeva kysymys on ratkaistava kokonaan oikeudellisenä kysymyksenä, huomioonottamatta ensinkään sen taloudellista puolta. Jonka mukaan väkijuomaliike on joko oikea ja hyväksyttävä harjoitettavaksi ilman mitään erikoisveroitusta taikka, on se väärä ja selaisena kokonaan kiellettävä; muuta tietä ei tässä voi olla.

Nykyään on väkijuomaliikkeen asema varsin omi-tuinen; siitä voidaan sanoa, että se on erikois-asema kahdestakin syystä: Ensinnäkin on se yksin sen harjoittajienkin siveellisesti halveksima ja kaikkia sekä jumalallisia että inhimillisiä lakeja polkeva liike, mutta

toisaalta suodaan sen harjoittaa väkivaltaa ja oikeuden sortoa sellaista, ettei se tulisi kysymyksenkään min-kään toisen liikkeen taholta. Tähän suvaitsevaisuuteen johtaa se yleinen tietoisuus, ettei tältä liikkeeltä voi muuta vaatiakaan; se kun jo luonteeltaankin on oikeuden solvausta, joka saa jatkua erikois-rajoitusten turvissa ja edellepäin suoritettua sakkoo vastaan.

Lewis sanoo: "Ihmiset ovat olleet väärässä luu- llossa juoppouden syyn suhteen samoin kuin sen luon- non suhteen, ja siitä syystä ovatkin menneet sukupol- vet erehtyneet niitten keinojen suhteen, joilla se olisi poistettava". Samassa suhteessa ovat ihmiset erehty- neet väkijuomien suhteen, jota parhaiten todistaa niille annettu "Elämän vesi" nimitys ja lukuisat, eri aikoina lausutut ylistykset, sekä eri maitten hallitusten anta- mat kehoitukset ja suojelevat lakimääräykset. Täten mahtavaan asemaan kohonnut alkoholi-kuninkaan valta perustuu siis erehdykselle ja siitä seuraavalle pe- tokselle, jolla se on vähitellen sokaissut ihmisten mie- let siihen määrään, etteivät he vielä sittenkään ym- märrä täydellisesti juoppouden syytä kun itse juop- poutta tuomitsevat, vaan ylistelevät väkijuomien koh- tuullista nautintoa ja väkijuomakauppaa tämän koh- tuullisen nautinnon varalle.

Näihin asti on hyvin yleensä oltu taipuvaisia pi- tämään tämän kysymyksen siveellistä puolta tois-ar- voisena, jonka rinnalla sen taloudellinen puoli on ko- honnut silmiä huikaisevaksi jättiläiseksi, jonka avulla yhteiskunta muka pysyy pystyssä.

Jokainen tietää, että valtiotalous vaatii suuria summia vuotuista ylläpitoaan varten; Suomen valtion menot esim. nousevat vuosittain nykyään noin 100,- 000,000 (sata miljoonaa markkaa), joka ei suinkaan

ole mikään halveksittava summa pienen ja köyhän kansan varoihin katsoen. Mutta "Setä Samulin" talous nielee kerrassaan jättiläis-eriä, joita korvaamassa uskotellaan väkijuomaliikettä aivan *välttämättömäksi* tekijäksi, joksi se ensi silmäyksellä näyttää paisuvankin, kun katselee seuraavia numeroita ilman menemättä sen pitemmälle vertailussa. Ei ensinkään kummastuta, jos väkijuomaliike asiamiehinsä ja ystävinensä huu-tavatkin: *Katsokaat hyvät ihmiset kuinka äärettömän teollisuuden haaran tämä liike on maallemme valmistanut!* Hävittääkää se niin saatte nähdä, että valtiotalous tekee vararikon". He luulevat todellakin tätä liikettä tynnyriksi, josta ei "Setä" voi päästä ulos.

Hallituksellamme on väkijuomista tosin suuria, aivan äärettömiä tuloja. Niistä yli 250,000 eri anniskelusta, jotka nykyään lasketaan jakavan juovutusaineita maamme kansalle, juoksee hopealanka jatkuvasti hallituksen raha-arkkuun; yli kahdesta tuhannesta miljoonasta dollarista, jotka Amerikan kansalta vuosittain menevät väkijuomiin, tuli (halitukselle oman ilmoituksensa mukaan), v. 1905 veroina ja tullituloina kokonaista \$186,319,066.30 eli noin kolmas osa kaikista hallituksen tuloista, jotka samana vuonna tekivät \$543,423,859. Jokseenkin sama näyttää suhde olevan valtioitten kanssa, sillä esim. Michiganin valtion tulot (rahastonhoitajan ilmoituksen mukaan) olivat v. 1900 \$6,321,736.06 ja menot \$5,222,234.41, joista tuloista \$2,192,041.04 eli noin kolmas osa oli tuloja väkijuomaliikkeestä.

Jokaisen meistä täytyy tunnustaa, että tämä summa on sängen huomattava tekiä. Mutta, sanovat vastustajamme, "tämä on varsin vähäinen summa verrattuna siihen tulomäärään, jonka tämä liike muodos-

taa valtioille, kaunteille ja kaupungeille "Licensina", tehdas, omaisuus y. m. veroina, jonka lisäksi on pantava se, että se antaa hyväpalkkaista työtä miljoonille työläisille, jotka joutuisivat työttömiksi sen hävitessä sekä, että se käyttää suunnattomat määrät viljaa y. m. tuotteita, jota maanviljelijät saavat kaupan hyvillä hinnoilla, ja jota se jalostaa voittoa tuottavaksi tavaraksi". Näillä väitöksillä onkin vastustajiemme onnistunut tähän asti saada väkijuomia vihaavien vaatimukset tukahutetuiksi, sillä ihmiset eivät ole mistään niin arkoja kuin kukkaroistaan. He ovat uskoneet, että väkijuomaliike suorittaa juomarien välityksellä heidän veronsa ja käyttää niitä tuotteita, joita he joko kasvattavat taikka valmistavat. Joten se oikeastaan on kansallinen "lypsylehmä", jota ei suinkaan ole viisasta otsaan iskeä, vaan jota tulee kärsiä "välttämättömänä pahana" kaikesta siitä pahasta huolimatta, jota se matkaansaattaa.

Taloudessa eivät suuretkaan tulot merkitse niin paljon kuin säästävä ja järkipäinen taloudenhoito. Tämän säännön tunteva taloudenhoitaja supistaa menoja ja järjestää asiansa tulojensa mukaan, jotavastoin huolimaton tuhlaa suuriakin tuloja sillä tavalla, että ne eivät anna vastaavaa hyötyä; aivan kuten ihminen, joka koittaisi käyttää ruutia polttoaineena ja menettäisi sekä polttoaineen että tulisijan, saamatta kumminkaan lämmintä, Aivan sillä tavalla menettelee hallituksemme, kun sallii valmistettavan ja maahan tuotavan, kansalle juotavaksi (viimeisten laskujen mukaan) \$2,320,319,623 arvosta väkijuomia vuosittain. Tästä hirmuisesta summasta saa paremman käsityksen jakamalla sen jokaisen Yhdysvaltojen asukkaankesken, jolloin siitä tulee kunkin miehen, naisen ja lapsen

osalle \$27.64. Hallitus unohtaa silloin kokonaan oman tarkoituksensa ja sen, että nämä varat tulevat suurimaksi osaksi *vähävaraisilta kansalaisilta*, sellaisilta, joilla ei olisi varaa verojen suoritukseen, vaan jotka tarvitsisivat kaiken sen mitä ansaitsevat, oman elämänsä parantamiseen, josta syystä heille tapahtuu suuri vääryys siinä, että heitä siten aivan *suhteettomasti veroitetaan* ja tavalla, joka hävittää heidät kokonaan, aivan kuten ruuti tulipesän, samalla kun suurin osa niistä, joitten tulisi etupäässä suorittaa hallituksen talousmenot, siten pääsee tästä velvollisuudestaan verrattain vähällä.

Näyttää kuin toteutuisi tässä hiljankin puustavilisesesti lause: "Jolla vähä on, häneltä pitää sekin mitä hänellä on, otettaman pois ja annettaman sille jolla paljo on, että hänellä kyllä olisi". Paha tule vieläkin tuntuvammaksi, sillä että tätä toiselta ottamista ja toiselle antamista tehdään tavalla, jossa suurin osa aivan kuin varisee maahan ja menee hukkaan, valtiokokonaisuuden häviöksi.

Otamme tässä hiukan tarkastellaksemme näiden väitteiden todenperäisyyttä, mikäli mahdollista eri puolilta ja tilaston valossa. Parhaan kuvan siitä saamme luonnollisesti vertaamalla viinavaltioita ja kaupunkeja niitten valtioiden ja kaupunkien rinnalla, joista väkijuomaliike on hävitetty, jossa vertailussa tulee näkyviin ne vaikutukset, joita tämä hävitys on talous- ja liike-elämässä aiheuttanut.

Ensinnäkin tulee huomata, että väkijuomaliike lahjoittaa Amerikalle enemmän kuin 50,000 kulkuria — tramps—, yli 150,000 yleistä hoitoa tarvitsevaa mielisairasta ja enemmän kuin 250,000 vankilan asukasta; — v. 1903 otettu tilasto osottaa, että 175:ssä maan

suurimmassa kaupungissa vangittiin vuoden kuluessa kaikkiaan tuhatluvuissa 1,102,000 henkilöä, joista 400,000 juopuneessa tilassa. — Kapakka-liike vaatii vuosittain noin 100,000 nuorukaista ylläpitääkseen juoppojen armeijaa, jonka luku nykyään lasketaan nousevan vähintään 1,600,000, joista jokainen vuosi kuolee "juomarien kuolemalla" 60,000 ja 100,000 välillä Yleisen hoidon varassa olevia köyhiä oli hallituksen tilaston mukaan v. 1906 163,176 henkeä ja kaikkien edellä mainittujen ylläpitoon kuluu hallitukselta väkijuomien laskuun pyöreissä numeroissa (jotka numerot ovat arvioidut aivan peräti alhaisiksi) \$75,000,000.00, joitten lisäksi tulee laskea sen vahingon mikä tulee persoonallisesti juoppo raukoille, joka on vähintäänkin yhtä suuri; niin tavoin tulee summasta \$150,000,000.00.

Yksistään Massan valtion tilasto vuodelta 1905 ilmaisee seuraavia eriä, jotka puhuvat mitä selvintä kieltä. Valtiolla oli menoja m. m.:

Köyhäinhoidosta (juoppojen takia 40 %)	\$359,707.00
Vankeinhoidosta	" " 84 % 749,278.00
Mielivikaisten hoid.	" " 30 % 481,86p.00
Oikeuden käynnistä	" " 51 % 144,256.00
Näiden rakennuksiin	" " 3½ % 277,316.00

Valtion kustannukset juoppouden kautta \$2,012,419.00

Valtio saanut tuloja kapakkaliikkeestä \$838,474.00

Valtion suoranaisten rahallinen tappio \$1,173,945.00

Sitten on laskettu, että noin 5,000,000 työkuntoista henkilöä kuluttavat aikansa joko vankeudessa, sairaalassa, köyhäinhuoneissa taikka muutoin, josta maan

talous kärsii suoranaisen rahallisen häviön, joka summa on laskettu vähintään \$885,000,000.00. Tämän lisäksi lasketaan juoma- ja pohmelopäivistä, juovuspäissä tehdyistä erehdyksistä ja vahingoista koituvan summan nousevan vähintään \$221,250,000.00; sopinee tässä mainita, että yhden ainoan vuoden kuluessa hävisi maan rautateillä omaisuutta \$100,000,000.00 arvosta junapalveluskunnan juoppouden takia.

Sitten tulee ottaa huomioon sen elämän-lyhennyksen joka aiheutuu niille 60,000:lle juomarille, jotka vuosittain kuolevat, jonka lyhennyksen Englannin hallituksen asettama toimikunta on laskenut kymmeneksi vuodeksi, mutta joka jo 7:män vuodenkin perusteella muodostaa aivan hirmuisen summan dollareissa nimittäin \$157,000,000.00. Tämän jälkeen on vielä laskettava sen viljan arvo, joka tuhlataan väkijuomiin, joista ei mitään taikka vain äärettömän vähän todellista hyötyä tulee; joka viljan arvo on laskettu pyöreissä numeroissa \$33,492,644.00. Vielä on laskettava väkijuomien velkatilille niitten noin yhden miljoonan henkilön työ, jotka työskentelevät väkijuomien liikkeessä, josta niinkään on kansantaloudelle vain painolastia, ja tämä työ on laskettu vähintään \$354,000,000.00 arvoiseksi.

Yksistään edellä esitettyjen numeroitten perusteella, jotka numerot eivät suinkaan ole liioiteltuja, vaan pikemmin ja aivan varmojen tietojen mukaan päinvastaisia, aiheuttaa tämä kehuttu ja kiihkeästi puollustettu väkijuomaliike maamme talous-elämälle yli kahden ja puolen biljoonan dollarin tappion jokaisena vuotena (2,500,000,000.00). *Mitä kauheaa tuhlausta harjoitetaan vanha ja kunnioitettu "Setä Samuli" taloudestaan!* saatamme todellakin huudahtaa.

Tästä samasta syystä on se kuin johtuu, että yleinen kansan varallisuus kohoaa nopeasti, samalla kuin yleinen elämä ja tavat silmin nähtävästi paranevat siellä, missä ikänä väkijuomakauppa poistetaan; huolimatta siitä, että siten loppuvat paljon kehutut *wäkijuomaverot*. Kansa itse tulee silloin verojensa suorituskykyisiksi, verotaakka tasaantuu ja supistuu mitättömiin entisen rinnalla, se on selvästi havaittavissa. Mainen valtio, joka enimmäen aikaa on ollut kieltolain alaisuudessa, antaa siitä parhaan todistuksen. Se valtio ei ainakaan voi kerskata suorittavansa kansan veroja viinaverolla; sillä ei todellakaan ole yhtään viinapolttimoa, tisluslaitosta, yli kahden prosentin voimaisen oluen panimoa, eikä väkijuomia siellä salaisestikaan sanottavassa määrässä myödä.

Rikollisuudesta Mainessa sanoo tohtori Matti Seppälä seuraavasti: "Rikollisten luvun pienuuteen nähden on Maine myöskin edullisemmassa asemassa kuin mikään muu saman alueryhmän valtioista ja kuin muut Yhdysvaltain valtiot, vaikka Mainessa on vankien lukua lisäämässä aivan erikoinen rikollisten ryhmä, nimittäin kieltolain rikkojat, ja vaikka siellä juoppoudesta rankaiseminen on tarkempaa ja ankarampaa kuin useissa muissa Yhdysvaltain valtioissa. Kesäkuun 30 p. 1904 oli kaikkien erilaatuisten vankien luku 1,000,000 asukasta kohden Yhdysvalloissa 1,006, Pohjois-Atlantin piirin valtioissa 1,216, mutta Mainessa 700. Murhista, joita v. 1906 tehtiin Yhdysvalloissa kaikkiaan 9,350 tuli Mainen osalle ainoastaan 3 ja kaikkien vankien luku koko valtion vankiloissa yhteensä oli saman vuoden lopulla 171. Mainella on noin sadas osa Yhdysvaltain väestöstä, mutta ei se puolestaan uhraa neljänettäkään osaa siitä ihmisluvusta

Molokille, joka sen osalle tulisi niistä 60,000, jotka koko maan väkijuoma-alttarille vuosittain uhrataan.

Mielenvikaisten suhteen saattaa Mainessa tehdä saman huomion. Vuonna 1904 tehtyjen hallituksen tilastojen mukaan oli Mainessa mielivikaisia 125 kutakin 100,000 asukasta kohti taikka 885 kaikkiaan, ja niitten luku on sitten vuoden 1890 vähentynyt 71:llä ja yksi viidennes prosentilla, jota vastoin esim. Massan valtiossa oli mielivikaisia samana aikana ja saman tilaston mukaan 288 kutakin 100,000 henkilöä kohden, ja niitten luku sitten vuoden 1890 oli lisääntynyt 15:sta ja yhdeksällä kymmenes prosentilla, Michiganin valtiossa oli heitä samana aikana 215 kutakin 100,000 henkilöä kohti ja lisäys sitten vuoden 1890 teki 37 ja seitsemän kymmenenes prosenttia; koko Yhdysvalloissa oli 186 kutakin 100,000 asukasta kohden ja lisäys saman ajan kuluessa teki 16 ja kaksi kymmenenes prosenttia.

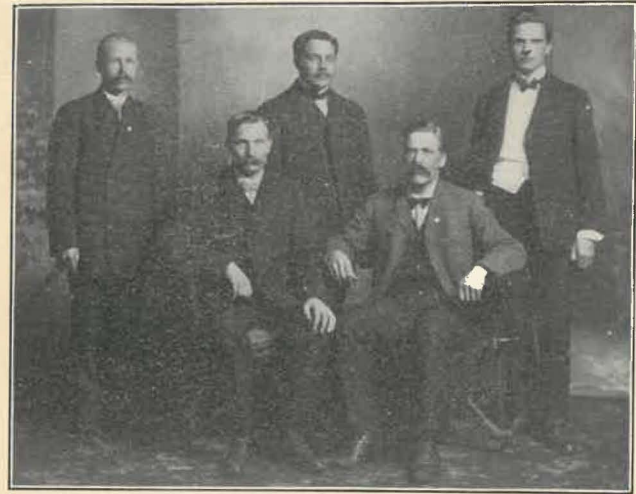
Köyhiä Mainessa on kuten muissakin valtioissa ja sanoa voidaan, että siellä hoidetaan vaivaiset ja työhön kykenemättömät paremmin kuin missään muualla, mutta siitä huolimatta ei valtiossa ollut v. 1904 kuin 1,980 yleistä apua tarvitsevaa köyhää, jotavastoin niitä esim. Massan valtiossa oli samana aikana 14,332. Vähennys Mainen köyhien luvussa näkyy selvimmin kun otamme huomioon sen, että v. 1870 oli valtion vaivais-apua nauttivien luku 5,712. Nyt on Maine, joka kieltolain tullessa voimaan oli juoppouden köyhdyttämä ja kurjassa tilassa, paremmassa tilassa taloudellisesti kuin yksikään muista Amerikan valtioista; paitsi sitä, että sen kansa on korkeammalla siveys-asteella ja elää onnellisemmin kuin yleensä voi sanoa väkijuoma-valtioista, niin on sillä taloudellisessa

suhteessa, josta nyt juuri olemme puhumassa, näytettävänä jotakin, jota eivät rikkaimmatkaan valtiot voi tuoda näyttämölle. Helenius-Seppälän samoin kuin täällä saatavankin tilaston mukaan on Mainessa kieltolain ajalla säästöpankkien luku vuodesta 1855 vuoteen 1905 lisääntynyt 1:sta 51:teen ja talletusten kokonaissumma 825,815 dollarista ja 16 sentistä 79,115-188 dollariin ja 66 senttiin. Tallettajien luku oli v. 1962 11,833, mutta v. 1905 215,122, siis melkein joka kolmannella asukkaalla, lapset mukaan luettuina, on Mainessa oma säästöpankki tilinsä, ja jokaista tallettajaa kohden oli v. 1905 säästöpankissa keskimäärin 367 dollaria ja 77 senttiä. Jokaista koko maan asukasta kohden, lapsetkin mukaan laskettuina, oli säästöpankeissa v. 1955 1 dollari ja 25 senttiä, mutta v. 1905 113 dollaria 92 senttiä. Tässäkään ei vielä ole kaikki. Mainen asukkailla on muitakin eittämättömiä todisteita kieltolain hyödyllisyydestä kansan talous-elämälle; heillä on myöskin suuria summia n. k. Luotto- ja Lainaus yhtiöitten talletuksissa ja sitäpaitsi omistavat useimmat heistä omat talonsa, niin että valtion kansan yhteis-varallisuuden arvo kasvaa yli kahdeksalla miljoonalla vuodessa. Vuonna 1900 otettu tilasto osoittaa nimittäin, että perheiden asunnoista koko Yhdysvalloissa 46 ja neljä kymmenes prosenttia olivat perheiden omia ja 53 ja kuusi kymmenes prosenttia vuokratuuta. Pohjois-Atlantin piirissä oli suhde: 38 % omia ja 62 % vuokratuuta, mutta Mainessa 64 ja kahdeksan kymmenes prosenttia omia ja ainoastaan 35 ja kaksi kymmenes prosenttia vuokrattuja. Maanviljelys on Mainen pääelinkeino, ja kansan varallisuuden todellinen tila selviää parhaiten siitä mitä tilasto ilmaisee sen suhteesta maittensa omistukseen. Vuonna

1900 oli kaikista koko Yhdysvaltojen maa-omaisuuksista 64 ja neljä kymmenes prosenttia viljelijöitten omistamia ja 35 ja kuusi kymmenes prosenttia vuokrattuja. Pohjois-Atlantin piirissä 78 ja kaksi kymmenes omia ja 21 ja kahdeksan kymmenes prosenttia vuokrattuja, mutta Mainessa 94 ja neljä kymmenes prosenttia omia ja 5 ja kuusi kymmenes prosenttia vuokrattuja. Taloista samoin kuin maistakin olivat kiinnitys-rasituksista vapaita ja kiinnitettyjä seuraavasti: Taloista; Yhdysvalloissa 68 ja viisi kymmenes prosenttia vapaita ja 31 ja viisi kymmenes prosenttia kiinnitettyjä, Pohjois-Atlantin piirissä 58 ja kahdeksan kymmenes prosenttia vapaita ja 41 ja kaksi kymmenes prosenttia kiinnitettyjä, mutta Mainessa 75 ja kuusi kymmenes prosenttia vapaita ja 24 ja neljä kymmenes prosenttia kiinnitettyjä. Maatiloista oli: Yhdysvalloissa 68 ja yhdeksän kymmenes prosenttia vapaita ja 31 ja yksi kymmenes prosenttia kiinnitettyjä, Pohjois-Atlantin piirissä 61 ja seitsemän kymmenes prosenttia vapaita ja 38 ja kolme kymmenes prosenttia kiinnitettyjä, jota vastoin Mainessa 73 ja kahdeksan kymmenes prosenttia vapaita ja 26 ja seitsemän kymmenes prosenttia kiinnitettyjä. Maine on siis joka suhteessa taloudellisesti samoin kuin moraalinsakin puolesta paremmassa asemassa kuin mikään muu valtio Yhdysvalloissa, ja se on muutoin senlaisessa asemassa, ettei sen edistystä voida johtaa mistään muusta kuin paljastaan kieltolain seurauksista.

Tämänlaatuista tilastoa riittäisi pitkältikin, mutta tilaisuus ei salli meidän käyttää enempää tällä kerralla, ja katsottakoonkin tämä riittävästi todistaneen vääräksi kaikki ne väitteet, joita esitetään väkijuoliikkeen puolustuksina, taloudelliselta puolelta muka "edulli-

sina". Sanottakoon lopuksi ainoastaan mitä Helenius-Seppälä mainitsee Kansasin valtion suhteen puhuttuaan edellä Mainen tilasta: "Yhtä hyvät ovat kieltolain vaikutukset Kansasissa. Virallisen tutkimuksen mukaan ei 25ässä valtion 105:stä tuomiopiirissä ollut v. 1899 olemassakaan vaivaistaloa, 5:ssä vai-



"Yhteistyön" painattamiskomitea.

vaivaistalossa ei ollut mainitun vuoden kuluessa kehtään hoidettavaa ja useissa toisissa vaivaistaloissa ei ollut keskimäärin yhtäkään hoidettavaa kuukautta kohden. Niistä 46:den tuomiopiirin tai kaupungin vankilasta, joissa vuosina 1901 ja 1902 tehtiin virallinen tarkastus, oli sillä kertaa 7 aivan tyhjinä ja 29:ssä oli yhdestä viiteen vankeja. Kansasissa on 10,000

henkilön asumia paikkakuntia, joissa ei kuukausmääriin ole esillä ainoatakaan rikosjuttua”.

“Tällaista siunausta saa aikaan vaillinainenkin amerikkalainen kieltolaki, joka kieltää ainoastaan juovutusjuomain valmistuksen ja myynnin, mutta ei niiden tuontia toisista valtioista tai ulkomaalta”, lausuu kansalaisemme Tohtori Helenius-Seppälä. Me lisäämme siihen ainoastaan, että kun kansa saa silmänsä auki ja itsenäistyy niin paljon, että se äänestää koko maalle täydellisen kieltolain, niin kuinka paljon enemmän siunausta siitä seuranneekaan!

Ennen kuin lopetan esitykseni tästä aineesta, niin tahdon vielä viitata yhteen väitteeseen, väitteeseen mitä hullunkurisempaan: Vastustajamme väittävät, ja (tähän väitteeseen yhtyvät aikamme sosialistiset johtomiehet melkein yksimielisesti), että *jos väkijuomaliike hävitetään, niin joutuu tuhansia työläisiä työttömiksi*. Tämän väitteen kumoamiseksi ei tarvitse tuhata montakaan sanaa; muutaman hetken johdonmukainen ajattelu selvittää sen itsekullekin, jotka puhuvat kumoamatonta kieltänsä siitä, miten väkijuomaliike on huono työnantaja siihen pääomaan verrattuna jota siinä liikutetaan.

Rochesterin, Mass., olutpanimoihin kiinnitetyn omaisuuden arvo oli v. 1905 \$6,455,000.00 ja ne antoivat työtä 434 henkilölle, joitten yhteinen ansio vuodessa oli \$381,000.00. Saman kaupungin vaateteollisuuteen kiinnitetty pääoma nousi samana aikana \$6,150,000.00, mutta ne käyttivät 3,132 työntekijää, joitten yhteenlaskettu vuotuinen ansio oli \$1,501,000.00. Kaupungissa on myöskin kenkätehtaita, johon kiinnitetty pääoma oli \$3,281,000.00 ja jotka tarvitsivat 4,853 työntekijää, joille vuosittain maksettiin \$2,031,-

000.00. Vaate- ja kenkä-tehtaisiin kiinnitetty pääoma oli siis ainoastaan yksi ja puoli kertaa suurempi kuin olutliikkeen, mutta työväkeä käyttivät ne 7,995 henkeä olutliikkeen 434 vastaan ja palkkaa maksoivat ne \$3,592,000.00 olutliikkeen \$381,000.00 vastaan. Jos siis väkijuomaliike lakkautettaisiin, niin yksistään vaate- ja kenkä-tavaran kulutus enentyisi riittävästi antaakseen työtä sen takia työttömäksi joutuneille, puhumattakaan monien muitten tarpeellisten tavaroiden enentyvästä kulutuksesta, joka siitä ehdottomasti seuraisi työvoiman tarpeen eduksi.

Edellisessä olen koittanut luoda valoa väkijuomakysymyksen taloudelliseen puoleen siinä hartaassa toivossa, että siten herättäisin kansalaisten tutkimishalua, itse ottamaan selkoa asiain todellisesta tilasta, jolloin, siitä olen *vakuutettu*, jokainen kansan ja maan parasta harrastava henkilö, tulee epäilemättä johdetuksi päättämään, ettei ikinä enää salli kenenkään pettää itseänsä, antamaan kannatustansa millekään puolueelle, jonka ohjelmassa ei selvin, varmoin sanoin ja rehellisellä tarkoituksella luvata väkijuomaliiikkeen hävittämistä. Tätä nykyään ei lupaa mikään muu puolue, kuin n. k. “kieltolaki puolue”.

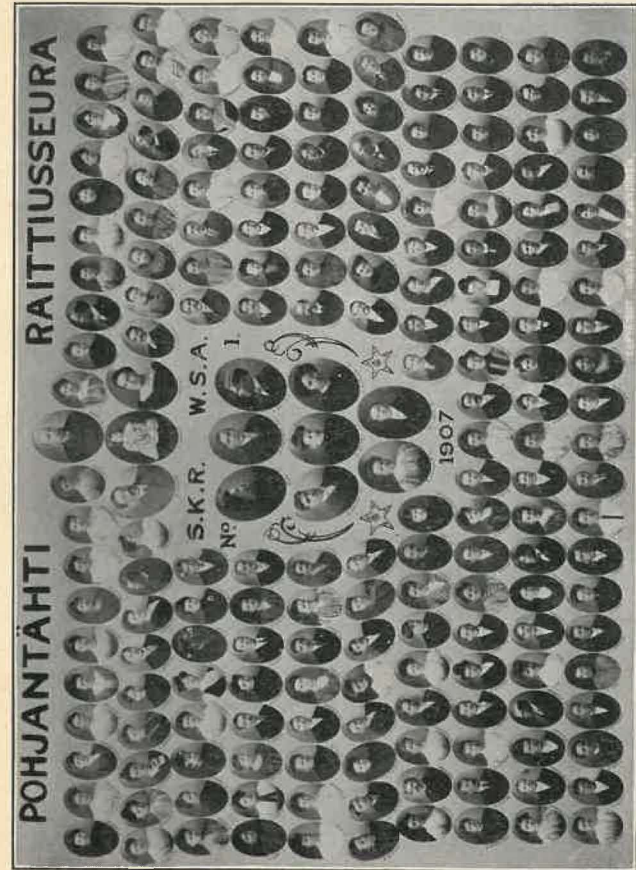


Pohjantähti raittiusseura.

Pohjantähti raittiusseura perustettiin Quincyssä, Mich., helmik. 22 p. 1885. (Alkuperäiset pöytäkirjat tietyttömissä). S. K.-R.-Veljeysseuran alettua liittyi Pohjantähti siihen numerolla 1 tammik. 22 p. 1888, yhdeksällätoista jäsenellä. Veljeysseuran yhteydessä työskenteli seura hiljalleen ja uutterasti vuoteen 1890, jolloin se erosi siitä liittyen Raittiuden Ystävien yhdistykseen, ollen tämän yhteydessä vuoteen 1892, jolloin se liittyi uudelleen Veljeysseuraan, jonka yhteydessä Pohjantähti on siitä lähtien pysynyt. Seuran jäsenluku on pidemmän ajan vaihdellut 300—500 vaiheilla, voittaen siten jäsenluvullaan toiset samaan yhdistykseen kuuluvat seurat.

V. 1907 kuuluisan sosialistein punaisine lippuineen toimeenpannun katumellakan johdosta erosi suuri osa jäseniä seurasta yhtyen sosialisti-osastoon, joten ei seuraamme jäänyt kuin 160 jäsentä.

Nykyjään on Pohjantähti seura vilkastunut, puhdistuen kuten ilma myrskyn jälkeen. Jäsenlukukin on kasvanut 200:taan kuten kuvasta näkee. Seura omistaa nykyään kolme taloa. Ensinnäkin vanha, tunnettu Pohjantähden haali törmän laiteella, arvoltaan 2,000 dollaria. Toinen talo suurine tonteineen sijaitsee Scott kadun varrella Länsi-Hancockissa; talon arvo on



4,000 dollaria. Hiljattain osti seura kolmannen, muhkean kolmikerroksisen kivitalon, kahviloineen, uima-huoneineen ja kylpylaitoksineen y. m. mukavuuksineen N. M. K. Yhdistykseltä. Talo sijaitsee keskellä kaupunkia Reservation kadun varrella N:o 306. Talon alakerroksessa on suuri haali näytelmälavoineen ja toinen kokoushuone yläkerrassa, jossa useimmat Hancockin suomalaiset yhdistykset luultavasti tulevat pitämään kokouksiaan. Tämä talo on 15,000 dollarin arvoinen.

Lasten raittiustyötäkin on viime vuosina tehty uutterasti, jonka tuloksena on seuran yhteydessä lasten raittiusseura. Voimisteluseura on myöskin seuran yhteydessä, mutta kun näistä molemmista tehdään eri paikassa selkoa niin emme tahdo niihin enempi kajota. Toivomme Pohjantähdelle ja koko kansamme raittiuspurrinnoille intoa ja kestävyyttä työssään.

Mrs. M. Autio ja M. Manner.

Pohjantähden "Toivo".

"Toivo" perustettiin syysk. 9 p. 1906. Enemmän kuin vuoden on siis tämä seura ollut toiminnassa. Perustavassa kokouksessa yhtyi 17 jäsentä. Tällä ajalla on uusia jäseniä yhtynyt 43, lupauksensa tehneitä jäseniä on yhteensä 60, seurustelujäseniä 17, eronneita syystä tai toisesta 10, erotettuja 5. Kokouksia on pidetty joka toinen viikko perjantai-iltana, eli yhteensä 31 kokousta, niistä 14 ohjelmakokousta, joissa on suoritettu ohjelmaa jonka suurimmaksi osaksi ovat lapset suorittaneet. Jokaisessa kokouksessa on esitetty rait-



Pohjantähden Raittiuskoulu, Hancockissa, Mich.

tiusluennoita ja myöskin tehty selvää lapsille väkijoumien turmiollisuudesta opetusvälineiden ja kokeiden avulla. Oppikirjoina on käytetty "Toivon työssä" ja "Alkoholin vaikutukset".

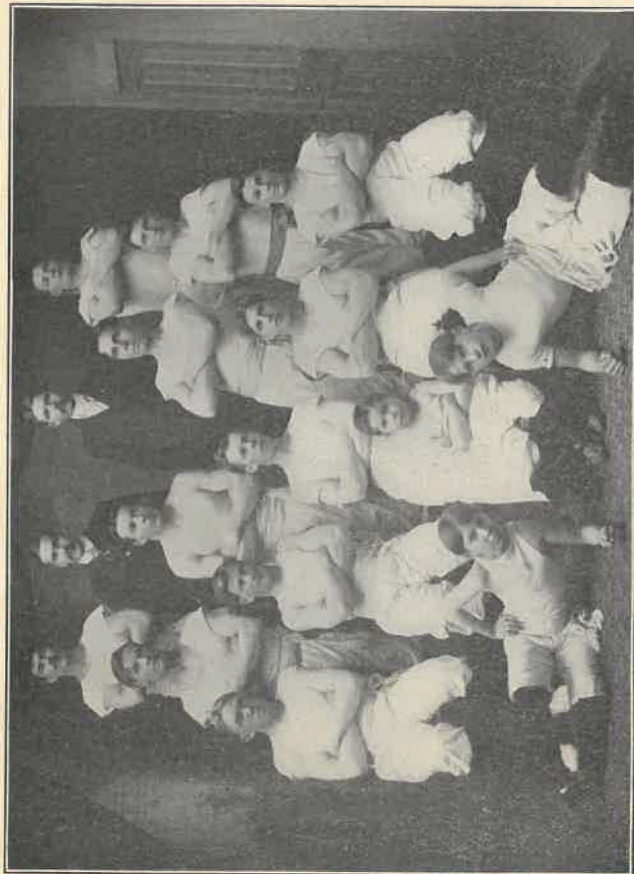
Aineellisten varojen hankkimiseksi on seura toimeenpannut 2 illanviettoa, joista on ollut tuloja yhteensä \$26.00, menoja \$15.00, jäännös \$11.00. Yhden illanvieton on seura toimeenpannut, johon kutsuttiin etupäässä lasten vanhempia.

Pohjantähden voimistelu- ja urheiluseura Reipas.

Voimistelu- ja urheiluseura "Reipas" perustettiin 16 p. marraskuuta 1903 Pohjantähti raittiusseuran keskuuteen ja on se ensimmäisiä suomalaisia voimistelu-seuroja Amerikassa. Seuraan yhtiä heti 39 jäsentä ja johtajaksi saatiin Suomesta hiljakkoin saapunut, toimeensa kyllin tottunut ja kykenevä mr. E. V. Björklund.

Aluksi päätettiin ottaa jäseniksi ainoastaan Pohjantähti raittiusseuran jäseniä, mutta tämä päätös kumottiin myöhemmin ja myönnyttiin siihen että seuraan pääsee jäseneksi muitakin raittiita ja siivoja henkilöitä.

Jo seuraavana kesänä tehtiin huviretki Veljeysseuran vuosijuhlaan Hibbingiin, jolla retkellä esiinnyttiin useissa iltamissa hyvällä menestyksellä. Juhlassa luovutti johtokunta voimisteluseuralle \$25.00 kunnia-palkinnon ja yleisöltä saatiin mr. Sillbergin kautta sievonon summa lahjaksi. Tämän jälkeen esiintyi seura vuosijuhlassa Ironwoodissa missä sai ensimmäisen palkinnon ja muistosauvan, niin kauvaksi kun joku toi-



Pohjantähden Voimisteluseura Reipas, Hancock, Mich.

nen seura sen voittaa. Conneautin juhlaan ei pitkän matkan takia menty. Viime kesänä esiintyi seura Calumetin juhlassa vaikka huonommalla menestyksellä; saatiin tyytyä toiseen palkintoon ja sauva menetettiin.

Viime vuoden on seuran toiminta ollut laimeaa osaksi siitä syystä ettei seuran johtaja mr. Björklund voinut olla harjoituksissa toimiensa takia. Nykyään kuitenkin toimii "Reipas taas uudella innolla. Jäsenluku nousee kymmeneen ja voimistelu- ja urheilukalusto on kutakuinkin täydellinen. Seuran johtajana toimii tätä nykyä mr. J. Koski kun entinen johtaja on luopunut toimestaan.

Voimistelu ja urheilu on yksi tärkeimpiä voiman ja terveyden lähteitä. Hauskaa on nähdä terveyttä uhkuvia, voimakkaita, hyväryhtisiä ja iloisia nuorukaisia. Jokaisen kansalaisen velvollisuus on valvoa terveyttänsä. Terve sielu asuu *ainoastaan* terveessä ruumiissa ja ruumiin terveys pysytetään, jopa saavutetaan, järkipärisen voimistelun ja urheilun avulla.

"Reipas".



Sananen nais-asiasta.

Raamatun luomiskertomuksessa sanotaan: Jumala loi ihmisen maan tomusta ja puhalsi hänen sielunsa elävän hengen; ja näin tuli ihminen eläväksi sieluksi. Tämä yksinkertainen koruton lause todistaa meille, että ihminen on kaksinais-olento, henki-ruumiillinen olento. Hänessä on ruumis, tuo katoava maan tomusta tehty osa, se osa, joka kerran muuttuu maaksi, josta se muodostettukin on; ja henki, ijankaikkinen, jumalallinen osa, jonka Luoja omasta itsestään hänelle antoi. Tämä jumalallinen kipinä on ihmisessä aina todistamassa ja muistuttamassa hänen korkeasta alkuperästään.

Me, jotka olemme kristittyjä, uskomme tämän lauseen todeksi. Me myöskin ymmärrämme, että kun Jumala ihmiselle kerran ruumiin ja sielun antoi, ovat ne hänelle tarpeelliset ja hänen on kumpaakin arvossa pidettävä ja kehitettävä. Siksi ei kristitty saata yhtyä niihin, jotka ruumista halveksivat, mutta ei myöskään niihin, jotka sille liian suuren arvon antavat, joko kokonaan kieltäen hengen tai sen kehitystä halveksien. Tämä kristinopin totuus, se on naisliikkeen syvin syy.

On nimittäin ollut aikakausia, jolloin naista pidettiin miltei aivan ruumiillisena olentona. Näyttiin

kokonaan unohtaneen, että tämä raamatun paikka koskee niin hyvin naista kuin miestäkin. Nainen oli olemassa vain miestä miellyttääkseen. Niin uskoivat miehet ja naiset itsekin. Miehet ihailivat naisissa ainoastaan kaunista kuorta, henki ei merkinnyt mitään. Siksi syrjäytettiin sielullinen kehitys ja naiset käyttivät miltei kaiken aikansa itsensä koristelemiseen. Tuntikausia istuivat he peilin edessä käherrellen tukkaa, maalaten ja pauteroiden naamaa. Henkensä ja terveytensä kaupalla puristivat he itsensä keskeltä niin hoikiksi, että sai pelätä heidän katkeavan. Ja pää parka sai nähdä paljon vaivaa miettiessään malleja uusiin toistaan uhkeimpiin pukuihin. Vaihteeksi toisinaan sentään soitettiin, laulettiin ja luettiin romaaneja, jotka täyttivät aivot mitä kummallisimmilla mielikuvilla. Näin viettivät varakkaat naiset aikansa. Tämän aikakauden mainingit ovat vielä niin mahtavat, että meidän täytyy surulla myöntää vielä nytkin löytyvän suuren joukon naisia, jotka viettävät päivänsä työttömyydessä, pitäen vain huolta kauneudestaan.

Mutta oli toinenkin joukko naisia, joilla ei ollut aikaa huolehtia ulkomuodostaan, ei soitosta, ei romaenin luvusta. Heidän piti jo pienestä hoitaa toisia vieläkin pienempiä ja tehdä kaikellaista työtä aamusta iltaan. Vähän ikäännyttyään oli heti mentävä miehelleen — lapsen kamarista toiseen lapsen kamariin.

Naiset olivat tähän jo niin tottuneet, että useat eivät huomanneet asemassaan mitään kieroä. Mutta aina oli niitäkin, joiden povessa tuo jumalallinen kipuna poltti, muistuttaen heitä heidän kuolemattomasta hengestään. — Miehet tutkivat ja innostuivat. He selvittelivät ihmishengen kykyjä ja sen kehitys-mah-

dollisuuksia. He tutkivat kaiken alkulähdettä jumaluutta. He tunkeutuivat kaukoputkillaan taivaan avaruuksiin, mittasivat tähtien, kuun, auringon etäisyyksiä. He tunkeutuivat maan kerroksiin, selvitelten maapallon muodostumista. He tutkivat ihmiskunnan historiaa, löysivät uusia maita ja kansoja. Sanalla sanoen he liikkuivat kaikilla henkisen elämän eri aloilla. Rohkeus ja into loisti heidän katseistaan, sillä he tunsivat elämällään olevan tarkotusta ja sisältöä.

Naiset katselivat tätä ja yhä tulisemmin tunsivat he kipunaisen polttavan povessaan. He kysyivät itseltään: miksi me emme saa ottaa osaa kaikkeen tuohon? Mikä oikeus on meiltä kieltää sitä, mikä miesten elämälle antaa sisällön? Miksi meidän pitää kulluttaa elämämme turhuuteen, kun mekin kumminkin olemme hengellä varustettuja ihmisiä? Voisimmehan mekin hyödyttää ihmiskuntaa, jos meille siihen tilaisuus annettaisiin. Viimein yksi ja toinen uskalsi ajatuksensa ilmi lausua ja esittää vaatimuksensa päästä osalliseksi henkisestä kehityksestä. Tällaista vaatimusta ensin kauhistuttiin. Nainen tutkimassa teiteitä, eihän toki! Tuollaiset lauseet ovat vain kapinallisen mielen ilmaisuja. Jumala antakoon sen heille anteeksi! Jos he voisivat tutkia ja kehittyä, menettäisivät he kokonaan naisellisyytensä. Mutta naiset eivät säikähtäneet. Yhä äänekkäämmäksi kävi heidän vaatimuksensa: me tahdomme oppia ja kehittyä. Yksi ja toinen nainen uskalsi, huolimatta vanhoista ennakkoluuloista, ruveta lukemaan yksityis-opettajain johdolla ja suorittivat kunnialla tutkintoja. Vihdoin päästiin niin pitkälle, että perustettiin kouluja naisia varten. — Paljon taistelua vaadittiin, ennenkun näin pitkälle

päästiin. Oli voitettava miehet, vanhat ennakkoluulot ja asialle välinpitämättömät naiset. Mutta into oli niin suuri, että yksi voitto toisensa perästä saatiin. — Me, jotka nyt elämme, saamme nauttia sen hedelmiä. Kaikki oppilaitokset ovat avatut naisille. Siellä saa hän samanarvoisen miestoverinsa rinnalla tutkia “syn-tyjä syviä”, kehittyäkseen kunnan kansalaiseksi, hyö-dylliseksi ihmiseksi. On enään aniharvoja aloja, jotka ovat suljetut.

Mutta vaikka naisen asema on entisen suhteen monin verroin parempi, on heillä vielä paljon työtä. Vielä hallitsee muoti kaikkivaltiaana herrana naisiamme. Nainen tietää, että hän kuristamalla ruumistaan ei tur-mele ainoastaan itseään, mutta tulevankin sukupolven. Sillä eihän sairaaloinen äiti voi synnyttää muita kuin sairaaloisia lapsia. Hän tietää tämän, mutta ei voi siitä luopua, kaikkivaltias muoti on esteenä. Eikö olisi todellakin aika vapautua jo moisista kahleista? Nous-kaamme kaikin yksimielisesti taistelemaan tämän ja monen muun keskuudessamme vallitsevan paheen pois-tamiseksi! Koittakaamme saada velvollisuuden tunne hereille, ettemme sulje silmiämme yhteiskunnan vär-jopuolilta, vaan todella teemme jotain niiden poista-miseksi. Ja me naiset, me juuri voimme tehdä jotain, sillä meidän asemamme on niin perin tärkeä. Naisten huostaanhan suurimmaksi osaksi on kasvatusta kodissa ja koulussa uskottu. Voidakseen tätä kallista tehtäväänsä täyttää, täytyy hänen olla selvillä sen tärkeydestä. Hänen täytyy ymmärtää, että hän on nousevan nuorison, niin naisen kuin miehenkin ruumiillisen ja henkisen elämän ohjaaja. Äiti se on, joka lastaan vaa-lit ja ensimmäiset vaikutelmat hänen sieluunsa istut-taa. Varttuneempanakin vielä on se äiti, joka on poi-

kansa ja tyttärensä uskottu ja rakas vaalija. — Ei suinkaan ole mikään helppo asia hoitaa tuota hentoa ihmistä, että siitä kerran koituisi uhkea, säännöllisesti muodostunut kasvi, eikä suuntaan eikä toiseen koukistunut vaivaispuu. — Nais-asian yksi tärkeimpiä tehtäviä juuri on antaa ihmiskunnalle entisten sairaaloisten, turhamaisten, ennakkoluuloista naisten sijasta, vapaita velvollisuutensa tuntevia naisia. Se ei koskaan halvenna kodin arvoa, kuten toisinaan on väitetty, vaan päinvastoin kohottaa sitä, tekemällä naisille selväksi äidin ja puolison kalliit velvollisuudet.

Nais-asian edustajat vaativat vielä itselleen ja sukupuolelleen äänioikeutta. He tahtovat olla osallisina säätämässä niitä lakeja, joita heidän itsensä ja heidän lastensa täytyy todella. He vaativat sitä siitä syystä, että nykyinen yhteiskuntalaitos ei ole läheskään sellainen, miksi sen pitäisi muodostua. Se ei lähentelekään ihannetta, vaikka miehet ovat vuosisatoja sitä muovailleet ja parannelleet. Vielä sallii valtio, nuoriemien säätämät lait, sellaisia laitoksia kuin kapakat ja epäsiiveillisyyden paikat, jotka levittävät inhoon, saastuttavat ilman kaikkialla. Eikö ole huutava vääryys, että sama yhteiskunta, joka valmistaa ja ylläpitää van-kiloita rikollisten rankaisemiseksi, laeillaan suojelee kapakoita, jotka ovat tuottaneet suurimman määrän onnettomuutta ja rikoksia maailmaan. Ja epäsiiveillisyyksilaitokset, jotka alentavat ihmiset eläimiäkin halvemmiksi, eivätkö nekin puolestaan todista, että yhteiskunnassa on niin paljon mätää, että tarvitaan naistenkin voimat sen puhdistamiseen. Kuka ajatteleva ihminen ei tuntisi halua saada sanoa ratkaisevaa sanaa tuollaisten kristikunnassa vallitsevien häpeäpilk-kujen poistamiseksi?

Yksi aikamme onnettomuuksia on kieltämättä myöskin sotalaitos. Kuinka monet miljoonat nuoret miehet saavatkaan viettää osan aikaansa kasarmeissa, jotka eivät suinkaan ole terveellisiä siveelliselle luonteelle. Paikka, missä opetetaan ihmisiä tappamaan, ei koskaan voi hioa raakuutta ihmissuonteesta, ei silloinkaan, kun tuo murhaaminen tapahtuu isänmaan rakkauden nimessä. — Ja mitä sitten maksaa maailmalle tuo aseellinen rauha? Se kysyy miljoonia ja taas miljoonia dollareita, jotka kiskotaan nääntyviltä kansoilta. Eikö niitä varoja voisi todella parempaan käyttää?

Nainen on luonnostaan hellempi kuin mies. Luonto-äiti on hänet varustanut suuremmalla määrällä lempeyttä ja uhraavaisuutta kuin miehen. Jos nainen saa kerran ottaa osaa yhteiskunta-neuvotteluihin, tuo hän nämät ominaisuudet sinnekin mukanaan. Silloin täytyy poliittisesta elämästä monen räikeän raakuuden väkisinkin väistyä. Sillä tunnettu tosiasia on, että nainen kaikkialla on vaikuttanut tapoihin hienontavasti.

On jo useita paikkoja maapallollamme, missä on koittanut se kultainen aika, että nainen saa ottaa osaa lainlaadintaan. Näin on muutamissa valtioissa Amerikassa, Austraaliassa ja Uuden Zeelannin saarella. Että naisten osanotto valtiolliseen elämään on ollut eduksi, sen todistaa seuraava näitä valtioita koskeva kuvaus:

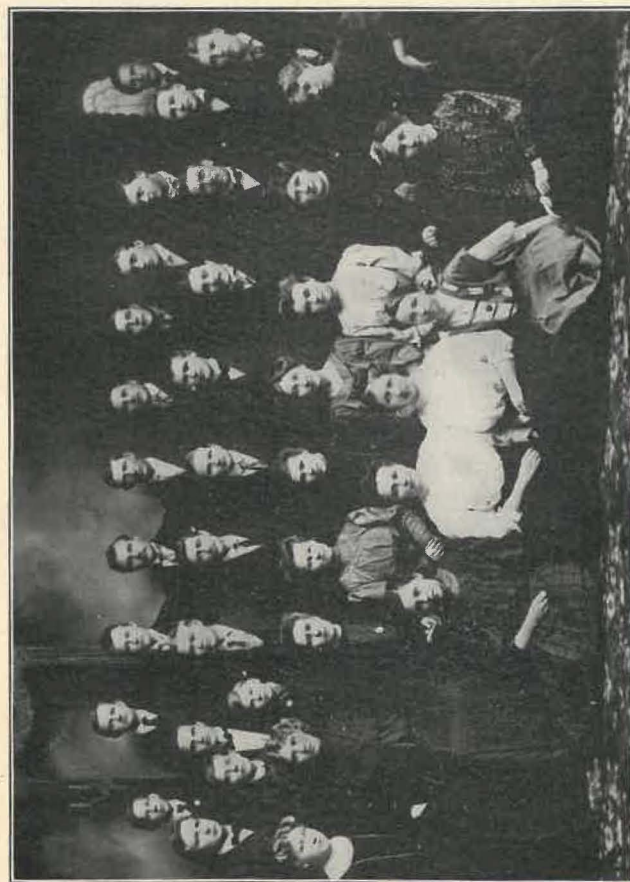
“Näissä onnellisissa yhteiskunnissa, joissa varallisuus myötäan on lisääntymässä päin, ei ole mitään kulunki-arvioita sotilastarkoituksia varten. Asujamista ei rasita hätä eikä työttömyys, ja köyhälistö, jolla on viha ja kateus sydämissään, ei ole sinne päässyt juurtumaan. Jokainen, joka ei itse ole riistänyt itsel-

tään kunnioitusta ja tilaisuutta avunsaantiin, tietää voivansa sitä yhteiskunnan puolesta vaatia, kun vanhuus lamauttaa hänen työvoimansa taikka tauti tekee hänet kyvyttömäksi itse huolehtimaan itsestään ja omaisistaan. Siveettömyyden ja juoppouden tuhoavaa vaikutusta vastustaa tyynesti, mutta uutterasti ja menestyksellä eräs voimakas ase, joka pää-asiallisesti juuri on naisten käsissä: kansanvalistus. Se aletaan jo lastentarhoissa ja kehittyy siitä asteettain kaikissa yhteiskuntaluokissa, nojautuen ihmisyyden ja kristillisen siveys-opin perustuksiin. Parlamenttaarisissa kokouksissa ja vaalitulaisuuksissa hillitsee naisellisuus raakaa esiintymistä — kuten yleiskouluissa. — Mutta naisten osallisuus ei estä agitatioonia, niin väitetään. Sitä harjotetaan, jopa vilkkaastikin, ja usein koetetaan siten estää henkilöitä, joiden siveellinen kanta ei anna takeita heidän kyvystään hoitaa yleisiä toimia, niihin pääsemästä!. — Näin kuvaillaan oloja näissä valtioissa. Suomessakin on naisilla jo äänioikeus ja sen tuloksena oli kieltolaki.

Jokainen nainen, jonka sydäntä lämmittää rakkaus kärsivään ihmiskuntaan — älkäämme vain valittako, vaan tehkäämme jotain asian korjaamiseksi! Meillä on ainakin vapaus kasvattaa jaloja ihmisiä miehiä ja naisia. — Naiset, älkäämme olko — käyttäen erään saarnaajan esimerkkiä — kuin linnut, jotka aamusta iltaan istuvat oksalla ja ihailevat höyhenpukuaan, oikasevat yhtä höyhentä ja toista höyhentä ja taas ihastuksella katselevat somuuttaan! Älkäämme olko loistavia kukkia, jotka eivät haise miltään, vaan kukkasia, vaikka kuinka vaatimattomia, jotka ihanalla tuoksullaan ilman täyttävät.

Sananen Suomi-Opiston oppilaitten raittiusseuran perustamisesta ja sen toiminnasta.

Ja useita vuosia ovat Suomi-Opiston oppilaat keskuudessaan kuiskailleet, että olisi tarpeellista perustaa raittiusseura oppilaitten keskuuteen opistolla. Jota enempi asiasta keskusteltiin, sen tärkeämmäksi se kävi. Asian tärkeyttä oppilaissa kasvatti sekin seikka, että jo opistolle tullessaan he kuuluivat ehkäpä ainakin suurin osa johonkin raittiusseuraan. Näin ollen he olivat tottuneet itsekukin jotakin toimimaan asian hyväksi. Joku voisi ehkä sanoa: onhan Hancockissa Pohjantähti raittiusseura, eikö voisi siihen kuulua jäsenenä opiston oppilaatkin? Aivan hyvin voi kuulua, ja siinä oltiinkin jäsenenä ennen ja vieläkin osa kuuluu siihen. Mutta sittekin puuttui jotakin ja mitähän se sitten oli? Kouluolot estävät oppilaan uhraamasta aikaansa muualle, eli muihin toimiin. En tarkoita tällä sitä, että koulussa kiellettäisiin ottamasta osaa raittiustyöhön. Ei, päinvastoin kehoitetaan, mutta kiello seuraa itsestään jokaista läksyä, jonka oppilas koulussa saa, sillä se täytyy olla valmis määrälleen. Yllä oleva syy vaikeuttaa oppilasta ottamaan osaa raittiustyöhön, varsinkin jos se kohdistuu vähänkin ulos koulun huoneustosta. Pohjantähti rait-



Suomi-Opiston Raittiusseuran jäseniä.

tiusseuran jäsenet ovat melkein aina pitäneet hauskimmat illan-viettonsa, joko lauantai tai pyhä-iltoina. Jos oppilaat eivät mihinkään muuhun olisi voineet ottaa osaa, niin he kuitenkin näihin ovat koittaneet päästä. Mutta vaikeutta sekin on tuottanut. Opiston säännöissä määrätään ovet suljettaviksi kello 10 illalla ilman mitään poikkeusta. Tästä on oppilaalle se seuraus, että hänen täytyy lähteä pois juuri silloin, kun muut alkavat juhlimaan. Tämä seikka on antanut aiheita perustamaan raittiusseuran opiston oppilaitten keskuudessa. Lokakuun 20 p. 1906 kokoonnuttiin opiston juhlasaliin, jossa lyhyen aikaa keskusteltiin vilkkaasti. Lopputulos oli se, että raittiusseura perustettiin, jolle ensin annettiin nimi: Suomi-Opiston raittius-osasto. Mutta kun säännöt laadittiin ja annettiin opiston johtokunnan hyväksyttäväksi, niin he katsoivat sopivaksi tehdä pienen muutoksen nimessä, joka nyt on "Suomi-Opiston oppilaitten raittiusseura". Tätä nimeä olemme siitä asti käyttäneet. Kuvassa, jonka lukija tässä näkee, ovat nykyiset seuramme jäsenet, vaikka paha kyllä, eivät voineet kaikki olla saapuvilla silloin kun valokuvia otettiin. Sääntöjä laadittaissa päätettiin yksimielisesti, että emme vaadi jäseniltämme seremonillista raittiuslupausta. Ensiksi siitä syystä, että oppilaat jo opistolle tullessaan kuuluvat, ehkäpä ainakin enin osa, jäsenenä johonkin raittiusseuraan ja luonnollisesti ovat tehneet lupauksen. Toiseksi siitäkin syystä, että niin pian kun oppilas kirjoitetaan opiston kirjoihin ja hän alkaa koulunsa, on hänen velvollisuutensa välttää väkeviä juomia. Näin ollen tulee vaan jäsentemme valvoa sitä, että noudatetaan opiston sääntöjä. Jos jäsen rikkoo säännöt käyttämällä väkijuomia ja se saadaan varmasti todistetuksi,

niin hänen täytyy ensiksi tunnustaa ja pyytää anteeksi opettajakunnalta ja sen jälkeen seuran jäseniltä julkisella paikalla. Jos rikkoja ei suostuisi tätä tekemään, niin opettajakunta rankaisee tai sulkee ulos koulusta. Tämän olen kertonut vaan sentähden, että ei kukaan ajattelisi meidän leikkiä tekevän raittius-asian kanssa, jos kohtakaan emme vaadi jäseniltä samallaista ja samalla tavalla lupausta, kun tavallisesti seuraan otettaissa vaaditaan. Kokouksia olemme pitäneet joka toinen viikko. Osanotto niihin on ollut jotensakin vilkas, kuten sopii arvatakin, kun jäsenet kaikki asuvat samassa talossa, missä kokouksetkin pidetään. Sopii vieläkin sivumennen mainita, vaikka siitä on jo ennen puhuttu, että Veljeysseuran johtokunta on meille lahjoittanut opetusvälineitä. Olemme myöskin hankineet jonkun verran raittiuskirjallisuutta. Pieni se tosin on vielä kirjastoksi nimittää, mutta alkuun se on kuitenkin pantu, johon tulevaisuudessa voidaan lisätä aina sen mukaan, kuinka varat myöntävät. Opetusvälineet eivät vielä oikein vastaa meillä tarkoitustaan, syystä, että oppilailla ei ole aikaa niitä käyttää. Jokainen ymmärtää, että tällaisten välineitten avulla esitelmin pitäminen vaatii aikaa valmistamiseen. Oppilaan aika menee tarkoin läksyjen valmistukseen. Jos onkin joskus vähäsen vapaata aikaa niin tekisi mieli silloin ottaa lepoa, eli istua alas kuuntelemaan vakituisen opettajan esitelmää välineitten avulla. Toivomme pääsevämme vielä niinkin pitkälle, että saamme raittiusopetusta mieheltä, joka ei ole itse koululäksyjen rasittama. Silloin vasta välineet vastaavat tarkoituksensa. Pientä alkua se vielä on meidänkin hommamme, mutta luonnollista on, että alussa täytyy vaikeuksia kokea, alkoipa minkä homman hyvänsä. Me olemme taistelukentällä

maailmassa ja siinä vaan tarvitaan kestävyyttä vakavassa työssä. Seuramme on vielä nuori, joten meillä ei ole suuria kokemuksia kerrottavana, ja sitä varten emme ole tätä kertoneetkaan. Olemme vaan lyhyin piirtein kertoneet hommistamme sentähden, että mekin tahdomme olla pienenä osana suuren työn tekijäin joukossa.

Suomi-Opistolla huhtikuun 10 p. 1908.

M. Pesonen.



Marquette kauntin suomalainen raittiusliitto.

Noin kymmenen vuotta sitten oli suomalaisen raittiusväen kesken hyvinkin kiihkeänä kysymyksenä piirijako S. K.-R.-Veljeyssseurassa. Yleisempää kannatusta kysymys ei vielä silloin saavuttanut, joten tuo piirijako-kysymys jäi toteentumatta, joka olikin suunniteltu vähän eri toimintamuotoon mitä nykyiset raittiusliitot ovat.

Silloin piirijako-kysymys synnytti, varsinkin Idässä, poliittillisen luonteensa takia ikävää hajaantumista raittiusväen kesken, jonka seurauksia minun on tässä tarpeetoin mainita.

Sittemmin koko piirijako-kysymys näytti ikäänkuin sammuneelta, ilmeten pieninä mielenilmaisuuksina, heikkona kajastuksena entisestä osaksi hyvinkin kiihkeästä kysymyksestä. Mutta kokonaan sammuneena ei tuo kysymys kuitenkaan koskaan ole ollut, joten otollista maaperää nykyisille liitoille on jo valmistunut, joskin kovin hitaasti, alun toistakymmentä vuotta.

Muodostui sitten Kuparialueen Suomalainen Raittiusliitto, ottaen yhteistoimintaan kaikki suomalaiset raittiusseurat, eikä yksinomaan S. K.-R.-Veljeyssseuraan kuuluvat, kuten piirijako-kysymys ennen tar koitti, valmistuen siten sekin osaltaan maaperää ny-

kyiselle, koko suomalaisen raittiusväen yhdyntäkysymykselle. Joskin nykyisillä liitoilla on pääasiallisesti paikallinen luonne, vaikuttavat ne silti osaltaan hyvinkin laajasti koko raittiusväen menestykselliseen toimintaan.

Kuparialueen Raittiusliiton synnyttyä, herätettiin useilla paikkakunnilla liittojen perustamis-hommiin oivaltaen mainitunlaisten liittojen vaikuttavan merkityksen raittius-asian toiminnassa. Niinpä herätettiin Riento-seuran kokouksessa Ishpemingissä, Mich., 1 p. huhtikuuta 1907 kysymys Marquette kauntin raittiusliiton perustamisesta. Asiata lähemmin harkitsemaan valittiin 3-henkinen toimikunta velvoituksella esittää herätetty kysymys paikkakunnan toiselle raittiusseuralle Väinölle, jossa esitetty kysymys otettiin heti lämpimästi huomioon ja valittiin toimikunta esitettyä kysymystä lähemmin toteuttamaan. Täten valituilla toimikunnilla oli ensimmäinen yhteiskokous 9 p. huhtikuuta 1907 Veljeysseuran toimistossa, jossa kokouksessa päätettiin lähettää kehoituskirje kaikille kauntissa oleville suomalaisille raittiusseuroille, yhteisen edustajakokouksen pitämiseen 28 p. huhtikuuta Ishpemingissä. Lähetettyä kutsua noudattivat, paitsi Väinöä ja Rientoa Ishpemingistä, Aamurusko ja suomen-ruotsalainen Asterbatten Negauneesta, Aalto ja Yksimieliisyys Marquettesta, Taimi Palmerista ja Metsän Kukka Uudesta Suomesta, yhteensä 8 seuraa 17 edustajalla.

Kokouksessa sitten päätettiin lopullisesti perustaa Marquette kauntin Suomalainen Raittiusliitto. Valittiin liitolle 7-henkinen johtokunta: esimieheksi J. H. Mattila Negauneesta, kirjuriksi A. Koivu Ishpemingistä, rahastonhoitajaksi M. Kaappela Ishpemingistä, neuvotteleviksi jäseniksi J. Rantanen Marquet-

testa, Joel Pyykkönen Uudesta Suomesta, G. Lindqvist Negauneesta ja A. Williamson Palmerista. Samassa kokouksessa valittiin 5-henkinen toimikunta valmistamaan seuraavaan kokoukseen sääntöehdotusta tulevalle liitolle, johon tulivat J. Kaminen, F. Nevala, J. Simonen, H. Juntunen ja Isakki Rintamäki. Vastaperustetun, ensimmäinen liiton johtokunnan kokous pidettiin 2 p. toukokuuta 1907 Negauneesta, jossa valittiin Suomeen matkustaneen J. H. Mattilan tilalle, liiton esimieheksi A. Wiljamson Palmerista.

Toinen Marquette kauntin edustajain kokous pidettiin 23 p. kesäkuuta Negauneen kansankodilla, jossa edustettuna olivat Aamurusko Negauneesta, Väinö ja Riento Ishpemingistä, Aalto Marquettesta, Taimi Palmerista, Metsän Kukka Uudesta Suomesta, Raivaaja Michigammesta ja Sakari Topelius Princetonista; yhteensä 8:sta seurasta 14:sta edustajaa. Tässä kokouksessa, pienillä muutoksilla hyväksyttiin sääntö toimikunnan perussääntö ehdotus, ja liiton varaesimieheksi valittiin Johan Simonen Negauneesta ja johtokunnan jäseneksi Simosen sijaan Matti Seikkula Princetonista. Yleinen liiton kesäjuhla päätettiin toimeenpanna Ishpemingissä 25 p. elokuuta.

Kolmas edustajain kokous pidettiin Ishpemingissä 27 p. lokakuuta 1907, jossa edustettuna olivat Riento ja Väinö Ishpemingistä, Raivaaja Michigammesta, Aamurusko Negauneesta (Aalto ja Yksimieliisyys Marquettesta, Sakari Topelius Princetonista, Taimi Palmerista. Yhteensä 10 seurasta 15 edustajaa. Liiton eronneen kirjuri A. Koivun sijaan valittiin Mikko Skyttä Ishpemingistä ja johtokunnan jäsenen J. Rannan tilalle Johan Wiitala Marquettesta. Kiertävä puhuja päätettiin otettaksi liiton palvelukseen 2

kuun ajaksi, joka toimi päätettiin julistaa sanomalehdissä avonaiseksi halullisten haettavaksi. Seuraava liiton edustajakokous päätettiin pidettäväksi Marquettessa tammikuun 5 p. 1908.

Neljännessä yleisessä edustajakokouksessa Marquettessa tammikuun 5 p. oli edustettuna 8 seuraa 15:ta edustajalla. Liiton kiertäväksi luennoitsijaksi valittiin 5 hakijasta, eräs henkilö Idän valtioista, jota persoonallisten ominaisuuksiensa tähden, joka jälempää ilmeni, ei voitukaan ottaa liiton palvelukseen, joten johtokunta pitämässään kokouksessa 26 p. tammikuuta valitsi hänen sijaansa liiton palvelukseen puhujaksi Alfred Laakson Ishpemingistä.

Viides yleinen edustajain kokous pidettiin Negauneessa 22 p. maaliskuuta, jossa edustettuna oli 6 seuraa 12 edustajalla. Jossa kokouksessa johtokunnan toimenpiteet yksimielisesti puhujan hankinnassa hyväksyttiin. Ja koska puhuja kuukauden oltuaan liiton palveluksessa, ilmoitti siitä välttämättömistä syistä luopuvansa, niin päätettiin puhujatoimi sen johdosta toistaiseksi lakkauttaa.

Liiton ensimmäinen varsinainen vuosikokous päätettiin pidettäväksi Palmerissa 5 p. heinäkuuta. Marquette kauntin Raittiusliitto on ensimmäisen toiminta vuoden aikana pitänyt 5 edustajakokousta ja 5 johtokunnan kokousta, joissa on paitsi jo mainittuja asioita keskusteltu ja suunniteltu poliittisesta akitatsioonista ja virallisten lain käytön velvollisuudesta. On tilattu 2,000 kappaletta Kuparialueen Raittiusliiton kustantamaa kirjasta, "Kieltolaki voittoon" ja 500 kappaletta englanninkielistä lentolehtistä kauntin viranomaisille ja vietetty, kuten jo mainittiin, yksi yleinen ke-säjuhla liiton toimesta.

Liittoon kuuluu 11 suomalaista raittiusseuraa, kun Negauneen suomen-ruotsalainen Österbotten kielillisistä syistä on ilmoittanut liitosta eroavansa. Näissä 11 seurassa on jäseniä 476 miestä, 388 naista, yhteensä 864, joista äänestyskelpoisia kansalaisia on 193. Lasku ei ole aivan tarkka, kun kaikilta seuroilta ei ole saatu pyydettyjä tilastollisia tietoja.

Rahallista liikettä on liitolla ollut, joka kannetaan vapaaehtoisilla keinoilla suunnitaisesti arvioituna \$220 tuloja ja menoja juhlamenoihin viime kesänä, laillistuttamiskustannuksiin ja puhujan palkkaan y. m. juokseviin menoihin, yhteensä noin \$200.00.

Jos Marquette kauntin Raittiusliitto ei olekaan vielä ensimmäisen toimintavuoden aikana ehtinyt suuria ja näkyviä tuloksia saavuttaa, on sillä kuitenkin vuorovaikutuksen kautta raittius-asian ajannassa merkityksensä, jota emme ensi katsannolla voi aivan paikalleen arvostella.

M. S.



Hyvä Toivo (itsenäinen).

Kuten tunnettua, ovat ensimmäiset suomalaiset saapuneet Michiganiin Norjasta tai Norjan kautta. Samoin on raittiustyö kansalaisten kesken Calumetissa saanut alkunsa norjalaisista, sillä tammikuussa v. 1885 yhtyi norjalaiseen "Nora" raittiusseuraan 7 kansalaista, jotka olivat: William Kitti, David Castren, Arvid Rautiola, Alex Alatalo, Heikki Hirvelä ja August Toppila; yhden nimi on jäänyt unholaan. Edellä mainitut henkilöt voimme siis pitää raittius-aatteen tien raivaajina Calumetissa.

Oltuaan sen talven ja kesän edellämaitussa "Nora"-seurassa, heräsi heissä halu saada perustetuksi suomalainen raittiusseura, ja siten saada raittiustyö tunnetuksi kansalaisten kesken. Tuumasta toimeen, ja syyskuun 6 päivä 1885 pidettiin perustava kokous Temple of Honor haalissa, jolloin 13 jäsentä yhtyi seuraan. Kun tuli kysymys mikä esikoiselle annetaan nimeksi, niin esitti veli William Kitti "Hyvä Toivo" ja D. Castren "Alku", joka kumminkin äänestyksessä hylättiin ja edellinen hyväksyttiin. Siitä päivästä alkaen on "Hyvä Toivo", (myöhemmin Hyvä Toivo itsenäinen) raittiusseura jatkanut vaiherikasta elämää. "Alku työn kaunistaa, vaan lopussa kiitos seisoo"; mutta alkuun pääsö on aina kaikista vaikein. Kun

sitten seuraavissa kokouksissa lisää jäseniä yhtyi, valittiin seuralle ensimmäinen virkakunta, johon m. m. tulivat: esimies D. Castren, pöytäkirjuri J. H. Castren, rahastonhoitaja August Toppila, rahastonkirjuri Erik Jumisko, kappalainen (hartauden toimittaja) Wm. Kitti ja ovenvartija Alfred Pilgren. Kuukausi myöhempään, 6 p. lokakuuta, yhtyi seuraan m. m. Isaac Niva ja Isaac Keksi sekä 6 muuta jäsentä, yhteensä 8, joka siihen aikaan oli suuri lisäys ja pidettiin ihmeenä.

Ensimmäiset kokoukset pidettiin Temple of Honor haalissa, vaan sittemmin kokoontuttiin Sivert Olsonin haalissa niin kauvan kunnes Suomalainen haali valmistui.

Uuden Suomalaisen haalin vuokrasi Hyvä Toivo, maksaen \$100 vuokraa vuodessa. Pääsiäis päivänä 1886 marssivat seuran jäsenet, luvultaan 40—50, soitto-kunnan soittaessa Suomalaiseen haaliin, jossa se aina on kokouksiaan pitänyt ja vieläkin pitää.

Monenlaisia vaikeuksia oli voitettava, eikä suinkaan vähin niistä ollut se hullunkurinen luulo kansassa, että ne salaseurat ovat kauheita, että mitä kaikkea kommervenkkejä siellä tehdäänkin y. m. Poistaakseen yleisöstä kaiken epäluulon ja saadakseen raittiusasia ja työ paremmin tunnetuksi alettiin sitten aika ajottain pitämään avonaisia kokouksia y. m.

"Hyvä Toivo" kuului ensi vuosina Templar yhdistykseen, joka käsikirjat y. m. oli kustantanut suomalaisille raittiusseuroille. Siihen aikaan kutsuttiin puheenjohtajaa korkea templari (varapuheenj. nimi templari) ja hartauden toimittaja kappalaiseksi.

Sitten kun S.-K.-R.-Veljeysseura oli jo olemassa heräsi seurassamme kysymys liittyä siihen. Helmi- tai



Hyvä Toivo r.-seuran jäseniä, Calumetissa, Mich.



Hyvä Toivo r.-seuran jäseniä, Calumetissa, Mich.

maaliskuussa tehtiin lopullinen päätös ja seuraava vuosineljännes aloitettiin yhtymällä Veljeysseuraan. Mutta S.-K.-R.-Veljeysseurassa emme kauvan viihtyneet. Jo samana syksynä syntyi erimielisyys johtokunnan kanssa eräässä kysymyksessä, josta ei päästy yksimielisyyteen, vaan välimme kävivät yhä kireämmäksi. Herätettiin kysymys: Miksi riitelemme Veljeysseuran johtokunnan kanssa? Ja päätökseksi tuli, että koska johtokunta on kanssamme eri mieltä ja koska keskuudessamme on kyllin voimia niin on parempi erkaantua ja perustaa toinen, vapaamielisempi seura.

Vuoden lopussa sitten erottiin, seuran jäsenistä valittiin toimikunta, joka asiaa tarkemmin harkittua, päätti perustaa uuden yhdistyksen ja valitsi sille virkailijat. Siten syntyi "Suomalainen Raittius-Ystävain Yhditys Amerikassa", perustettu Red Jacketissa, Mich., tammik. 19 p. 1890. Uuteen yhdistykseen liittyi "Hyvä Toivo" numero ensimmäisenä.

Kumminkaan ei kulunut kauvan, ennenkuin jotkut seuramme jäsenet, jotka erkaantumista vastustivat, erosivat "Hyvä Toivosta" ja perustivat "Vartia" raittiusseuran, yhtyen S.-K.-R.-V.seuraan. Näin tuli paikkakunnallemme kaksi raittiusseuraa jotka kumpikin kykynsä mukaan taistelivat alhooi kuningasta vastaan.

Vaikka molempien seurojen olisi pitänyt työkennellä sopusoinnussa, sama asia kun oli ajettavana, niin, ikävä kyllä, aina ei siten tehty vaan tahtoivat välit toisinaan käydä kireille. Ajan kuluessa koitui tästä vahinkoa molemmille seuroille. Se pani ajattelemaan, että olisi paljoa parempi jos paikkakunnalla olisi ainoastaan yksi raittiusseura, johon kaikki raittiutta harrastavat kuuluisivat. Syksyllä v. 1894 herätettiin

molemmissa seuroissa kysymys, että eikö olisi parempi yhdistää seurat yhteen. Kumpikin seura valitsi keskuudestaan komitean, jotka yhdessä keskustelivat yhtymis-ehdoista yy. m., vaan joidenkin erimielisyyden takia ei yhtymisestä tällä kertaa tullut mitään.

Mutta ajan hammas kaikki tasottaa ja odottaen vastukset voitetaan. Parin vuoden perästä koetettiin yhtymistä uudestaan. Ensimmäisen yhteisen kokouksen piti uusi "sovinto komitea" helmik. 2 p. 1896. Puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Isaac Keksi ja kirjuriksi J. M. Erikson. Lainaan tähän pöytäkirjasta seuraavat kaksi pykälää:

3. Komitean jäsenet käyttivät kaikin puheenvuoroa ja ilmi toivat mielipiteensä. Kaikki olivat yksimieliset siitä, että yhtyminen raittiusseurojen kesken olisi tarpeellinen tällä paikkakunnalla ja että siitä tulisi olemaan hyötyä niin hyvin itse raittius-aatteelle kuin myöskin seura-elämä vilkastuisi ja aineellinen kanta tulisi varmemmalle kannalle.

4. Seurojen yhdistämisestä keskusteltiin pitkältä ja harkittiin asiaa kaikin puolin. Yksimielisesti tulitiin siihen päätökseen, että parasta on molempien seurojen antaa yhtä paljon perään, nim. siten, että kumpikin seura erkaantuu pää-yhdistyksestä erilleen ja asettuu itsenäiseksi seuraksi.

Samalla kertaa päätti komitea myöskin kohteliaisuuden takia lähettää selvitys pää-yhdistyksille ja kertoa minkä takia eroaminen ja seurojen yhtyminen tapahtuu. Kirjoitusta laatimaan komitean puolesta valittiin J. Piippola ja P. Michaelson, jotka sitten lähettivät kirjelmän, jossa m. m. sanotaan: "Mutta syyt siihen mikä on yhtymis harkintaan vaatinut on raittius-aatteen, paikkakunnalle useain muitten seurojen ilmes-

tyttyä heikontuminen, jäsenluvun pieneneminen, seuraelämän veltostuminen ja laimentuminen, joten kahdena eri seurana ollen on aineellinen puoli käynyt sitämättömän rasittavaksi, josta luonnollisesti johtuu yhä jatkuva jäsenen eroaminen”.

Seuraavaan “sovinto komitean” kokoukseen, joka pidettiin helmik. 16 p:nä, oli suosiollinen vastaus saapunut Veljeysseuran johtokunnalta, vaan Ystävien Yhdistykseltä ei. Tässä kokouksessa päätettiin yksimielisesti ehdottaa, että ratkaiseva äänestys pidettäisiin seuroissa ensi sunnuntaina tai helmik. 23 p. Samassa kokouksessa keskusteltiin myöskin siitä, mikä tulisi yhdistynein seurojen nimi olemaan. Ja veli Kitti, joka alkuperäisesti oli nimen antanut yhdelle näistä seuroista, esitti “Hyvä Toivo”, joka yksimielisesti päätettiin nimeksi ehdottaa. Niinikään päätettiin yhdistyneille seuroille ehdottaa perustettavaksi hautauskassa, josta jokaiselle maksavalle jäsenelle kuoleman tapauksessa maksettaisiin hautaus-apua \$50.00.

Tuli sunnuntai-ilta, helmik. 23 p. 1896, joka oli ratkaiseva tähänastiset toimenpiteemme. Yhtymisen vastustajat, jotka pääasiallisesti olivat S. R. Y. yhdistyksen johtokunnan jäsenet, jotka silloin olivat seuramme jäseniä, olivat saapuneet kokoukseen josta muodostui yksi mitä myrskyisempiä joissa olen ollut ja jota en varsin unhota. Vastustavalta puolelta pidettiin paljon puheita, jotkut puhuen useita kertoja, meidän puolelta ainoastaan joitakin. Mutta kun enemmistö jäsenistämme kannatti yhtymistä, eivät erityiset puheet olleet juuri tarpeeseenkaan. Pahimmat hyökkäykset torjuttiin ja osotettiin yhtymisen tarpeellisuus. Vihdoin äänestettiin, joka tapahtui lipuilla; ja kun äänet oli laskettu, niin huomattiin että yhty-

mistä vastusti ainoastaan noin 18 jäsentä, vaan puolestavalla puolella useita kymmeniä, joten voittomme oli loistava. — “Vartiassa” hyväksyttiin ehdotus melkein yksimielisesti.

S. R. Y. yhdistyksen sääntöjen nojalla voi 10 läsnä olevaa jäsentä, äänestämällä eroamista vastaan, säilyttää seuran nimen ja lupakirjan y. m. Me siis emme saaneet käyttää vanhaa nimeä, vaan lisäämällä



J. M. Eriksen.

siihen yhden sanan lisää oli meillä täysi oikeus siihen, joten uudelle tulokkaalle hyväksyttiin nimeksi “Hyvä Toivo (itsenäinen)”. Myöskin päätimme, että molemmat seurat erkaantuvat vuosineljänneksen lopussa ja että uutta, yhdistynyttä elämää alamme viettämään huhtikuun alussa.

Huhtikuun ensimmäisenä lauantai-iltana vietimme suuret häät tai vihkiäiset vaihtelevalla ohjelmalla Ar-

morissa, jonne satoja kansalaisia oli kokoontunut. Seuraavana iltana pidettiin ensimmäinen "Hyvä Toivo (Itsenäisen)" virallinen kokous Suomalaisella haalilla, josta yhdistymisen vastustajat saivat muuttaa toiseen kokoushuoneeseen, vieden muassaan vanhan nimen, vanhat pöytäkirjat ja lipun sekä toistakymmentä jäsentä. Tässä kokouksessa alotimme ikäänkuin uuden seuran. Kaikki kummankin seuran entiset jäsenet kirjoittivat nimensä nimiluetteloon ja maksoivat sisään kirjoitus maksun. Sen perästä valittiin virkailijat seuralle sekä 3-henkinen toimikunta, jonka tehtäväksi annettiin laatia seuralle uusi käsi-kirja ja säännöt. Tähän toimikuntaan tulivat K. Haapakoski, J. M. Eriksen ja F. F. Tenhunen, joka kumminkin niiden laatimiseen ei ottanut osaa, vaan saivat 2 ensinmainittua ne valmistaa.

Kun sitten oli päästy hyvään alkuun, ei ottanut kauvan ennekuin "Hyvä Toivo (itsenäinen)" oli kasvanut suureksi seuraksi, ja kun kassaan oli kerääntynyt useita satoja dollareita oli sen taloudellinen puoli myöskin taattu.

Mutta jo samana vuonna, muistaakseni syksyllä, jotkut entisen "Vartia"-seuran vanhemmat jäsenet, haluten olla yhteydessä Veljeysseuran kanssa, erkaantuivat seurastamme ja perustivat seuran, jolle antoivat nimeksi "Uusi Vartia". Nyt oli paikkakunnallamme kolme suomalaista raittiusseuraa, sen sijaan että olisi pitänyt olla ainoastaan yksi. Kun kaikille seuroille ei riittänyt kyllin kannatusta tai eivät onnistuneet saamaan yleisön osanottoa, täytyi heikomman väistyä näyttämöltä. Oltuaan jonkun aikaa toimessa, nukkui 3:s raittiusseura, vanha "Hyvä Toivo", josta ei vielääkään ole herännyt, eikä toivottavasti herääkään.

Mutta sen jälkeläinen ja nimen kantaja "Hyvä Toivo (itsenäinen)", on jatkanut emä-seuran v. 1885 alottamaa raittiustyötä ja voimiensa mukaan taistellut alkoohoolikuningasta vastaan.

Seura-veljien ja sisarien pyynnöstä olen kirjoittanut yllä olevan lyhyen historian seuramme vaiherikkaasta elämästä, jolle uskon jokaisen ajattelevan kansalaisen antavan kiitollisen tunnustuksen. Ja kun minua on pyydetty kirjoittamaan historiaa eli "pää piirteet seuran alkuvuosien olemassaolo ajalta" ainoastaan, niin jätän viime vuosien ja nykyajan toimista kirjoittamisen eräälle seura-veljelle, joka tarkemmin niistä tulee selkoa tekemään. Viimme vuosien vaiheista, oman kokemukseni nojalla, en voisi kirjoittaakaan, sillä oltuani poissa paikkakunnalta viimeiset viisi vuotta, kumminkin säilyttäen jäsenyyteni seurassa, en niitä tarkemmin tunne.

Kauvan eläköön ja menestyköön "Hyvä Toivo (itsenäinen)"!

J. M. Eriksen.

Koska minua on pyydetty jatkamaan yllä olevaa kirjoitusta, joka sisältää jotenkin seikkakperäisen selostuksen edellämäinitun seuran aikaisemmasta toiminnasta, niin piirrän tähän vaan muutaman rivin sen hyöhemmistä toimenpiteistä. Tämä yllä oleva kirjoitus sisältää, paitsi "Tyvä Toivo (itsenäisen)" historiaa, myöskin yleispiirteitä koko paikkakunnan varhaisimmasta raittiustyöstä.

Oman kokemukseni nojalla en voi paljon tästä kertoa, sillä olen seuraan kuulunut ainoastansa vajaata kaksi vuotta. Kuitenkin saamieni tietojen mukaan on

“Hyvä Toivo (itsenäinen)” ollut rauhan ja sovun edistäjänä; on ollut alkamassa ja myötä vaikuttamassa niissä edistyspuuhissa, joita näillä tienoin on toimeen pantu, kuten esimerkiksi v. 1902 ja 1903 tienoissa aloitettiin yrittelyä lasten raittiusyössä, joka on ollut ensimmäinen laatuaan paikkakunnallamme ja koko Kuparisaarella ehkäpä ensimmäinen Michiganin valtiossakin, nimittäin suomalaisten kesken.

Samoin oli osallisena “Kuparialueen Raittiusliiton” syntymisessäkin, josta samana iltana keskusteltiin “Hyvä Toivo” (its.) ja Uusi Vartia-seurain kokouksissa ja niin oli saanut alkunsa kysymys mainitun liiton perustamisesta, joka laatunsa puolesta on ollut ensimmäinen Amerikassa.

“Hyvä Toivo (its.)” otti myöskin osaa De Kalbin “Rauhan konferenssiin” edustajansa allekirjoittaneen kautta.

Seuran jäsenten henkisiä kykyjä on koitettu kasvattaa vaihtelevien ohjelmien avulla ja arvokkaaksi kartutetun kirjaston y. m. kautta.

Mitä jäsenlukuun tulee, on se pieni siihen verraten mitä yleinen raittiuslupausten luku csoittaa. Sillä useat jäsenet ovat siirtyneet toisiin seuroihin, joita on perustettu paikkakunnan eri kulmille.

Varallinen puoli on myöskin tyydyttävä, joten seuran nykyinen omaisuuden arvo on \$2,120.00, josta \$1,800.00 on rahallisena omaisuutena.

Toivon yhä edelleen jatkuvaa menestystä ja varsinkin henkisesti ja aatteellisesti persoonakohtaista kehitystä.

P. Penmanen.



Toivon loukot.

Oi! Herra siunaa työtämme
Suo sille menestystä,
Vaik' ompi heikot voimamme
Suo työlle edistystä,
Näin johda joukot pienoisten
Sun valossasi varttuen.

Ah! anna armo lahjojas
Meill' Isä taivahinen,
Ain' johda meitä sanallas
ett' sulle otollinen
ois' toivon joukko pieni tuo.
Oi! siunaukses sille suo.

On toivon joukko pieni tää
niin kaunis taimi tarha,
On silmä kirkas pieni pää —
ja tunto puhdas arka,
Ken' tohtii siihen koskettaa,
niin, ettei murtuis oksaakaan.

On puhdas taimitarha tää
pienoisten joukko kallis,
Oi, että koittais kaunis sää
sen Luojamme kun sallis,
Ettei myrkkyy-virrat nuo —
kuohuis turma tuonen suo.

Niin monta kukkaa kaunista
niin moni taimi hento,
On kuihtunut, ennen aikaansa
kun virva tulten lento,
Ne tiedotonna kulkiivat
ja juomarin hautaan sortuivat.

Oi! itke isänmaani nyt
oi itke äitini kallis, —
Niin monta on hauta jo peittänyt
yhä vieläkö luontosi sallis?
Mustaan multaasi kätkemään —
Luojamme kalleinta hedelmää.

Oi! nouskaat jo, nouskaat johtamaan!
nämä toivon joukot voittoon.
Sini valkoinen lippu nyt liehumaan
tään ihanan aamun koittoon.
Nyt kaikki kilvan rientäkää!
ei aikaa enää miettimään.

Ei aikaa enää tuhlata saa
ei hoippua hullun lailla.
On kirousta jo täynnä maa
ja uusia uhria vailla.
Vaan kapakan kidat ahmaavat
ja saalista vaanien vahtaavat.

Siis työhön kaikki nyt vaalimaan
ihanteittemme taimitarhaa.
Kaikk' parhaat voimat johtamaan
ettei he eksyis harhaan, —
Ei kiihotus työtä tehdä saa
työ olkoon varmaa, ja vakavaa.

Jos työmme alkaa Herrassa
ja päättyy kiitoksella.
On taimitarha turvassa
ei mielellä kiihkoisalla.
Se hedelmän kauniin kantaa kerran
kunniaksi taivaan Herran.

M. Johansson.



Nuorille raittiusretkeilijöille.

“Elkätte, entinen kansa,
Kansa vasta kasvavainen,
Veikaten venettä tehkö,
Uhkaellen kaartakana;
Jumalass’ on juoksun määrä,
Luojassa lopun asetus,
Ei uroon osoannassa,
Vallassa väkevänkään”.

Te nuoret raittiusveljeni ja siskoni, jotka olette järjestyneet Koiton Liiton riveihin, alkätte sinä ilmoisna ikänä “Veikaten venettä tehkö”. Tuon isällisen neuvon on Suomen sukupolville opinkappaleeksi jättänyt Kalevalan vanha viisas laulaja, Väinämöinen. Teidän on vaan ymmärrettävä, että veneen tekemisellä tässä tarkoitetaan minkä työn suorittamista tahansa, joten kaikissa asioissa, mutta erityisesti meihin itseemme ja kansaamme kohdistuvissa, emme saa uhkamielisesti meneteliä luottaen yksin omiin voimiin kuin teki uhkamieli Lemminkäinen Pohjolan häissä, sillä: “Jumalass’ on juoksun määrä”.

Vaikka te olisitte voimakkaita kuin oli Kullervo, joka kolmipäiväisenä repiä raasteli kapalovönsä, niin alkätte silloinkaan myöntykö väkivallan ja koston jul-

miin tekoihin, kuten teki Ilmarisen paimenrenki Kullervo löydettyään kiven leivottuna eväsleipäänsä. Ilkityö oli se häntä kohtaan, kun vielä taatolta ainoaksi perinnöksi jäänyt veitsi siihen karahti ja katkesi. Mutta ruma — kovin ankaran julma oli vihassa tehty kosto. Lehmien sijasta hän ajoi susilauman Ilmariin, missä ne emännän tavattuaan raastoivat hänet kappaleiksi.

Paljon oli Kullervo-paralla aihetta koston, mutta meidän päivinämme riitaantuvat veljekset ja veriheimolaiset viinojen ilossa suotta aikojaan, puukottavat toisiaan kesrkuen suuria voimiaan ja iskevät murhaavan puukon niinkin syväälle, että kuolema seuraa. Hyvät nuoret ystävieni! Kun nuorukaisiksi vartutte ja elon-intoa uhkuva veri povessanne houkuttelee teitä seikkailuihin ja kostontöihin, muistakaa silloin tämä Kullervon valitusvirsi, kun hän murhakoston tehtyään pakeni korven pimennoihin:

“Mikä lie minunkin luonut,
Kuka kurjaisen kuvannut,
Kuuksi, päiväksi kululle,
Ijäkseni ilman alle!
Kotihinsa muut menevät,
Majoillensa matkoavat;
Mull’ on korvessa kotini,
Tuulessa tulisijani!
Päivä pääskyille tulevi,
Ilo ilman lintusille,
Ei minulle milloinkana
Ei ilo sinä ikänä!
Iso huoli, äiti kuoli,
Kuoli mun sukuni suuri,

Jätti jäisille jälille,
 Pyöriville portahille,
 Joka suohon sortumahan
 Likahan litistymähän”.

Niin — pontevat poikaseni, kun miehiksi vartutte ja alkaa omat ansiot taskujanne täyttää, älkää silloin käykö juomingeihin ja seikkailijain ilo-pitoihin. Antakaa aina arvokkaalle vastaan tulijalle puoli jalaksen jälkeä. Sillä onnetonta se olisi, jos joutuisi turhan kopeilemisen takia alapajulle kuten kopea Joukahainen joutui Väinämöisen kanssa. Varokaa sellaista, sillä silloin usein joutuu lupailemaan liikoja. Varokaa juomingeita, sillä niissä tehdään usein samalaisia hätälupaauksia kuin teki Joukahainen. Nähkääs J:n kun huonon laulutaitonsa takia vajosi Väinämöisen laulumahdilla leukaansa myöten suohon, niin vapautuakseen tuosta pätkähästä lupasi J:n kauniin Aino-sisarensa vaimoksi vanhuudesta vaappuvalle Väinämöiselle. Se oli tuhma teko. Mutta me emme voi aavistaakkaan kuinka monta saman suuntaista hätäsopimusta on solmittu viinan villitsemänä kapakoissamme. Monen äidin ja siskon kohtalo niissä on ratkaistu, mutta yhtä onnettomilla seurauksilla kuin Aino-neidonkin kohtalo ratkaistiin Kalevan Kankaalla. Aino kuoli sydämensä valituksiin — hukutti sielunsa valon kadottua ja pimennettyä itsensä.

Ett’ette te nuoret raittiussiskot yltiöpäämiesten ongelmiin ja uhreiksi joutuisi, pitäkää aina mieli selvänä — kiertäkää polullenne viritetyt paulat. Sillä sangen surullinen on impien osa, jos ne tavalla tai toisella ovat menettäneet elämänsä toivon. Kuvaukseksi ja varoitukseksi liitän tähän osan Ainon valituslaulusta:

“Läksi sitä astumahan
 Ahon poikki, toisen pitkin,
 Vieri soitaa, vieri maita,
 Vieri synkkiä saloja.
 Itse lauloi mennessänsä,
 Virkkoi vieriellessänsä:
 “Syöntäni tuimelevi,
 Päätäni kirvistelevi,
 Eikä tuima tuimemmasti
 Kipeämmästi kivistä,
 Jotta koito kuolisinkin,
 Katkeaisinkin katala
 Näiltä suurilta suruilta,
 Apei’ilta miel’aloilta.
 Jo olisi minulla aika
 Näiltä ilmoilta eritä;
 Ei mua isäni itke,
 Ei emoni pane pahaksi,
 Ei kastu sisaren kasvot,
 Veikon silmät vettä vuoa,
 Vaikka vierisin vetehen,
 Kaatuisin kalamerehen,
 Alle aaltojen syvien,
 Päälle mustien murien”.

Niitä on paljon kansassamme ollut ja yhä on onnettomia naisia, jotka väkijuomien houkuttelevan voiman vaikutuksesta ovat joutuneet turmion teille; ovat parhaan menetettyään joutuneet harhailemaan ilman mitään tarkoitusta; toiset ovat itsemurhan uhreina kuolleet, toiset jääneet vaivanalaista elämäänsä epätoivoisen välinpitämättömyydellä ja tylsämielisinä elämään.

Siskot nuoret! Valitkaa jo ajoissa siis oikea ura. Te olette nuoria raittiusretkeilijöitä, mutta tarkoituksenne ei suinkaan ole rautaisilla aseilla taistella alkoholia vastaan. Ei! Tapahtui kyllä kerran sillä tavalla, että Europan nuoret pojat ja tytöt noin kahdentoista vuoden ikäiset ja nuoremmat innostuivat ranskalaisen talonpojan pojan 12-vuotiaan Stefaniaan alotteesta lähtemään ristiretkelle. Näitä kannusti oudolle taipaleelle kummallisen kiihkoisa kuume. Heitä marssi eri osastoissa noin 100,000 valloittamaan pakanain käsiin joutunut Jerusalemi ja Pyhä-maa. Se oli kaikki turhaa yritystä. Ne sortuivat taipaleelle ja tuhansia myytiin muhamettilaisille orjiksi. Eihän lasten rohkeus yksin auta siinä, missä ruumiillista kestävyyttä ja voimia kysytään. Se oli tiedottomuus isissä ja äiteissäkin siihen aikaan, joka päästi lapset retkeilemään. Meidän päivinämme ei suoranaisesti lapsia surman suuhun armeijain muodossa syöstä. Mutta — hyvät ystävieni: kyllä tuollaista viattomien lasten uhraamista nytkin tehdään. Ja niitä joutuu maailman markkinoilla orjuuteen ja unhotukseen. Ja juuri sellaisten isien ja äitien lapset, jotka eivät pienokaisiaan kyllin rakasta että estäisivät lähtemästä kotoa mieron tielle, että eivät sallisi ventovierasten houkutusten vietellä pois kodin piiristä. — Vaan jos kotikin on juomarin koti — ajaa se pojat ja tytöt orjuuteen pakanain maalle. Ja niitähän on monta meikäläisten seassa sellaista kotia. Ehkäpä teistä, haasteluni kuulijat, myöskin on joitain sellaisista pesistä.

Painakaa näin nuorena lujasti mieleenne raittius ja juurruttakaa kammo väkijuomia ja turmeltuneita elämisen tapoja vastaan!

Ystävieni nuoret, Koiton lippujen urhoolliset kan-

tajat! Näettekö miten loistokkaalta ja ihanalta teidän elämänne aamu sarastaa. Eikö se ole pelkkää rusoutusta, pelkkää raittiuden riemusoittoa, elämänne airuiden laulelmiä?

Antakaa tuon ihanan tulevaisuuden ruson paistaa raittiin henkenne kilpiin ja aseisiin niin, ettei ne konsaan pääse ruostumaan! Silloin voitatte te ei "Pyhän", vaan pahan ja turmeltuneen maan ja eksyneet kaupungit hyveiden valtikan alle ja te itse ette joudu orjakauppiasten laumaan, vaan kasvatte ja vartutte sellaisiksi, joissa elää oikean voitto, suomalaisuuden samumaton suuruus, sen kaunistus ja onni! Teidän

Evert Määttä.

Fitchburgissa, Mass., 28—2—08.



Lasten raittiustyöstä Calumetissa.

Sananlasku sanoo: "Alku aina hankala". Kuten kaikissa, samoin lasten raittiustyössäkin on alku hankalaa; eikä ole ajattelemistakaan, että ilman hankaluuksia voisi saada toimeen tätä työtä. Se on työ, jonka toimittaminen tarjoaa huvitusta ainoastansa niille, jotka tekevät sitä sydämen asiana. Tämä huvitus on enempi kuin mitä turhanpäiväisyys voi konsanaan tarjota. Sananlasku sanoo myöskin: "Ahkera se voiton saa". Suuretkin vaikeudet on voitettu ahkeruudella. On luonnollista ajatella, että henkilö, vaikkakin vähäinen luontaisien taipumuksien puolesta, voi ahkeruudellaan voittaa laiskan, joka omaa suuret kyvyt ja taipumukset. Calumetissakin lasten raittiustyössä on ollut monenlaisia vaikeuksia, jonka parhaiten tietävät ne henkilöt, jotka tätä asiaa ja sen menestystä ovat povessaan kantaneet.

Saamieni tietojen mukaan oli vuotena 1903 "Hyvä Toivo" (its.) raittiusseurassa syntynyt ajatus lasten raittiustyöstä. Neiti Maggie Walz oli ensin esittänyt asiaa, jota lähemmin mietittyä päätettiin perustaa raittiuskoulu, jota pidetään Suomalaisen kansalustusseuran haalilla. Tämän hankkeen alkuunpanijoina toimivat ensin W. Liisananti ja W. Hendrikson. Sitä



Uusi Vartian ja Hyvä Toivon raittiuskoululapset, Calumetissa, Mich.

sitten useimmat seuran jäsenet, milloin kellä oli siihen aikaa, eteenpäin työnsivät.

Vuotena 1904 tammikuun 3 p. oli Timo Hendrikson muodostanut raittiuskoulun Toivon Liiton tapaiseksi lasten raittiusseuraksi, jota sitte siinä muodossa jatkettiin. Ensimmäisenä puheenjohtajana tässä oli Yrjö Kilpela ja kirjurina Wainö Onkka. Nämä, ynnä muut virkailijat valittiin lasten omasta keskuudesta. Pitempiaikaisina tämän työn johtajina ja innostuksen ylläpitäjinä olivat John Nulu, Eeli Murto ja Matti Inha. Kuitenkin huomaamme myöhemmin, että toiminta laimeni, osanotto väheni ja lopulta oli ainoastansa muutamissa innostusta ja viimein hekin väsyivät, joten toiminta tällöin lakkasi kokonaan. Näyttää siltä, mitä pöytäkirja niiltä ajoilta todistaa, että viimeinen kokous oli pidetty marraskuun 18 p. 1905. Mitä taas kokouksessa käyntiin tulee, näyttää yleinen osanottajien lukun nousseen useampiin kynimeniin.

Näinä aikoina oli myöskin Centennial Heightsissa aiottu tehdä saman-suuntaista työtä, joka syystä tai toisesta oli jäänyt vain yrityksiin.

Muutama vuosi sen jälkeen, kun Suomalaisella haalilla oli lasten työ lakannut, ruvettiin uudestaan ajattelemaan samaa ja niin päättivät "Hyvä Toivo" ja "Uusi Vartia" raittiusseurat perustaa yhteisen raittiuskoulun. Oli näet saavutettu innostusta ja rohkeutta uudestaan ja luultiinpa saavutetun uusia työvoimiakin, joten ryhdyttiin tuumasta toimeen.

Vuotena 1907 huhtikuun 6 p. perustettiin Suomalaisella haalilla raittiuskoulu, jota alkamassa oli P. Pennanen ja John Nulu, sekä edellämainittu oli jatkuvasti varsinaisena opettajana viimemainitun, ynnä muiden avustamana.



Toivon Liiton oppilaat ja opettajat.

Vähän myöhemmin oli perustettu toinenkin raittiuskoulu Raymboultownissa past. V. Rautasen johdolla, joten samaan aikaan oli olemassa kaksi raittiuskoulua pienen välimatkan päässä toisistaan. Saman vuoden lopussa oli molemmilla kouluilla yhteinen juhla, jossa todistuksensa saivat molempien koulujen ensimmäiset kurssin suorittaneet oppilaat, joita yhteensä oli



Uusi Vartian ja Hyvä Toivon raittiuskoulun johtokunta.

27 lasta. Huolimatta siitä, että kokouksessa käyneiden luku oli moninkerroin suurempi, ei kuitenkaan, pitäen tarkoitusta silmällä, voitu tällä kertaa useammalle päästötodistusta antaa.

Sitte v. 1908 tammikuun 18 p. perustettiin "Toivon Liitto" niistä lapsista, jotka olivat saaneet todistuksen raittiuskoulusta.

Tämä mainittu liitto pitää kokouksiansa kerran

kuussa, tottuneen opettajansa, Mrs. Augusta Lahden johdolla. Kokoukset ovat muodostuneet hyvin innostaviksi. Lapset ovat kilttejä ja käyvät ahkerasti kokouksissa.

Raittiuskoulua jatketaan edelleen samassa paikassa, nimittäin Suomalaisella haalilla, kaksi kertaa kuussa ja toinen niinkuin ennenkin Raymboultownissa; edellisen opettajana on Mrs. Lahti ja jälkimmäisen V. Rautanen.

Loppupuolella vuotta 1907 oli "Kupariruusu" r-seura Centennial Heightsissa alottanut toimia raittiustyössä, joka tällöin lienee toistaiseksi keskeytynyt opetusvälineiden puutteessa. Samoin Wolweriinissa Kaleva raittiusseura oli alkanut samaan aikaan toimia tähän tapaan. Nykyisin on siis paikkakunnallamme neljä raittiuskoulua ja yksi "Toivonliitto".

Toivottavaa on, että saataisiin suurempaa innostusta kaikkialla raittiussväen piirissä tähän kalliiseen toimintaan.

P. Pennanen.



Lasten vanhemmille.

Kenpä ei teistä muistelisi lapsuutensa kotia ja siellä viettämiänsä elämän keväthetkiä. Kenpä ei muistaisi isänsä vakavia varoituksia ja äitinsä helliä neuvoja, joilla he meitä evästivät elämään kuohuvia myrskyjä varten, voidaksemme niidenkin keskellä onnellisesti elämämme pienoista purtta ohjata. He tekivät ohjaustyötään rakkauden pakoittamana, sillä eiväthän vanhemmat toivoisi lapsistaan yhteiskunnan hylkijöitä eikä syvälle turmelukseen vajonneita rikoksellisia, vaan että heistä tulisi useissa suhteissa ymmärtäväisempiä ja huomaavaisempia kuin heidän vanhempansa ovat olleet.

Vanhempamme ovat meitä neuvoneet, ohjanneet ja opettaneet. Liikuttavia ovat nuo neuvot olleet lempeän äidin suusta. Kyynel niitä kuunnellessa on silmiin herahantunut ja sydän niin oudosti sykkinyt anteeksi anovien tunteitten kuohuissa. Mutta ne ohjeet ja opetukset on maailma riistänyt pois, sillä ne useimmissa tapauksissa lankesivat karuun maahan josta elämän ensimmäinen myrsky ne pois pyyhkäsi. Esimerkki on voimakas. Se puhuu enempi kuin sanat ja vaikuttaa suuremmissa määrin kuin parhaimmatkaan opetukset. Siksi pä esimerkiksi kasvatuksella onkin runsaimmat tulokset kuin teoreettisella ja ulkonaisella

kasvatuksella. Ihminen pyrkii kehitykseen näkö-, kuulo- ja tunneaistintensa kautta ja menestyksellisimmän osan, olemme huomanneet olevan juuri sillä, mitä ihminen näkee. Näkeminen jo itsestään vaikuttaa tunneaistiin ja sieluun, aiheuttaen matkimishalun joka sitte vihdoinkin päättyy polttavaan himoon — ja sen orjuuteen.



Victor Kuusisto.

Nykyään, kuten entisinäkin aikoina, näemme sortuneita, ennen toivorikkaita hyvän kodin hyviä lapsia, joista toivottiin äärettömiä tuloksia kansallisuudelle ja isänmaalle; mutta ne unelmat pettivät. Kodissa oltiin orjia. Isä oli hyvin useasti juoppotuulella, eikä äitikkään siitä suuria välittänyt, koska kuitenkin toimeen tultiin. Lapsi kasvoi orjuudessa; näki isänsä juovan ja juopuvan. Hänessäkin heräsi halu tehdä samoin, horjua, laulaa ja puhua tavallisia juopuneelle kuulu-

via sukkeluksia. Esimerkin kylvämä siemen oli voit-
tanut. Vihdoin kuin ajassa mentiin niin pitkälle että
lapsesta oli varttumaisillaan mies, ei isän sopinut hä-
neltä, tuolta tulevaisuuden toivolta, kieltää siunattua
Jumalan lahjaa, vaan tarjosi pikarin kruunaten lap-
sensa turmion tielle. Nyt tuo lapsi kulkee elämän erä-
maita, polttava tunne rinnassaan. Ei kuki enää elä-
män kevät, eikä se poloiselle laulujaan laula. Kaikki
ovat kadonneet, muuttuneet, murtuneet; hänkin on
muuttunut ja kohta murtuva. Isien pahat teot painos-
tavat vuosisatojen voimalla häntä raukkaa, joka joutui
himojen ja kevytmielisyyden uhriksi tänne maailman
lokaan saastuttamaan ja turmelemaan henkensä ja
ruumiinsa, joilla alunpitäen oli kuitenkin ollut — py-
hempi ja jalompi tarkoitus.

Joskus voivat hänen ajatuksensa lentää lapsuu-
tensa kotiin, jota muistellessa tuntuu kuin jotain al-
kaisi sydämessä sulamaan. Pää painuu käsien varaan;
posket hehkuvat ja silmät saavat omituisen loisteen.
— — — — — Mutta samassa rientää muisto tuohon het-
keen jolloin isä tarjoaa viinalasin: “ota poikani, muu-
ten et pääse miesten kirjoihin; ja vähäinen nauttimi-
nen ei ole vahingoksi, kunhan et liikaa ota”.

Hän otti lasin; vähitellen tottui ottamaan useam-
pia, tietämättä alussa mikä olisi kohtuullisin määrä ja
mikä liikaa, kunnes ihmiset vihdoin alkoivat puhu-
maan hänen liiallisesta juonnistaan. Siitä lähtien on
elämä ollut kurjaa kurjempi. Itse on saanut kärsiä
ruumiin ja sielun kiduttavia tuskia ja äitikin on itke-
nyt isän hautakummun alle.

Nyt, nyt hän tiesi vallan hyvin mikä on liikaa;
ensimmäinen ryyppykin on jo sitä. Kädet puristautu-
vat nyrkkiin:

“Kirottu isä!”

Kuinka monet — lukemattomat vanhemmat ovat-
kaan vetäneet lastensa kirouksen päälleen, viinan vil-
jelyksestä johtuneen huonon esimerkin kautta ja jonka
vaikutuksesta lapset ovat turmioon vajonneet. Monta,
monta on niitä nuorukaista, joiden tie käy äiti armaan
lämpimästä sylistä horjuviin ja verisin askelein synk-
kään ja kammottavaan vankihuoneeseen. Oi itkekää
sellaisten lasten vanhemmat, teillä on syytä siihen.
Itkekää, sillä ette tiedä mitä vastaatte ijankaikkisen
tuomarin edessä joka kerran on kysyvä: “missä on
poikanne ja miksi ei hän ole mukanaan?” Sanotteko
ettette ole olleet lastenne vartijoita, joiksi Jumala to-
dellakin oli teidät uskonut. Aijotteko pestä itsenne
puhtaiksi lastenne rikoksista Jumalan edessä, väittä-
mällä eläneenne kristitylle soveliasta elämää ja kuiten-
kin suositte ja säilytätte vihollista kodissanne, kylväen
rakkauden siemenen tuota vihollista kohtaan lasten-
nekin sydämmiin.

Vanhemmat! Teillä on tärkeä tehtävä lastenne
kasvatustyössä, säilyttämällä heidän kallis henkensä
Jumalalle, että tulevaisessa elämässä voisitte sanoa:
“*Herra, katso tässä ne ovat, jotka minulle annoit*”.
Mikä ilo, mikä riemu silloin haudan tuolla puolen
ijankaikkisessa elämässä yhtyä omaistensa, lastensa ja
kaikkien valittujen kanssa yhteen laulamaan voiton
virttä Karitsalle. Minä uskon ettei siellä enää tämä
myrkkymalja sitä iloa, onnea, rauhaa ja autuutta häi-
ritse, jota se täällä maailmassa on tehnyt hävittäen, tu-
hoten ja pirstoen puhtaimmankin onnen ja rauhan,
minkä ihmislapsi on voinut taisteluillaan maailmassa
saavuttaa.

Lopuksi vielä sananen. Teillä ilmenee useasti

suuria vaikeuksiakin lastenne ohjaamisessa hyviin tapoihin ja käytökseen, vaan lasten raittiusliitot pyytävät tässä kohden olla apuna kylvässä hyvää siementä lasten avonaiseen sydämmeen, kunhan teillä itsellänne on esimerkiksi kelpaava elämä joka tulisi täydentämään "Toivon Liittojen" työtä.

Mutta ennen kaikkia tulisi teidän lasten vanhempiina vakaantua siinä määrin, ettette vastustaisi lasten raittiustyötä vaan mieluummin olisitte puoltavalla kannalla. Ennen kaikkia, pois väkijuomat perheistä! Pois myrkkyjen höyry sieltä jossa ollaan Jumalan taimitarhan haltijoita!

Antakaa ensi tilassa lastenne yhtyä "Toivon Liittoon", silloin voitte menestyä lasten kasvatuksessa kun heille annetaan pieniä velvollisuuksia ja herätetään heissä niiden tuntoa ja kun kun vanhemmat koittavat kaikessa olla apuna lasten täyttäessä heidän pieniä tehtäviään. Ajatelkaamme lasten sydämiä keväisiksi pelloiksi, jotka siementä vartovat ja sen saatuaan kätkevät. — — —

Vanhemmat! Millaisen siemenen te tahdotte tuohon peltoon kylvää?

Victor Kuusisto.



Valon viesti.

Valon viesti valoisaksi,
Sdämet saa riemuisaksi.
Joten into, taito pyhä,
Voittais sydämiä yhä.

Valon viesti lemmen tulta,
Sulta kysyy siskokulta;
Antaaksesi taivaan viljaa
Heille, jotka kulkee hiljaa.

Valon viesti kurjimmille,
Saata apu syntisille,
Jotka kulkee kuolon teitä;
Siellä tarvitaankin meitä.

Valon viesti vielä anna,
Taivaan valo kotiin kannan.
Köyhän majaan mahdat tulla,
Sepä onkin työsi sulla.

Valon viesti vireästi,
Lähti, vaikka kuka käski.
Pienet lapset voi sen viedä,
Kulkeissansa pitkin tietä.

Valon viesti vierahia,
Tervehtii kuin tuttavია;
Hymyhuulet sulle antaa,
Mielet karvaat poijes kantaa.

Valon viesti pyydän sulta,
Toisitko sä lemmen tulta;
Rakastamaan aina, yhä,
Että sydän mull' ois' pyhä.

Valon viesti sä et suutu,
Etkä pimeäksi muutu.
Pilvet pimittää jos koittaa,
Valon viesti kaiken voittaa.

P. Pennanen.



Uusi Vartia r.-seuran jäseniä, Calumetissa, Mich.

Ovatko tarpeettomina hyljättävät?

Mielipiteitä kuuluu nykyaikana, ettei raittiusseurat ole tarpeellisia enää, kun työväen-aate alkaa saamaan jalansijaa, joka sitten tulisi myöskin ottamaan ohjelmaansa alkohoolijuomienkin poistamisen. Tämä kyllä kuuluu kauniilta, mutta viisasta ei ole sentään antaa viljavainion ympäriltä vanhan aidan lahoa niin kauan kun ütuta aitaa ei vielä ole olemassa. Raittiusaate on ollut Amerikan suomalaisten keskuudessa vaikuttamassa yli kaksikymmentä vuotta ja on se sillä ajalla tehnyt sanomattoman paljon hyvää. Monta onnetonta juomarin perhettä on raittius-aate muuttanut onnelliseksi kodiksi; monen juomarin vaimon silmistä on se pyyhkinyt pois murheen kyneleet. Monen nuorukaisen pelastanut ennenaikaisesta juomarin haudasta. Sanomattoman paljon on siis raittius-aate tehnyt hyvää kansalaistemme keskuudessa täällä, joten se on muuttunut kansamme rakkaaksi lempilapseksi. Koska tämä jalo aate on huomattu niin tuiki tarpeelliseksi kansamme vaurastumiselle, sopimatonta on silloin sanoa, ettei tämä vanha, meille tunnettu ja jalo aate enään tarvitse kannatusta, vaan se saisi väistyä pois kokonaan työmieskysymyksen tieltä, se kun muka vaan hajoittaa työvoimia. Me kuitenkin uskallamme olla toista mieltä tässä asiassa. Jos talon isäntä ajaa pois

talostansa vanhan uskollisen palvelijansa, joka on uhrannut koko elämänsä työn tämän talon hyväksi ja saanut tuon talon rappiotilasta kohoamaan; tahi antaa tuon vanhan palvelijansa kuolla nälkään eli ruotivavaisen tavoin virua muurin päällä, niin semmoista tekoa pitäisimme kokonaan sopimattomana ja semmoista talonisäntää kutsuisimme sydämnettömäksi mieheksi. Yhteiskunta on juuri tuo talo, jossa raittius-aate on jo pitkän ajan palvellut, monta vammaa ja rappiotilaa parantanut, monta onnellista ja iloista päivää tuottanut, eikä koskaan mitään vahinkoa. Pitäisikö nyt meidän vanhan, jalon aattemme jättää unholaan muka tarpeettomana kannattaa. Ei suinkaan! Päinvastoin on kokemus jo kyllin osoittanut ettei itse työmies-aatekaan ole täysin pätevä, ellei sitä ajeta raittiuden pohjalla. Siis raittius- ja työmieskysymys ovat sisarukset, jotka yhdessä vaikuttavat varmimmin. Mutta tähän saakka ei ole työmieskysymystä Amerikassa ajettu raittiuden pohjalla. Eräs amerikkalainen työmies puhuja lausui: “en minä tahdo teiltä kieltää viinatilkkää, sillä kovaa työtä tekeväälle miehelle on se tarpeellinen”. Näin kun työmies-asiaa ajetaan, niin emme koskaan saa sitä sille vakavalle pohjalle, jolle sen tarkeytensä vuoksi tarvitsisi olla. Näyttää kuin tämän maan työmies-asiaa harrastavat pelkäisivät koskettaa raittiuskysymystä puheissaan. He ehkä luulevat viinan olevan jokaiselle työmiehelle niin rakasta, että jos ruvetaan siitä luopumista ehdottamaan niin koko työmies-pyrintö menee hukkaan. Niin ei kuitenkaan ole. Jos työmiesten etuja tahdotaan valvoa ja niiden tilaa todellisuudessa parantaa, niin täytyy tämän harrastuksen tapahtua raittiuden pohjalla. Samoin kuin mitään todellista sivistystä ei löydy, ellei se perustu us-

konnolliselle pohjalle, samoin ei myöskään semmoinen työmies-aatteen ajaminen ole täysin tepsivää, ellei sen pohjalla ole ehdoton raittius. Käsikädessä siis kulke-
koon raittiusliike ja työväenkysymys! Heti kun kansa tuli huomaamaan, että rahavalta koettaa kapakoilla ja viinaliikkeellä kiskoa työmieheltä viimeisetkin ropo-
set, sen vähäisetkin säästöt, on raitistunut kansa tullut myöskin samalla huomaamaan, nuo monet muut epä-
kohdat jotka nyt ovat työmiehellä kärsittävinä. Rait-
tius on saanut ruumiin raittiiksi ja raittiissa ruumiissa asuva terve sielu on tullut ajattelemaan asioita tar-
kemmin ja silloin nähnyt miten paljon muutakin on työmies-oloissa korjattavaa, eikä vaan juoppous. Rait-
tiusseuroja, jotka pitävät raittius-aatetta vireillä, on meidän kannattaminen, sillä ne ovat tarpeelliset. Ja kun olemme todellisia raittiusmiehiä sitte vasta me ky-
kenemme myöskin tosipuuhalla ajamaan työmies-asiaa. Molemmat vaikuttakoot siis yhdessä, silloin siitä vii-
mein maltillisella työllä ja viisaalla menettelyllä kor-
keimman avulla tulee kaunis kylvö, josta kerran saam-
me niittää kypsiäkin hedemiä.

J. H.

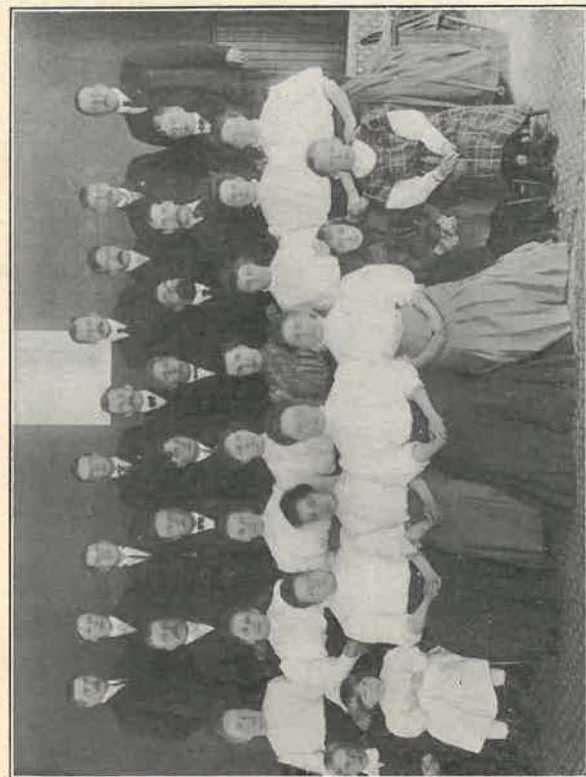


Vellamo raittiusseura.

Vellamo-seura on verrattain nuori, vasta ollut kolmatta vuotta toiminnassa. Maaliskuun 13 p:nä 1906 kokoontui muutamia asiaa harrastavia ensikerran Lauriumin postikonttorin yläkertaan, jossa päätettiin perustaa raittiusseura kuuluvana S. K.-R.-Veljeysseu-
raan. Tästä päätöksestä annettiin tieto mainitun yh-
distyksen johtokunnalle, ja saman kuun 18 p:nä saa-
puikin johtokunnan puolesta neiti H. Siltala ja avus-
tajana mr. M. Manner Hancockista seuraa perusta-
maan. Seuralle valittiin nimi "Vellamo" ja yhdistet-
tiin No:lla 203 S. K.-R.-Veljeyssauraan. 30 jäsentä
teki lupauksen tässä perustavassa kokouksessa. Seura
toimi aluksi postikonttorin yläkerrassa olevassa haa-
lissa. Mutta huoneusto oli pieni ja istuimia vähän,
varsinkin illanviettoja toimeenpantaessa. Senpä täh-
den muutettiin marraskuulla sopivampaan huoneus-
toon Osceolan kadun varrelle, jossa huoneustossa oli
keittiö, y. m. mukavuuksia. Vaan kauvan ei tämä-
kään huoneusto miellyttänyt sillä huoneen omistaja ei
pysynyt sopimuksissaan. Joulukuulla teki tämän kir-
joittaja seuralle esityksen, voitaisiko ryhtyä oman huo-
neuston hankkimiseen. Esitys sai osakseen yksimie-
listä kannatusta ja samassa kokouksessa valittiin toi-
mikunta asian hyväksi. Toimikunta tiedusteli useam-



Vellamo r-seuran haali, Lauriumissa, Mich.



Vellamo r-seuran jäseniä.

piakin huoneustoja ja viimein maalari P. Mattson yhtenä toimikunnan jäsenenä ja innokkaana asian harrastajana oli saanut tietää, että uudesti kastajain kirkko olisi saatavissa kohtuullisella hinnalla. Omaisuutta käytiin tarkastamassa ja seura päätti ostaa mainitun kirkon \$4,200 kauppasummalla. Kauppaa tekemään kirkon omistajain kanssa valittiin pienempi komitea, johon tuli seuraavat: P. Mattson, A. Mattson, K. Heusa, A. Murtomäki, H. Erickson ja A. Waara. Helmikuulla 1907 muutettiin omaan huoneustoon.

Olihan tämä oman huoneuston osto kyllä rohkea teko. Seuran jäsenluku oli pieni, noin 50—60 paikoilla. Rahaa ei kassassa yhtään ja viidettä tuhannen dollarin kauppaa tehdään. Rahan hankkimiseksi täytyi seuran jäsenten käyttää persoonallista luottoaan saadakseen alkusumma maksetuksi.

Pienistä roposista, syvien rivien miesten ja naisten hikipisarain puserruksilla on Vellamo-seurankin talo pystyyn nostettava. Siinä onkin jo jäsenistö osottanut kiitettävää uhraavaisuutta. Naiset ovat neuloneet, miehet olleet mukana. Iltamia on pidetty.

A. M.



Lasten raittiustyön tarpeellisuudesta.

Amerikan suomalaisen kansan keskuudessa on raittiustyö näihin asti ollut keskitettynä juomariraukkojen juoppoudesta pelastamiseen, joka tehtävä on ollut jaloa ja on vieläkin, mutta perin vaikeaa. Tämän ohella on lasten raittiustyö ollut vielä takapajulla, ja monessa paikassa aivan tuntematontakin, vaikka tämä osa työstä on välttämätöntä suurempien voittojen saavuttamiseksi.

On aivan varmaa, että raittiustyön tulevaisuus riippuu suuressa määrin siitä, kuinka paljon lasten raittiustyötä on edistetty.

Siksipä onkin monessa maassa ruvettu tarmokkaaseen toimintaan tässä työssä, joka myöskin on osoittautunut hyödylliseksi keinoksi raittiuden voittoon viemisessä.

Kokemus on osoittanut, että sillä aikaa, kun on työskennelty kymmenen juomarin pelastamiseksi, on sata nuorukaista joutunut alkoholin orjaksi ja siten työala lisääntynyt kymmenkertaisesti. Olen aivan varma siitä, että paljon helpompaa on estää sata lasta juomarin haudasta, kuin pelastaa yksi juomari juoppouden loasta. Varmaankin jokainen tietää, että lapset ovat raittiita syntyessään eikä heillä ole luontaista himoa juoppouteen. Vasta silloin, kun he ovat ope-

telleet juomaan, on myöskin kasvanut himo siihen. On kuitenkin huomattava, että juomarin lapsi, joka on perintönä saanut alkoholia vereensä, on enemmän altis sen turmiolliselle vaikutukselle. Juomarin lapsi maisteltuaan alkoholia tuntee erityistä vetovoimaa siihen, ja siten on syntynyt hänessä juomahimo, jonka vanhempi on hänelle perinnöksi jättänyt. Tällaisesta lapset eivät tunne himoa eikä vetovoimaa siihen, elleivät he sitä maistele ja näe toisten maistelevan.

Toisin on niiden kanssa, joilla ei ole tätä myrkkyyä heidän veressään. Heidän täytyy opetella siihen ja sitä mukaa, kun maku- ja hajuaisti alkoholin maistelemisesta turmeltuu, tottuvat he juomaan. Tästä on seurauksena, että heidän verensä alkoholin kautta turmeltuu ja kun veri on turmeltunut syntyy himo.

Vaikea on enään pelastaa nuorukaista, kun himo riehuu rinnassa ja viettelykset vehkeilee moninkertaisena muurina ympärillä. — — Mitä aiot tehdä tämän hyväksi sinä, aatetoveri? Luuletko kyllin tehneesi, että olet antanut raittiyslupauksen ja pitänyt sen, olen käyttämättä väkijuomia? Olet käynyt raittiuskouksissa ja juhlissa ja olet ehkä monasti hurmaantunut kuullessasi kaunista ohjelmaa, varsinkin jos on ollut sellaista, että olet saanut kylliksesi nauraa; ehkä olet ottanut osaa ohjelman suorittamiseenkin ja ajatellut olevasi kunnan raittiussankari, jota en tahdokaan turhaksi tehdä. Kysyn kuitenkin: oletko tehnyt kaiken minkä olet voinut ja kenen parasta olet sillä tarkoittanut? Oletko ajatellut tehdä ainoastansa sitä, mikä tuottaisi suurimman hyödyn ihmiskunnalle ja varsinkin niille, jotka ovat lähellä vaaraa tietämättä itse siitä — nimittäin lapset. —

Mikä on sinun suhteesi tähän kysymykseen van-

hempi — lasten kasvattaja —? Mitä olet tehnyt ja mitä aiot tehdä? Ei ole kyllin siinä, että olet isän ja äidin tavoin ruokkinut ja vaatettanut lapsesi, pitänyt puhtaana, antanut käydä koulua ja vielä muutenkin olet ollut kunnan vanhempi elämän, esimerkin ja lempeän kohtelusi puolesta. Sinun tulee myöskin muistaa, että lapsiasi, kun he astuvat ulos kodin piiristä, väijyy muiden vaarojen mukana ehkä kaikista suurimpana alkoholi — myrkkyy, joka turmelee ruumiin ja sielun sinun hellästi vaalimilta lapsiltasi. Tätä ajatelllessasi tulee sinun muistaa raittiuskoulun suurta merkitystä, joka tässä suhteessa voi olla suureksi eduksi lastesi tulevaisuudelle. Se voi korvata sinun, ehkä laiminlyötyjä velvollisuuksia, kykenemättömyyttäsi, tai lisää sinun antamiasi hartaita opetuksia.

Luonnollista on, että monen vanhemman välttämättömät elinkysymykset ovat estäneet antamasta lapsilleen tarpeellista opetusta tässä suhteessa.

Vielä sittenkin, vaikka kodin herttainen helma tarjoaisikin edellä mainitsemaani opetusta, on se suu-remmaksi hyödyksi, että vanhemmat yhteisvaikutuksessa raittiuskoulun kanssa toimivat, joten se painuu syvälle lasten mieliin, kun on tieteellisesti, raamatullisesti ja havainnollisesti opetettu ja monien esimerkkien kautta todistettu.

Mikä on sinun ajatuksesi tämän suhteen, sinä uskovainen vanhempi? Ajatteletko, että on syntiä panna lapsensa raittiuskouluun, tai jos ei syntiä, niin ainakin tarpeetonta. Minä kunnioitan sinua, että luotat Jumalan apuun, haluat rehellisesti täyttää kaikissa hänen käskyjensä, rakastaa kanssaihmiäsi niinkuin itseäsi, sekä tehdä hyvää silloin kun siihen on tilaisuutta ja muutenhan et olisikaan uskovainen. Rait-

tiuskoulun kautta voimme myöskin tehdä hyvää, jonka vuoksi sinun velvollisuutesi on rukoilla Jumalan siunausta raittiuskoululle. Sinun tulee myöskin lähettää lapsiasi sinne ja siten tulet tekemään heille hyvän palveluksen. Olkoon vielä sanottu, että yhtä suuri vaara on juoppouteen niin uskovaisen kuin uskottomankin lapsella, ainoastansa sillä eroituksella, että juomarin lapsella on jo kodissaan juoppouteen lankeamisen mahdollisuus ja alku tähän paheeseen.

Tämä tehtävä, joka on edessämme, laskee suuria velvollisuuksia kaikkien raittiutta rakastavien täytettäväksi. Siksi pä teroitankin herätystä ja innostusta tähän toimintaan. Usein kuulee valitettavan, että kykyjä, työvoimia ja aikaa on liian vähän. Kyllä niinkin, mutta ei se valitus aina pidä paikkaansa. Kaikista enimmäen on syynä innostuksen puute; sillä missä innostusta on siellä on myöskin kykyjä ja jos kyvyt ovat kypsimmät, on niitä kypsyttävä. Niin, "ei hän kukaan ole seppä syntyessään".

Nykyisin on siitakin syystä helppoa, kun löytyy lasten raittiustyöhön sopivaa kirjallisuutta yllinkyllin. Otettakoon kaikkialla tämä asia tarkan harkinnan alaiseksi ja vähennettäköön turhaa ajan hukkaamista vähempiarvoiseen toimintaan.

"Käytä jokainen päivä niinkuin se olisi viimeinen elämässäsi".

Pietari Pennanen.



Isäni haudalla.

(Muistikirjastani.)

Oi isäni, sielläkö lepäät sä,
Maan mustan mullan alla.
Tään elosi päivät päättyivät,
Maalla vierahalla.

Viel' muistan sen ajan menneisen,
Kun kuolema vieraana kulki.
Ja kotini tuen armaisen,
Haudan povi sulki.

En silloin surrut sun kuoloas,
Olin viatoin pieni lapsi.
Nyt muistelen mennyttä eloas
Ja itken katkerasti.

Voi! miksi viina sun vietteli,
Ja kotini onnen ryösti?
Kurjuuden poluille ohjaili,
Murheiden yöhön syöksi.

Äitini silmistä kyyneleet,
Vuotivat elosi tähden.
Sä joit ja vaivuit orjuuteen,
Etkä taistellut kotisi tähden.

En tuomita tahdo sun eloas,
Älä usko isäni sitä.
Enkä häiritä hiljaista lepoas,
En tuskia myöskään lisää.

Sua muistaen tulin tapaamaan,
Vuosikymmenen takaa.
Hautakumpuas katsomaan,
Jonka alla sun ruumiisi makaa.

Löysin kumpusi hyljätyn,
Jota sakea sammal' peittää.
Täällä unhotan ajan eletyn,
Taas tahdon sun hyvästi heittää.

Siis, lepää isäni levossa,
Vaikka juomari olit kerran,
Toisemme, toivon kuolossa,
Tapaamme, luona Herran.

Victor Kuusisto.

Valkeasaarella, kesäkuulla 1901.

Kaleva-seura, Wolverine, Mich.

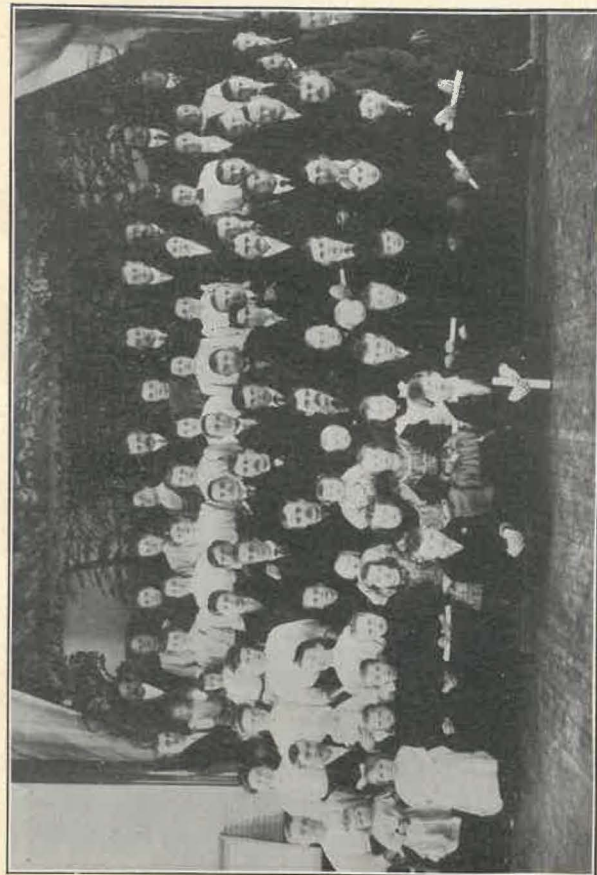
Raittiustyön teko on uudisviljelystä. Synkkä on se tiedottomuuden ja ymmärtämättömyyden korpi, johon ensimmäinen isku lyödään. Suuria ovat ennakkoluulon kivet; karua on se maa, jota on höystetty väkijuomilla, vuosisatoja. Syvälle ovat juurtuneet väkijuomain juuret ihmisten sydämiin. Halla tulee monesti ja vie toivotun hedelmän. Ainoastaan kirkas tulevaisuuden toivo ja työn oikeus, tuo toivoa raittiustyön tekijöiden mieliin.

Kaleva-seura on luettava raittiustyön esitaiteilain joukkoon tässä maassa suomalaisten kesken. Se on saanut tehdä juuri tuollaista, vasta-alkavan, kokemattoman, uudisviljelijän tointa. Hyvin harva suomalainen tässä maassa ja tälläkin paikkakunnalla, oli tuskin kuullutkaan mitään, koko raittiuus-aatteesta, kun Kaleva-seura perustettiin vuonna 1889 toukok. 19 p. Wolverine, Mich., 12:sta jäsenellä, joista jo 4 olivat kuuluneet "Pohjan Tähti" r.-seuraan Hancockissa. Kaleva-seuran perustajana toimi Kalle Silfven. Seura yhdistettiin heti jo edellisenä vuotena perustettuun S. K.-R.-Veljeysseuraan no:lla 20. Kokouksia alussa pidettiin seuran jäsenen, Isakki Horrin asunnossa, niin kauvan kun ruvettiin oman talon hankkimiseen, joka päätettiin laittaa kokouksessa 4 p. tammik. 1891

ja annettiin se urakalla tehtäväksi. Huone tuli olemaan kooltaan 24 jalk. pitkä, 16 jalk. leveä ja räystäältä 8 jalk. korkea ja tuli se maksamaan \$200. Ensimmäinen kokous pidettiin uudessa haalissa 1 p. helmik. samana vuonna.

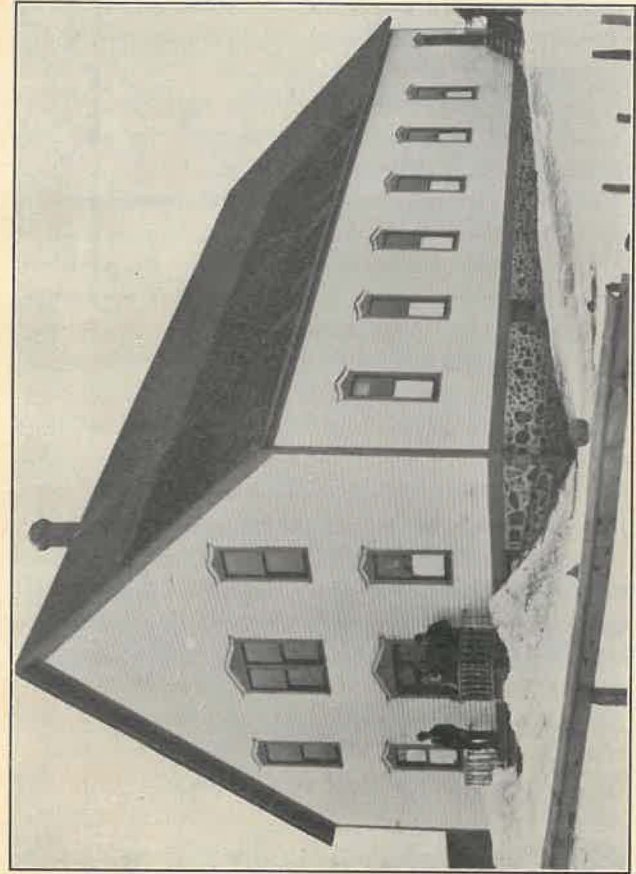
Kesällä vuonna 1894 ilmestyi seuraan erimielisyyttä. Silloin syyskesällä eräässä kokouksessa, jossa oli allekirjoittanutkin saapuvilla, sanoi seurasta irtensa irti useampia jäseniä, jotka jo seuraavana sunnuntaina pitivät kokouksen uuden, toisen seuran perustamista varten. Toinen seura perustettiin nimeltä "Saaren Kukka", joka sittemmin yhdistettiin R. Y. yhdistykseen. Tämä oli ensimmäinen kiirastuli, joka puhdistavalla tavalla vaikutti seuran sisäiseen elämään. Sitten vasta tultiin kokemuksesta huomaamaan, että veljellinen rakkaus on välttämätön seura-elämälle. Silloin menetti Kaleva-seura useampia tarmokkaita raittius-aatteen työn tekijöitä, sen tähden, ettei ymmärretty toisiaan. Elämme nyt siinä toivossa, että ehkäpä se raittius-aatteen tekiöiden yhdistymishomma yhdistää, täälläkin toimivat raittiustyön tekiät yhteen ennen pitkää.

Vuonna 1896 huomattiin tarpeelliseksi ruveta rakentamaan uutta kokoushuonetta, joka valmistui syyskesällä, ja oli kooltaan 50 jalk. pitkä, 22 jalk. leveä, räystäältä 14 jalk. korkea ja tuli maksamaan seuralle noin tuhannen dollaria. Silloin oli jäseniä seurassa 17—20 vaiheella. Sitten tehtiin ja vahvistettiin uudet säännöt seuran haalille: 1 pykälä: "Tätä huonetta vuokrataan kaikille siveellisille iltamille, joiden yhteydessä ei panna toimeen *tanssiaisia*, eikä siveyttä loukkaavia kemuja y. m." 2 pykälä: "Tätä huonetta saa käyttää ilmaiseksi Suomi-Synoodiin kuuluva seura-



Kaleva r.-seuran jäsenet.

kunta, kirkon menoihin ja lasten kouluun, ynnä seuran jäsenten vihkiäis- ja hautajais tilaisuuksia varten". Ensimmäinen pykälä johtui seuran sääntöjen noudattamisen tähden ja jälkimäinen sen tähden, kun seurakuntalaiset ottivat osaa huoneen rakennusvelan maksamiseen osaltaan. 9 vuotta oli kulunut siitä kun tämä edellinen haali oli valmistunut. Se oli jo joutunut huonollaiseen kuntoon, joten oli sitä jollain tavalla korjattava. Kokouksessa 2 p. huhtik. 1905 valittiin sitä varten toimikunta, joka toi ehdituksen kokoukselle, että isonnetaan samalla kertaa, ja myöskin toi kustannus-arvion. Haali päätettiin isontaa entisestään, joten uuden haalin koko tuli olemaan 70 jalk. pitkä, 38 jalk. leveä. Seurassa oli silloin jäseniä yli 100. Tämä viimeinen uudistus on tullut seuralle maksamaan \$3,003.50. Siis nykyinen rakennus kaikkineen sisäkaluineen y. m. maksaa viidettä tuhatta dollaria. Haalista on kuva tässä ulkoa ja sisältä ryhmäkuva. Talosta on velkaa noin yksitoista sataa dollaria. Seurassa oli huhtik. 1 p. 1908 yli 89 maksavaa jäsentä. Seuran sisäinen elämä on ollut hyvin rauhallista ja veljellistä; täysi tasa-arvoisuuden tunne yhdistää jäsenet toisiinsa. Seuran toiminnan alkuaikoina oli ohjelmaan kuuluvana myöskin kevytmieliset hovit, mutta seura vakaantuessaan ja huomatessaan että ei ne ole sopusoinnussa aatteen edistymisen kanssa varmemmalle pohjalle, vaan päin vastoin vahingolliset, ne kun poistivat seurasta vakavamman mielipiteen ja edistivät lupaus rikoksia, niin ne poistettiin. Kaleva-seura on toistakymmentä vuotta tullut toimeen ilman tanssia y. m. samaan luokkaan kuuluvia huvia. Seuran sisällistä kehitystä on koetettu edistää siveellisellä ohjelmalla, joka on ollut tavallaan huvittavaa mutta sa-



Kaleva r.-seuran haali.

malla kehittävää ja jalostavaa. Lupaus-rikkokset ovat tulleet melkeen kokonaan muodista pois. On mennyt vuosineljänneksiä ettei ole ollut yhtään joka olisi syönyt sanansa, kuten sanotaan. Myöskin on mainittava, että seuran poliittinen toiminta on ollut toistakymmentä vuotta ehdottoman kieltolain kannalla. Kuten lukia huomaa, että seurassa on täytynyt hankkia paljon aineellisiakin varoja haalin rakentamiseen y. m. Naiset ovat seisoneet aatteellisissa ja aineellisissa asioissa yhtä rinfaa miesten kanssa. Varsinkin viime aikoina ovat seuran naiset toimineet innolla yhteiseksi hyväksi. Raittiuskoulu lapsia varten on ollut myöskin jonkun aikaa vaikutuksessa viime talvena. Se asia on vielä kypsymätön täällä lasten vanhempain keskuudessa, joten siinä suhteessa on vielä toivomisen varaa. Sitteen kun Kuparialueen Raittiusliitto perustettiin, on seura ottanut innolla sen toimintaan osaa. Onpa sen alkuunpanijoiden joukkoon luettava. Tehkäämme kaikki raittiusmiehet, naiset ja lapset, väsymättä työtä, luttamuksella, että kaikkalainen hyvä anto tulee lähältä valkeuden Isältä. Että kerran koittaa se päivä jolloin alkoholi kuningas tuomitaan ihmisten pettäjänä apteekin tarkkain salpojen taakse ihmiskunnan vapaasta käytännöstä.

Wolverine, Mich., 7 p. huhtik. 1908.

Väinö J. Lehto.



Naapurin Matti.

Mitä siitä naapurin Matista nyt sitten on sanomista, sehän on mies niinkuin kaikki muutkin kunnan työmiehet. Pitää huolen perheestään, ettei hänen vaimollaan eikä lapsillakaan ole suurempaa puutetta kun muillakaan työmies-perheillä. Vuokransa maksaa säännöllisesti joka kuukausi ja samoin kauppiaille mitä ruokaan ja vaatekukseen on kulunut kuukauden kuluessa. Työssä käy säännöllisesti joka päivä; kyllä se harvoin tapahtuu kuin Matti joutopäivän viettää (luusaa). Onhan se nyt jolloinkin tapahtunut "maanantaina", mutta ei se kannata mainitsemista, ainakaan niin suuressa määrässä, että siitä nyt kannattaisi kirjoittaa erikoista kirjoitusta, tapahtuuhan se välistä monelle muullakin "vahinko", että päivän on työstä poissa jopa jolloinkin kaksikin. Se nyt on kuitenkin sillä tavalla, että Matti oli vähän erikoisempi tuumissaan kuin muut. Mitä hän kerran päätti, niin häntä ei voinut kukaan kuolevainen järkyttää päätöstänsä rikkomaan; yrittipä sitä kuka hyvänsä, niin aina se meni turhaan. Kyllä Matti piti päätöksensä.

Tässä pari vuotta sitten yhtyivät vesipojat, eli raittiusmiehet ja naiset oikein vaatimaan, että väkijuoma lakia on noudatettava yhtä hyvin kuin kaikkia muitakin lakeja. Tämä ei ensinkään miellyttänyt

Mattia, sillä Matti oli tottunut aina menemään kapakkaan lauantai-iltana työstä päästyään ja siellä se aika kului useinkin aina maanantai-aamuun saakka, niin että käväsi vaan kotoa noutamassa päivän eväänsä (peilin) ja niin meni työhönsä. Kärtysällä tuulella Matti oli sitten useita päiviä viikon alusta, kun kuparisevät takoivat päässä kuin viholliset; mutta seuraavan pyhän aikana oli taas sama peli kuin ennenkin, siihen kun kerran oli niin tottunut ja ystävät olivat aina kärttämässä mukaan, niin eihän sitä raskinut eikä kehdannutkaan pois jäädä juomaveikkoin seurasta. Hänen vaimonsa Liisa, sillä se oli hänen vaimonsa nimi, kyllä usein tuskitteli kun Matilta kului kaikki jouto-ajat kapakassa niin tarkkaan, että vaimon täytyi itse puutkin särkeä, sillä silloin kuin Matti oli kotona, niin oli hänellä aina kova pään särky ettei ollut halua ensinkään koti-askareihin.

Matti asui paikkakupnalla missä oli niin jyrkkää ja vaativaista raittiusväkeä, että silloin kun kerran ottivat epäkohtaa korjatakseen, panivat lain arvelematta täytäntöön. Kapakat pidettiin tarkkaan suljettuna, lain määrääminä aikoina. Kaikki esteet ja verkot poistettiin ikkunoista, suljetuksi määrätynä aikana, että jokainen voi vapaasti nähdä jos siellä olisi joku liikunut. Tästä Matti suuttui ihan silmittömästi. Mutta ei kauvan kestänyt kuin Matti keksi keinon. Ensin kun hän tuon keinon keksi, oli hän niin iloisissaan, että hykerteli käsiään. Liisakin ihmetteli, että mikä kumma sille Matille nyt on tapahtunut. Matti ilmoitti vihdoin tuumansa Liisalle ja sanoi, että kyllä minä niillen vesipojille näytän, ettei ne minua toivottomuuteen saata. Pannaan kiusa kiusaa vastaan tuumi Matti. Minä tilaan väkijuomia kotia niin kyllä vesipojat nä-

kevät, ettei he minulle sittenkään mitään voi. Liisa kyllä vastusteli ja pelkäsi, että siitä voisi tulla paha siivo kotona, ja ihmisetkin irvistelevät kun näkevät olutkorin portilla, niinkuin itävaltalaisilla ja italialaisilla on tapana, mutta ei siinä Liisan vastustus auttanut. Matti tilasi juomia kotia ja saihan siitä sitten Liisakin, jopa välistä lapsetkin. Juopuneita alkoi kerääntymään yhä enemmän ja enemmän; välistä syntyi sellainen tappelun nujakka, että huonekaluja särkyi. Saipa aina yksi ja toinen mustat silmätkin, jopa jolloinkin tuli pahempiakin haavoja. Korttia lyötiin pyhäpäivät aamusta iltaan ja välistä koko yötkin. Kirottiin, mässättiin ja ulosteltiin niin, että huone oli välistä hullummassa siivossa, kuin sikoläävä. Jonkun aikaa kun sitä menoa jatkui, rupesivat naapuritkin napisemaan yhä enemmän ja enemmän. Ennen pitkää tiedettiin yli koko kylän millaista kurjaa koti-elämää se Matti pitää, jopa jotkut arvelivat, että mitä tuosta lopulta vielä seuraa. Työssä Matti siltä kävi niinkuin ennenkin, lukuunottamatta joitakin vapaapäiviä ja päänkivistyksiä. Nahkapäätöksiä Matti kyllä teki usein sellaisia, että ehkä se nyt oli viimeinen kerta, mutta siihen se aina jäi. Eräänä maksupäivänä Matti oli taas varannut runsaammin väkijuomia; miehiä koontui, juotiin ja mellakoitiin. Mitenkä lienee siinä juovuspäissä temmeltäissä joku horjahtanut lamppuun. Lamppu kaatui ja pian oli huone ilmi liekissä. Oli kuitenkin onni onnettomuudessa, etteivät kaikin palaaneet huoneen mukana; pikku Matti kuitenkin pahoin loukkaantui, niin, että sai ikuisen muiston. Huonekalupahaset paloivat niin tarkkaan, ettei jäänyt muuta kuin ne vaatepahaset mitä sattui olemaan päällä, eikä palovakuutusta ollut senttiäkään. Kyläläiset arvelivat,

että kyllä sen piti tietääkin, ettei siitä ikinä tule hyvää loppua. Palon syytä ei kuitenkaan kukaan saanut tarkoin tietää, yksi arveli yhtä, toinen toista, sillä eihän ne itsekkään sitä oikein muistaneet miten se syttyi. Matti kuin selvisi, joutui ihan ymmälle, miten sitä nyt ruveta elämään kun joutui ihan paljaaksi perheineen, ilman ruokaa ja vaatetta. Sanotaan, ettei niin pahaa, ettei siitä olisi aina jotain hyötyäkin ja niin se kävi tässäkin, ikävä kyllä, että se hyöty täytyi niin kalliisti ostaa. Matin jonkun aikaa aprikoitua puolelle ja toiselle sai vähitellen järjestetyksi välttämättömiä taloustarpeita. Alkoi hän myöskin tuumia tehdäkseen jotain muutosta elämässään parempaan päin. Eräänä päivänä nähtiin Matin tallustelevan pitkin katua ja ihan selvillä päin. Jotkut arvelivat itseksensä, että minnekkä se Matti nyt mahtaa mennä. Kukaan ei voinut saada varmaa vastausta. Matti meni raittiusseuran kokoukseen, jossa teki lupauksen, luvaten kaikilla rehellisillä ja luvallisilla keinoilla vastustaa väkijuomain valmistamista ja myymistä, sekä ettei hän milloinkaan enää itse niitä nauti. Matti onkin sittemmin pitänyt lupauksensa ja aina ollut mukana kaikissa toimissa. Ensimmäisessä alussa oli kyllä monta vastusta, milloin sattui tapamaan jonkun vanhan juomatoverin joka kehotti Mattia ottamaan edes hänen mielikseen pikku "naukun", mutta Matti kun oli jyrkkä kaikissa päätöksissään, niin hän voi kiusauksen aina voittaa. Eikä ne häntä kauan kiusanneetkaan, kun näkivät yrityksensä aina raukeavan turhaksi. Matti sitä vastoin onnistui saamaan aina yhden ja toisen entisistä juomatovereistaan yhtymään raittiusseuraan. Ensimmäiset katselivat kevytmielimmät raittiusseuran jäsenetkin Mattia ivaten, mutta pian tulivat hekin huomaamaan pettymyksensä ja niin

pääsi Matti ennen pitkää rauhaan kaikilta ivaajilta. Jonkun aikaa sen jälkeen kuin Matti yhtyi raittiusseuraan, yhtyi Liisakin ja lapset yhtyivät Toivon Liittoon. Koti muodostui vähitellen puhtaaksi ja sieväksi kodiksi. Niin innokasta jäsentä on tuskin yhtään koko seurassa nykyään kuin Matti, sillä hän on aina joka kokouksessa eikä hän kieltäydy ottamasta vastaan mitään tointa, jonka hän vaan luulee voivansa jotenkin täyttää. Toivottavasti hän nyt jo semmoisena pysyykin. Sellainen mies se on se naapurin Matti.

J. K. K.



Voitontähti r.-seura, Hurontown, Mich.

Syyskuun loppupäivinä v. 1901 kerääntyi joukko nuoria miehiä ja joku vanhempi joukossa tuumimaan, etteikö sitä jotain muuta jalompaa harrastusta voisi saada paikkakunnalle yleensä vallitsevan juoppouden sijaan. Niin päätettiin perustaa raittiusseura, joka yksimielisesti liitettiin S. K.-R.-V.-Seuraan ja lähetettiin pyynti Veljeysseuralle Ishpemingiin, Mich., joka otettiin siellä huomioon. S. K.-R.-V.-Seuran valtuuttamana saapui K. A. Staudinger paikkakunnalle lokak. 13 p. 1901. Ensi aluksi kerättiin nimiä ja 29 henkilöä kirjoitti nimensä listalle ja perustivat raittiusseuran. Perustajana toimi K. A. Staudinger. Yksimielisesti hyväksyttiin seuralle nimeksi "Voiton Tähti", järjestysnumerolla 157, Hurontownissa, Mich.

Seuran kokoushuoneeksi täytyi ensi aluksi ottaa erään perheen asunnon yläkerta, sillä muuta huonetta ei ollut saatavissa. Siinä sitä kuitenkin aljettiin. Seuran sisäinen toiminta kehittyi kiitettävän hyvin. Uusia jäseniä liittyi seuraan ja jäsenluku kasvoi niin, että kokoushuone alkoi käydä liian ahtaaksi. Tämän suhteen tuumittiin asiaa ja oltiin yksimieliset siitä, että uusi kokoushuone täytyy saada, vaan se jäi aina sikseen, kun tuli kysymys rahavaroista. Mahdot-

tomalta se siihen aikaan näyttikin. Ja niin oma rakennuspuuha raukesi. Sen sijaan päätettiin kääntyä kaivantoyhtiön puoleen pyynnöllä, jos se rakentaisi haalin? Jonkun ajan kuluttua saatiin tieto, että yhtiö on luvannut muodostaa jostakin joutilaasta huoneesta haalin. Kohta sen jälkeen nähtiinkin miesjoukon häärivän yhtiön vanhan pajan ympärillä. Uusia lautoja ja siihen tarvittavia neuvoja tuotiin paikalle. Vihdoin siitä tulikin haali ja valmistui niin, että jo kesäkuulla 1902 "Voiton Tähti"-seura muutti uuteen haaliin. Nyt oli seuran käytettävänä tilava ja siisti kokoushuone. Pirteällä mielellä alkoi nyt seura jatkaamaan toimintaansa. Ei ollut enään tilan ahtaus. Raikkaasti kajahtelivat suomen laulut, runot, esitelmät ja puheet, uuden haalin seiniä vastaan. Kaikin puolin oli toiminta vilkasta ja elähtävää. Tuskin oli kahta kuuta oltu uudessa haalissa, kun kaivantoyhtiö vähensi työvoimia; yksinäiset miehet joutuivat pois paikkakunnalta, joitakin aina Suomeen asti. Nyt meni Voiton Tähti-seurasta myöskin jäsenet, ainoastaan 4 perheellistä miestä jäi. Ja kun oli vuokra-huone, niin he eivät voineet pitää seuraa vireillä, vaan täytyi lakkauttaa toimestaan elok. 3 p. 1902. Huone oli luovutettava takasin kaivantoyhtiölle. Kaluston otti tallentaakseen "Pohjan Tähti" r.-seura Hancockissa ja rahavarat lähetettiin S. K.-R.-Veljeysseuran yleiseen kassaan tallennettavaksi sillä ehdolla, jos tulevaisuudessa alkaa seura toimensa, niin rahat on maksettava takaisin. "Voiton Tähti"-seura oli nyt kuollut, vaan raittius-aate, jota se lietsoi ei silti kuollut; se jäi elämään. Vähitellen alkoi taas aika parantua. Työvoimia lisättiin ja suomalaisten luku samalla lisääntyi. Niiden joukossa tuli innokkaita raittiusmiehiä paikka-

kunnalle, joten aljettiin puuhata raittiusseuran herättämistä. Tästä ilmoitettiin J. H. Jasbergille Hancockiin ja pyydettiin hänet tulemaan seuraa perustamaan. Pyyntöä noudattaen saapui J. H. Jasberg ja Jafet Lukkarila paikkakunnalle syysk. 27 p. 1903. Haali oli saatu taasen kaivantoyhtiöltä entisillä ehdoilla. Joukko kansalaisia oli kerääntynyt haalille ja aljettiin keskustelu seuran perustamisesta. Pian oli selvillä, että "Voiton Tähti" raittiusseura on uudestaan herätettävä eloon. Aluksi yhtyi 26 henkilöä ja perustajana toimi S. K.-R.-Veljeyssseuran puolesta Jafet Lukkarila. Nyt oli "Voiton Tähti"-seura taas elossa. "Pohjan Tähti"-seura luovutti kaluston takasin ja S. K.-R.-Veljeyssseura lähetti rahat. Kaikki saatiin entiseen kuntoon. Sisäinen seura-elämä kehittyi taas virkeään toimintaan. Vaan tätä ei kestänyt nytkään kovin pitkälle, ennenkuin seura sai taas kovaa kokea; sai uusia vaurioita kärsiä, vieläpä kovaa suruakin, sillä jouluk. 16 p. 1903 paloi n:o 1 kaivannon shaftti, joka vei kolme uhria, joista 2 kansalaistamme, isä poikineen tukehtuivat savuun. Ja poika, Johan Petterson oli "Voiton Tähti" r.-seuran jäsen. Nyt joutui taas suuri määrä työmiehiä joutilaaksi ja seuran jäsenistö vähentyi melkein yksilöihin. Peljättiin jo, että kuinka tässä taas seuran käy, täytyykö sen taas lakata? Kuitenkin katsottiin vielä toivon silmillä eteenpäin, sillä rahavarat sattuivat olemaan hyvällä kannalla. Rahastossa oli useamman kuun huoneen vuokra. Seura päätettiin pitää elossa. Vähän jälkeen tämän onnetoman tapauksen yhtyikin seuraan uusia jäseniä joka pääsi taas vilkkaaseen toimintaan. Vaikka vähäväkisenä mutta kuitenkin vakavin askelin meni seura eteenpäin. Tiedon halu kasvoi jäsenten keskuu-

nessa; alettiin tuumia lainakirjaston hankkimisesta ja ryhdyttiin alustaviin toimiin lokak. 29 p. 1905. Asian hyväksi toimittiin ahkerasti ja saatiin varoja kokoon niin, että jouluk. 31 p. 1905 tilattiin kirjoja 70 dollarin arvosta Kansanvalistusseuralta Helsingistä. Kirjat saapuivat helmikuulla 1906. Nyt oli paikkakunnan väestöllä tilaisuus tyydyttää lukuhaluun. Seuran jäsenluku lisääntyi taasen ja olot kaikin puolin vakaantuivat parempaan päin. Suomi-Synodiin kuuluvalla Evankelis-Luteerilaisella Seurakunnalla saapui esitys: eikö raittiusseura ryhdy rakentamaan yhteistä kokoushuonetta seurakunnan kanssa, seurakunnalla kun on lahjaksi saatu tonttimaata, Jsle Royale kaivannon n:o 1 läheisyydessä Columbian kylässä. Asiasta syntyi vilkas keskustelu ja päätettiin yhtyä esitykseen. Seurakunnan ja raittiusseuran yhteinen kokous pidettiin maalisk. 11 p. 1906. Molemmiin puolin tehdyt ehdotukset hyväksyttiin ja päätettiin rakentaa yhteinen haali. Toimeen panevaan toimikuntaan valittiin 4 miestä, kummatkin puolet ja perustettiin rakennusrahasto. Innokkaasti ryhdyttiin puuhaa edistämään. Vapaaehtoisia lahjoja saatiin runsaasti ja iltamia panettiin toimeen joka kuukausi. Uusi mukkea ja tilava haali valmistui ja sen avajaisjuhlaa vietettiin elok. 19 p. 1906. Haali on 50 jalkaa pitkä, 28 jalkaa leveä ja 14 jalkaa korkea. Kivijalka kerroksessa on keittiö ja ruoka-huone. Talo tuli maksamaan 1,409 dollaria. Oma tupa, oma lupa on suomalainen sananlasku ja nyt se toteentui tässäkin. Oman katon alle sitä nyt päästiin. Tuntui niin kodikkaalta. Ja se innostus asiaan mikä yleisön puolelta on ollut, todistaa myöskin kuinka tarpeen vaatima tuo oma talo oli, sillä tuskin oli kulunut 5 kuuta siitä, kun haali päätettiin raken-

nettavaksi eikä ollut senttiäkään entistä kassaa, ja haalin valmistuttua oli velkaa ainoastaan \$800, ja tätä kirjoittaessa on velkaa vielä \$600. Seura on myöskin ottanut osaa Kuparialueen Raittiusliiton toimintaan, lähettämällä edustajia sen kokouksiin. Voiton Tähti-seura ei tosin ole voinut suuria raha-avustuksia tehdä liiton hyväksi, omain raha-asiainsa vuoksi. Mutta kuitenkin on se koittanut olla mukana, siten antaakseen tunnustuksensa sille jalolle työlle, mitä Kuparialueen Raittiusliitollakin on tehtävänä.

Sisäinen toiminta, seuran jäsenten kesken on ollut rauhallinen. Ei mitään kinastuksia, eikä riitoja ole ollut. Sovinnolla ja tynesti on aina toimittu. Seuran jäsen-luku ei ole ollut erittäin iso, on vaihdellut siinä 30 ja 40 vaiheilla. Paitsi Johan Pettersonia, on ajallisen kuoleman kautta pois kutsuttu 2 seuran jäsentä, nim. Johan Lindgren kesäk. 14 p. 1906 ja Maria Elisabet Fredrickson heinäk. 21 p. 1907.



Lapsen usko.

Saan hetken joskus uinahtaa,
ja uskoa lapsen lailla.
Saan sieluni silmillä katsahtaa
ja leikkiä hengen mailla, —
Oi silloin on hauska, lysti niin,
saa kyynel' helmen silmiin.

Saan katsella läpi kyynelten,
tuota puhtoista lapsuus-aikaa,
ja lapsuuden muistoille hymyilen,
en muista muuta lainkaan.
Mä näen isän, äidin vaan —
ja näen rakkaan synnyinmaan.

Oi! jos mä aina uskoisin
noin lapsen puhtaan lailla,
Mä sydämmestäni tahtoisin
muuta kaikkea olla vailla,
Kun isän äidin syli vaan
se avaisi mulle taivahan.

Oi! lapsen usko herttainen
ei huolet paina milloin,
On leikki nauru iloinen
aika tanssien luistaa silloin.
On elämä leikkiä hupaisaa
viha, vaino on outoa kokonaan.

Ah! elon aamu herttainen
niin puhdas ihanainen.
Ei mikään oo sen vertainen
kevät aamukin loistavainen,
on niinkuin utu-kuva vaan
Elon aamun edessä armahan.

Jos lapsen uskon puhtahan
ain' säilytellä voisin,
Niin luotto varma Luojahan
mun rinnassani oisi.
Ja haudan lepo hiljainen
ois' rauhan maja suloinen.

Ain' lapsen usko säilytä
vaikk' oisit vanhus varma,
Niin elämäsi pyhitä, —
ettet sä eksyis harhaan.
Ja Jesukselle usko vaan
sun surus, huoles kokonaan.

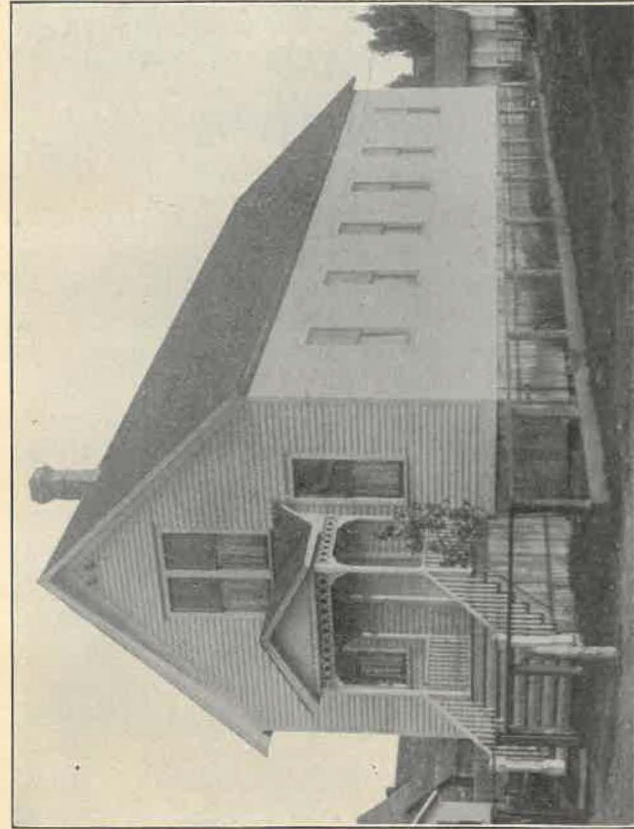
Siis nosta katsees ylöspäin
ja usko lapsen lailla,
Vaikk' elo synkältä näyttää näin
olet heikko ja voimaa vailla.
Niin lapsen lailla silloinkin
tyydy aina onneesi. —

M. Johansson.



Onni r.-seura, Dollar Bayssa, Mich.

“Onni” r.-seura Dollar Bayssa, Mich., on perustettu marraskuun 12 p. 1890 kuuluen S. R. Y. Yhdistykseen. Seura on perustamisesta asti yhtämittäisesti koittanut edistää vointinsa mukaan raittius-aatetta kaikista vastuksista huolimatta, joita on raittiusseuroillakin ja yleensä raittius-aatteen palvelijoilla. Omaan paikkakuntaan katsoen raittius-aate onkin edistynyt jotenkin hyvin. Seuran jäsenluku on vaihdellut 30 ja 100 välillä. Tätä nykyä on jäsenluku 45. Ensiaikoina vuokrasi seura kokoushuonetta useita vuosia. Mutta keväällä 1898 rakennutti seura oman kokoushuoneen, jonka kuvan tässä esitämme. Kokoushuoneen suuruus on: pituus 62 jalk., leveys 22 ja korkeus 12 jalkaa. Alkuperäisesti kokoushuone tuli maksamaan noin \$1,200.00. Siinä asussa kun kuva osoittaa. Kokoushuoneessa on sähkövalot. Vuotena 1906 seura rakennutti kellarikerroksen kivistä, joka tuli maksamaan noin 600.00 dollaria, joten kokoushuoneen nykyinen arvo on 1,800.00 dollaria. Seuralla on kokoushuoneesta vielä \$50.00 velkaa, mutta kassassa on enempi rahaa, kun mainitun velan maksamiseen tar-



Onni r.-seuran haali, Dollar Bayssa, Mich.

vitaan, joten kokoushuoneen saattaa sanoa velattomaksi. Siis seuralla on oma tupa ja oma lupa, joka kohdaltaan onkin raittiustyötäkin tehdessä hyvä asia. Seura luovuttaa vapaasti kokoushuonetta raamatunselityksiin ja pyhäkoululle. Muuten kokoushuonetta vuokrataan maksua vastaan kaikille siveellisille pyrinnoille.



Isän lemmikki.

Kirjoittanut *F. Massa.*

Takaliston Taavetin vaimo oli kuollut vuosi sitten. Hän oli jälkeensä jättänyt tuskin kahden vuoden vanhan pikku tyttösen Tiltan. Tilta oli ilmeinen äitinsä kuva. Kaunis hän oli, kuten lapset ainakin, sekä lisäksi iloinen ja vikkela. Lempeä hymyily väreili vastustamattomasti surevan isän kasvoille hänen katsellessaan noita ennen niin tuttuja, sanomattoman rakkaita kasvonpiirteitä, jotka hän nyt tyttäressään näki jäljennettyinä. Niitä katsellessa syttyi hänen sydämessään muistoja — tapauksia onnellisimmilta ajoilta. Hän muisti viattoman lapsuuden ja vapaan, suuria tavoittelevan nuoruuden, ja nyt hän eli alkuvuosia miehuusijästään, josta hän oli niin paljon toivonut: Missä oli toivottu nautinto?

Armoton tuoni oli ryöstänyt hänen onnensa; ryöstänyt ennenkuin hän sen täydellisesti uskoi onnistavansa sanaan.

Mitä oli tehtävä? — Etsiä ja löytää toinen kadotetun sijaan ... Hän päätti mennä toisiin naimisiin.

Taavetti oli jo ollut alun toista vuotta toisissa naimisissa. Taas oli hänen toivonsa pettänyt; hän ei enää saavuttanut mennyttä onneansa, hän ei löytänyt tyytyväisyyttä elämässä. Hän oli jo etsinyt tyydytystä

toiseltakin puolelta, hän oli löytänyt *pullon*. Mutta mitään pitemmälle kestäväää tyydytystä ei tullut siitäkään. Tosin kyllä — päihdyksissä ollen — tuntui elämä suuloiselta, huolet pois kadonneilta. Semmoisina hetkinä hän, sydämensä auettua hellimmille tunteille, vaali ja rakasti lemmikkiään pikku Tiltaansa miltei jumaloivalla tavalla.

“Kuules, Tilta, sinä isän lemmikki, tule maistamaan kupistani ’roppia’!” huudahti humalluttuaan isä.

“Se maistaa pahalle!” koetti lapsi puolustajia.

“Ei maista”, vastasi isä. “Ja kun ottaa sokuria päälle, on se oikein hyvää. Tule!”

Epäröiden katseli lapsi isäänsä, mutta luvattu palkkio sokuri ja lopullinen *hyvinvointi* vetivät vastustamattomasti puoleensa. Hän tyhjensi osan kupinsäällöstä.

Pahaan irviin vääntyi pienokaisen suu, joka kuitenkin pian asettui entiselleen isän tuhlaavista hyväilyistä ja hammasten välissä rätisevästä sokurista. Koe uudistettiin toinen, kolmaskin kerta samanlaisilla seurauksilla, vaan ei ilman vaikutusta. Pienoisen silmät muuttuivat raukeiksi, veristäviksi, hento poski sai hohotavan punan ja jäsenet kävivät hervottomiksi. Hän tahtoi nukkumaan.

Kylvö oli tehty; vaadittiin vaan jatkuvaa toimintaa sen eleillä pitämiseksi.

Sitä ei tullut puuttumaankaan.

Taavetti oli yhä enemmän mieltynyt väärän onnensa etsintään, ja siinä oli hänen ainoana seurakomppaninaan hänen yhä enemmän jumaloitu tyttärensä Tilta. Muutos oli tapahtunut tytössäkin; hän saattoi jo ilman suurempaa kehotusta ja edellä luvattua palkkiota tyhjentää osansa tuota lumonsientä.

“Päivä kuluu pilvessäkin; vuodet vierii vaikeissa”.

Tilta oli kasvanut aikaihmiseksi, mutta nyt hän oli orpo. Äkkinäinen sydämen halvaus oli tehnyt lopun isän elämästä, oli ryöstänyt hänen ainoan rakastajansa, vienyt viimeisen maallisen turvan. Tiltan täytyi turvautua vieraan hoivaan.

Suurenmitta vaikeuksista onnistui hänen päästä lähellä olevan pikkukaupungin suurimpaan sekataivakauppaan myyjättäreksi. Terävän älynsä, rakastettavan sydämensä ja järkähtämättömän rehellisyytensä tähden pääsi hän pian konttoristiksi ja viimein, itse kauppiaan vanhennuttua, kaupanhoitajaksi tuohon suureen liikkeeseen.

Tuo kaikki ei tapahtunut ajatta, vallan kertomalla; siihen oli kulunut yli puolitoistakymmentä vuotta. Paljon oli hän sillä ajalla kärsinyt — taistellut oman itensä kanssa. Lapsena saamansa kylvö ei ollut kuollut. Itsepintaisesti kasvoi se kasvamistaan. Jos hän oksan siitä sai taitetuksi, versosi vesa poismenneen sijaan.

Säännöllisesti neljä kertaa vuodessa, yhtä pitkien väliaikojen kuluttua täytyi hänen ottaa kahden päivän vapaus. Toinen päivä meni juodessa humaltuneena ja toinen seurauksista sairastaissa. Mutta nuo “elämänsä poikkeukset”, joiksi hän niitä itse toisinaan nimitti, eivät pysyneet sinänsä. Kertojen luku ei kyllä vuodessa enentynyt, mutta sitä enemmän peräkkäiset vapaapäivät. Hän saattoi jo juoda kaksi kolme, neljäkin päivää ja seurauksena oli yhtä monen päivän sairastus.

Juomapäivinä ei häntä kukaan saanut nähdä. Sulkeutuen yksikseen omaan huoneeseensa tahtoi hän siellä rauhassa loppuun tyhjentää nautintonsa maljan. Ruoka hänelle ei niinä päivinä kelvannut ja sairaspäi-

vinään oli puhtoinen vesi hänen ainoana ravintonsa, jos sitä siksi voi nimittää.

Hän ei ollut räyhäävä juoppo, kuten tavallista. Päinvastoin! Jos tahtoi olla utelias ja mennä oven taakse kuulustamaan, niin sai kuulla tuntehikkaita, sydämen syvyydestä nousevia surun ja epätoivon sekaisia kaunissointuisia säveleitä, vaikka matalalla äänellä lauttuja.

Mutta saihan tuollainen elämä aikaan epätasaisuuksia kaupanhoidossa ja siksi olisi luullut syytä olevan pelkoon paikastaankin joutumisesta.

Vaan kauppiaan ja Tiltan väli oli mitä suotuisin. Minkä Tilta laimin löi vapaapäivinä, sen hän kaksinkertaisella innolla ja huolella takaisin palkitsi jälleen palattuaan. Silloin olisi hän muurahaiselle vertoja vetänyt toimissaan. Yksikseen aherteli, seurasta ei välittänyt, miestuttavista ei milloinkaan.

Juoppoutensa jälkeiset päivät olivat hänen elämänsä synkimpiä. Hellän sydämensä ja omantuntonsa soimaukset olivat hänen usein saattaa suurimpaan epätoivoon. Paljon kärsi hänen hento ruumiinsakin noista suunnattomista alkoholiannoksista ja pitkistä paastoista: hän kuihtui pelottavan nopeasti.

Mikä siis oli oleva lopputulos? Sadat päätökset ja yhtä monet lupaukset olivat turhaan rauenneet.

Oli heinäkuun loppupäivät. Huolestunein silmin katseli vanha kauppias suosikkinsa Tiltan kiihkoisia liikkeitä, jotka hänestä nyt näyttivät entistäänkin paljon kiivaammilta. Hän kyllä tiesi syyn niihin, tiesi vallankin hyvin, mutta jotain outoa, aavistamatonta pelkäsi hän tulevaksi, sillä kohta oli neljäs kuukausi loppuun kulunut, ilman että Tilta oli pitänyt ainoatakaan vapaapäivää.

Turhaan koetti Tilta salata kiihkeätä mieltänsä, turhaan peitellä sydämensä raivoisata taistelua. Pie-ninkin hajamielisyys, lyhinkin silmäys työhuoneensa ikkunasta kaupungin hälisevään elämään ilmaisi hänen nautinnonhimonensa kohonneen korkeimmilleen.

Pää käsien varassa näytti hän tuumivan jotakin, mutta vaan hetkisen. Kiivaasti tarttui hän kynään uudestaan, jatkaakseen hetkeksi keskeytettyä kirjoitustaan. Vaan käsi ei enää totellut tahtoa. Ennen niin kauniin käsialan asemasta syntyi nyt paperille jotain muodottomia koukeroita. Närkästyneen näköisenä viskasi hän kynän luotaan ja matkautti kiinni suuren kirjansa, jonka armottomasti työnsi pulpettinsa laatikkoon. Ovelta sieppasi hän päällysvaatteet ylleen, korin käteensä ja poistui kaupungille — — —.

Oli jo kolmas viikko loppuun kulumassa, vaan Tiltaa ei kuulunut takaisin tulevaksi. Yhden viikon oli hän juonut lakkaamatta, juonut enemmän kuin milloinkaan ennen. Saman ajan oli hän myös ollut ruuatta. Nyt makasi hän sairastuneellaan taistellen elämästä ja kuolemasta. Heikontunut ruumis, pilaantunut elimistö eivät enää mitenkään tahtoneet voida ylläpitää riutuvaa henkeä. Mutta toipui hän toki viimein.

Siinä teki hän vielä päätöksen: vakaasti lupasi hän olla milloinkaan väkijuomia nauttimatta. Hän ei enää kauppiaalle palannut, vaan matkusti Amerikkaan. Vaan lyhyeksi tuli hänen olonsa lännen mailla — vajaata kaksi vuotta. Hänen pilautuneet keuhkonsa eivät suvainneet sikäläistä ilmanalaa, hän sairastui arveluttavasti, jonka tähden lääkärit ehdottivat hänelle piikaista paluumatkaa Pohjolan raittiiseen ilmaan.

Tänne hän saapuikin, mutta minkälaisena? Rai-

tis hän kyllä oli, sillä hän oli ehdottomasti pitänyt lupauksensa, mutta hänen keuhkonsa olivat mennyttä kalua. Hänen ruumiinsa oli laiha kuin varjo, miltei läpikuultava ja hänen hengityksensä lyhyt ja vaivalloinen, hänen äänensä ymmärtämätöntä kähinää.

Eräänä päivänä loppusyksyllä vuoteellaan sairastaessaan sai hän kauhean yskänkohtauksen ja hän sylki vaahtoavaa verta. Lakattuaan yskimästä tarttui hän voimakkaasti rintaansa kiinni, koittaen huutaa: “autamaan — — mi-mi-nä kuolen, tuokaa viinaa, niin papara-nee — — —!”

Tahtoa noudatettiin. Hätäilemällä tyhjensi sairaas tarjotun lasin verestä vaahtoavaan suuhunsa. Se vaikutti heti. Hän tyyntyi. Vieno hymy leikki hetkisen hänen kuihtuneissa poskikuopissaan, hänen silmänsä kävivät raukeiksi, himmenivät vähitellen ja sammuivat viimein ijäksi.



Kupariruusu r. seuran jäseniä, Centennial Heightsissa, Mich.

Calumetin vanhimpia suomalaisia.

Mr. John P. Johnson ja vaimonsa Eva, (oma suk. Bungström) ovat Calumetin vanhimpia suomalaisia asukkaita. John P. Johnson on syntynyt Haaparannalla Norrebettens läänissä Ruotsissa, maalisk. 21 p. 1831. Vaimonsa Eva Maria on syntynyt Alatornion Uusjärvellä Oulun läänissä jouluk. 7 p. 1837. Avioliittoon menivät he 1858, josta heille on syntynyt 9 lasta, 4 tytärtä ja 5 poikaa, joista elossa on 2 poikaa ja 3 tyttöä.

Mr. Johnson ja vaimonsa muuttivat Amerikkaan 1873. Calumetissa on Johnson tehnyt työtä C. & H. kaivannossa 14 vuotta, vaan viime aikoina on hän pitänyt sauna-liikettä. Väsymättä ovat he ottaneet osaa raittiustyöhönkin, yhtyen ensin "Vartia" r.-seuraan, vaan sitte aikojen vaihtuessa, jolloin "Vartia" seura ja "Hyvä Toivo" yhtivät, tulivat he "Hyvä Toivo" (its.) r.-seuran jäseniksi, jossa he ovat nuhteettomasti jäsenyytensä säilyttäneet, saavuttaen jokaisen seura-veljen ja sisaren jakamattoman suosion ja kunnioituksen.



Mr. ja Mrs. P. J. Johnson.

Turmelus.

Turmelus tuhanten tuskien tuoja,
Tuhotöitensä koitti kartuttaa ;
Tuhannet miesten ja naisten rinnat,
Piikki-pensailla täyttää — vartuttaa

Salateitä turmelus kulkea koitti,
Salapolkuja hiipiä hiljalleen ;
Nuoret, vanhat valtaansa voitti,
Lapsetkin laahusti rinnalleen.

Satoja sortaa nyt turmelus tahtoi,
Satoja saikin se sortumaan ;
Sadat sydämet tuskan tuntee,
Satoja vaatii se vaipumaan.

Turmelus riemujen riistävä valta,
Turmelus hyveenkin kalvava koi ;
Turmelus heikkoa sääli, ei säästä,
Vahvankin varsin valloittaa voi.

Ihminen intosi, kuntosi käytä,
Hyvehen rientojen pylvääksi käy ;
Toivon talteen sielusi anna,
Siellä ei turmelus konsana näy.

P. P.



Rannan Ruusu r.-seura, Oskar, Mich.

Rannan Ruusu seura perustettiin Oskarissa, Mich. lokak. 6 p. 1904 ja yhtyi S. K.-R.-V.-Seuraan numerolla 189. Perustavien jäsenten luku oli 32. Perustajana toimi Jafet Lukkarila. Kokouksia pidettiin ensin vuokrahuoneessa, joten kokousten ja iltamien pito kävi kovin hankalaksi. Seuran toiminta oli ensi vuotena erittäin vilkasta. Jäsenluku kasvoi yhä, joten 1905 oli jäsenluku 63. Kokoushuone kävi peräti ahtaaksi, niin että ruvettiin kokouksia pitämään kauntin koululla siihen saakka kun laitettiin oma talo. Kiireesti ruvettiin hommaamaan omaa taloa; aluksi ostettiin asuinhuone, josta sitten muodostettiin kokoushuone. Talomme ei ole erittäin iso, 16 jalkaa leveä ja 35 jalkaa pitkä, kaksi kerroksinen. Oma talo saatiin valmiiksi niin että siellä voitiin pitää ensimmäinen vuosijuhla lokakuun 2 päivä 1905. Tilaisuudessa otettiin kuvia seuran jäsenistä sekä talosta. Seuramme oli yhtä vilkkaassa toiminnassa eteenpäinkin vielä seuraavana vuotenakin, mutta sen jälkeen toiminta laimeni ja jäsenluku aleni aina alenemistaan, joten 1907 ei ollut kuin alku toistakymmentä jäsentä ja enimmäksi osaksi nuorisoa, jotka olivat sitä mieltä että seuran saisi hävittää, joten vakaantuneemmilla jäsenillä oli mitä ankarin ponnistus seuran suojaamisessa. Jonkun aikaa kun sodimme



Rannan ruusu r.-seuran haali ja jäsenistö, Oskarissa, Mich.

vastaan, niin voitimme taasen alkohooliruhtinaan ja aloimme ponnistella eteenpäin. Nykyään seuramme toimii vilkkaasti, vaikka jäsenluku ei ole erittäin suuri, eikä ole toivomistakaan enään erittäin isoa jäsenlukua, sillä paikkakuntamme on vaan pieni farmiseutu ja kaikki irtanainen kansa on siirtynyt asutumpaan maailmaan, joten tänne on jäänyt ainoastaan ne jotka maata viljelevät. Seuran huoneustoa on käytetty kaikenmoisiin kokouksiin. On pidetty kirkonmenoja, sekä pyhäkoulu on toiminut aina kesän aikana, johon toimeen on käytetty haaliamme.

Jack Ruuhonen.

John Koski.

Aleks Kaarnell.

Oskar Morell.



Pimeyden työ.

Monien vaivojen ja äärettömien ponnistusten perästä kohosi raittiustalo täydelliseen kuntoon. Ei se ollut mikään palatsimainen rakennus, jollaisia raittiusseurat nykyään laittavat vaurastuttuaan hyvin-voiviksi niin jäsenluvun kuin aineellisten varainkin puolesta. Se oli vaan pieni laudoista kyhätty kokoushuone, jonne nuori, juuri alkuaskeleensa ottanut raittiusseura mahtui kokouksiaan pitämään. Mutta, voi sitä intoa, millä sitä rakennettiin ja sen valmistumista odotettiin! Raskaan päivätyönsä päätyttyä, tapasivat miehet mennä vielä rakennuspaikalle, josta sitten kuului vasarain kalke lautoja seiniin lötäessä myöhäiseen kevätyöhön. Ei säästetty vaivoja eikä uhraavaisuutta. Miehet valmistivat väsymättöminä haalia. Naiset ompelivat ja ompeluseuran myyjäisiä pidettiin usein. Vihdoin se valmistui kaikkien suureksi riemuksi. Tuolla mäen laiteella se seisoo niin juhlallisen näköisenä uudessa heleanvärisessä maalissa odottaen avausjuhlan saavansa täytensä väkeä — iloista, reipasta ja elämän haluista väkeä. Naiset ovat sen kukilla ja köynnöksillä koristanee, laittaen kunniaportin käytävän ylitse sekä muodostaen sinisistä ja valkeista kukista haalin yläpuolelle sanat: "Terve Tuloa!" Talo puolestaan ja nuot sovintoa tarjoavat sanat kutsuivat jokaista, niin että ohikulkeva juomarikin heitti aran ja kysyvän katseen taloon houkuttelevine sanoineen.

Monta lupausta siellä tehtiin avausjuhlassa. Iloisina ja tyytyväisinä puristivat ystävät toistensa käsiä, onnen ja rakauden hymyillessä kaikkialta.

Onnellisina ja entistä innokkaammin tekivät he jaloa työtään, saatuaan oman talon, jossa voi niin vapaasti toimia.

Koko kesä kului tällaisen innon ja tyytyväisyyden elähyttämänä, ettei huomattu syksyn tuloa, joka kellastutti puiden lehtiä ja lakastutti kukkasias. — — —

Eräänä sunnuntaina ovat he taasen pitämässä kokousta huoneellaan; laulaen mahtipontisia laulujaan, jotka siinä kokouksessa kajahtelivat entistä voimakkaammin. Tuskin milloinkaan ennen, eikä jälkepäinkään siinä seurassa ole sen sydämmellisemmin laulettu laulua:

Meit' tule Herra armias,
Rauhallas kruunaamaan.
Vahvistamahan voimallas,
Työtämme siunaamaan.

Sydämmestä lähtivät ja sydämiin kävivät ne sanat, jotka puheenjohtaja kokousta avattaessa lausui:

Ystävät, äsken lauloimme että Jumala vahvistaisi meitä voimallaan ja siunaisi heikon työmme, jota kansamme ja koko ihmiskunnan pelastamiseksi olemme yhtyneet tekemään. Kyllä Jumala siunaa tämän tärkeän työn ainoastaan sillä ehdolla, jos keskuudessamme vallitsee rakkaus ja nöyryys, nöyryys sellainen joka tahtoo etsiä apua sieltä, mistä se on saatavissa. — —

Näin puhui hän ja kokous oli mitä herttaisin ja yksimielisin.

On myöhäinen ilta, haali seisoo tyhjänä pidetyn kokouksen jälkeen. Kaukaa kuuluu itävaltaläisten ulvovat laulut, heidän viettäessään Bachuksen juhlaa vaahtoavien olutlasien ääressä. Yksinäinen kulkija lähestyy raittiustaloa, vaanivin ja salaisin liikkein, josta huomaamme hänen toimivan pimeyden retkillä. Jokainen pieninkin hiljaisuutta häiritsevä rasahdus saattaa hänet säikähtämään ja piiloutumaan jonkun puun tai kiven varjoon.

Vihdoin hän saapuu onnellisesti raittiustalolle. Avaa oven, tarkastaen vielä varovaisuuden vuoksi, jos joku olisi voinut hänen yöllisen kulkunsa huomata. Mutta arvelen matkan olleen hänelle myötäisen, katosi hän tyytyväisenä haaliin. Vähän ajan perästä ilmestyi hän takasin ovelle, josta hyökkäsi hurjalla vauhdilla lähellä olevien puiden suojaan.

Sakea savu alkaa tupruta raittiustalon katon rajasta, ikkunoista ja ovista. Jo kiilluu ikkunain lävitse pieni punertava liekki, ikäänkuin saalista vaanivan villipedon silmä. Vihdoin leimahtaa liekki korkealle ilmaan, valaisten ympäristön ja luoden taivaalle punertavan ruskon. Kauhealla jyrinällä syöksyy katto alas, räiskyvien liekkien nuoleskellessa kuivia seinälautoja, jotka surkeasti valittaen murtuvat ja putoovat maahan.

Metsästä kuuluu hirveä nauru, joka kutlostaa paholaisen ilkeältä ilkunnaalta. Syksyn lehdet suhisevat surullisina puissa, irtaantuen ja pudoten maahan. Kaukaa kuuluu vaan juopuneiden itävaltaläisten ulvovaa laulua. — — —

V. K.



siamme. Toivon että olisi pysyväinen rakkaus keskuudessamme niinkuin on ollut tähänkin asti. Pitäkäämme edelleenkin kaikissa asioissa totuus mielesämme, silloin työmme menestyy. Korjaamme silloin siitä hyödyn itsemme ja lähimmäisemme onneksi, ja ennen kaikkea elämämme on Jumalalle kunniaksi.

Vinona, Mich., huhtik. 1 p. 1908.

Oskar Hietikko.

Elo r.-seura, Winona, Mich.

Kolme vuotta sitten tänne perustettiin raittiusseura "Elo" N:o 177 syyskuun 27 p. 1903. Seuran jäsenluku on nyt 17 miestä ja 13 naista, yhteensä 30 jäsentä. Huomaa kuinka pieni joukko on paikkakunnalla raittiutta harrastavia henkilöitä, vaikka kansalaistemme luku on täällä 500. Seuralla on oma talo, jonka arvo on \$1,000. Myöskin on seuran yhteydessä lainakirjasto, jossa on 64 nidosta; arvo \$82.50.

Paljon on täälläkin saatu kärsiä päihdyttävien juomain myynnistä; vaikka ei täällä olekkaan julkista väkijuomakauppaa, niin sen sijaan on salamyymälöitä, jotka tuottavat melkoisen paljon onnettomuutta keskuuteemme. Täällä on kyllä käynyt miehiä jotka ovat tuoneet raittius-asiaa päivän valoon tavalla että sen tulisi jokaisen ymmärtää, joka vähänkin omistaa tervettä järkeä. Mutta silti täytyy sanoa, että "Elo" r.-seura toiminta-ajallaan on saanut satoja raittiuslupauksia, mutta ei ole lupauksen pitäjiä. Liekö puuttunut tahdon lujuuksi, sen jätän kylämme sellaisten nuorten miesten tutkittavaksi, jotka juovuttavia juomia nauttivat. Rientäkäämme siis jokainen mies ja nainen tuota viettelevää ja turmiollista alkoholismia vastaan. Kun näin teemme, niin varmaan voitamme ja Jumala on siunaava rehellisiä ponnistuk-



Kylväjä r.-seura, Trimountain, Mich.

V. 1903 syysk. 13 p. perustettiin Trimountainissa, Mich., raittiusseura nimeltä "Kylväjä" kuuluvaksi S. K.-R.-V.-Seuraan No:lla 176.

Alkuaskeleensa otettua alkoi seura työskennellä kristillissiveellisellä pohjalla, kylvään siementä kansalaisten sydämiin ja herättäen inhoa karttamaan tuota myrkyllistä alkohoolia.

Seura työskenteli ensi alussa komppanialta vuokraamassaan vanhassa huoneessa. Vuonna 1905 huhtik. 5 p. laskettiin perustus omalle talolle, komppanian ilmaiseksi luovuttamalle lotille. Samana vuonna 16 p. toukok. astui seura työskentelemään oman huoneensa kurkihirren alle. Paljon toi oma talo jäsenille huolta ja vaivaa. Seuralla ei ollut aineellisia varoja kuin yksi sata taalaa, näin seuralle tuli raskas velka. Hyvää tahtoa ja innostusta ei seuran jäseniltä puuttunut ja nyt on seura irtaantunut velka-ikeensä alta.

Vuonna 1906 jouluk. 23 p. tehtiin seuran kokouksessa kysymys, josko seura muutetaan itsenäiseksi? Esitys synnytti kiivaan keskustelun. Päätettiin pitää suljettu kokous kahden viikon kuluttua, 6 p. tammik. 1907. Tässä kokouksessa sukeusi kiivaat keskustelut. Pohdittua asiaa kahden puolen, päätettiin äänestää. Vaan ennenkun se toimitettiin huomautti puheenjoh-

taja jäsenille jollakin sanalla veljellisyydestä ja rakkaudesta toisiaan kohtaan, että jos kumpi puoli häväsää äänestyksessä voittaa, niin ei hylätä raittiustyötä, vaan käydään yhä tarmokkaammin yhteistyöhön. Kummaltakin puolen hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, ettei kanneta vihaa toisilleen. Äänitys toimitettiin, josta tulos oli että äänet meni tasan, joten jäätiin edelleenkin työskentelemään Veljeysseuraan kuuluvana. Ennen äänestystä tehtyä lupausta ei kuitenkaan noudatettu, sillä äänestyksen päätyttyä alkoi osa jäseniä poistua tavattomalla rähinällä, kun eivät äänestyksessä päässeet voitolle, joten kokous oli lopetettava.

Kauvan ei seura saanut olla rauhassa jäsenten keskinäisistä taisteluista. Samana vuotena 14 p. huhtik. oli taasen sama kysymys seuran kokouksessa, nim. päästä erilleen noista ahdasmielisistä Veljeysseuran säännöistä. Jotkut jäsenet eivät tahtoneet hyväksyä Veljeysseuran sääntöjä, sillä niissä kun on käytettävänä Jumalan nimi. Tämä ei heidän mielestään ollenkaan sovellu raittiustyölle. Lyhyen keskustelun perästä toimitettiin äänestys, joka päättyi kuten edelliselläkin kerralla.

Seuramme jäsenluku ei ole kovinkaan korkea, kun ottaa huomioon kuinka paljon kansalaisiamme asustaa tälläkin paikkakunnalla. Nykyjään on seuramme jäsenluku 50 vaiheilla.

Nuorten on täällä käytävä eturintamassa taistelemaan kuningas alkohoolia vastaan, sillä vanhempi väestö on ottanut hyvin laimeasti osaa siihen tärkeään tehtävään, jota raittiustyökin on.

Nykyään ovat kuitenkin jotkut vanhemmatkin henkilöt tulleet huomaamaan sen turmeluksen, minkä alkohooli tuottaa niille jotka sitä nauttivat ja suosivat.

Monta kertaa olivat nuoret koittaneet saada seuraansa yhtymään vanhempaa väkeä, jotka voisivat olla nuorisolle tukena ja turvana ja nyt he ovat siinä onnistuneet. Kehoitän tässä kaikkia raittiusveljiä ja -siskoja: "älkää antako epätoivon itseänne voittaa". Silloin kun me ponnistamme eteenpäin, niin vihdoin meillä on voitto ja me kukistamme tuon mahtavan kuningas alkohoolin.

H. K—lä.



Valkoruusu r.-seura, Rockland, Mich.

Valko Ruusu raittiusseura perustettiin Rocklandiin, Michiganiin, marraskuun 15 päivä v. 1903. Perustavassa kokouksessa yhtyi seuraan 37 jäsentä. Samassa kokouksessa annettiin seuralle nimi "Valko Ruusu", joka yhdistettiin S. K.-R.-Veljesseuraan..

Ensimmäisinä virkailijoina perustavassa kokouksessa olivat: kirjeenvaihtajana J. E. Honkaniemi; puheenjohtajana K. A. Staudinger, varapuheenjohtajana L. Johansson, pöytäkirjurina F. Tolonen, rahastonkirjurina L. Wäisänen ja palveliana J. Malila.

Seuran ensimmäiset virkailijat olivat: kirjeenvaihtaja F. Tolonen, puheenjohtaja J. E. Honkaniemi, varapuheenjohtaja J. Takala, pöytäkirjuri Mary Tolonen, rahastonkirjuri J. Freedrikson, rahastonhoitaja O. Mäki, palvelia H. Erikson ja ovenvartia J. Multju.

Niin oli siis ensimmäinen askel otettu, mutta ei ollut "Valko Ruusu" r.-seura vielä kyllin täydellinen. Puuttui kokoushuonetta ja siihen lisäksi aineellisia varoja. Mutta jäsenten väsymätön toiminta ja uskollisuus seuraa kohtaan, muodosti "Valko Ruusu" r.-seuran loistavaksi, vilkas toimintaiseksi ja yksimielisyyden seuraksi, jossa monet nuoret, sekä vanhat, iloisina nauttivat työn tuloksista. Meille nykyisille raittiusseurain jäsenille puhuu selvää kieltä "Valko Ruusu" raittiusseuran toiminta ensi vuodeltaan. Koska saatiin niin paljon aikaan ensi talvena, että

täydellisesti kukistettiin suomalainen kapakka Rocklandissa, Mich. Niin vakava ja horjumaton oli Valko Ruusu r.-seuran toiminta, että se sai puoleensa vieras-kielistenkin huomion, vaikkakaan eivät kaikki vieras-kieliset hyvällä sydämellä katselleet kaikkina aikoina raittiusseuran jäseniä. Mutta seuran menestys kuitenkin oli yhtä loistokas vuoteen 1906, jolloin kohtalon oikut satuttivat tapauksen joka kohdistui suomalaiseseen kansallisuuteen*), josta sai iskun "Valko Ruusu" r.-seurakin. Seura menetti kuoleman kautta yhden jäsenen, sekä jäsenten paikkakunnalta poismuuton tähden lakkasi seuran toiminta hetkeksi. Mutta tämäkään, vaikkakin synkkä ja raaka teko, minkä suomalainen kansallisuus sai kestää, ei voinut hautaan saattaa suomalaisten raittiusseuraa eikä lakkauttaa suomalaisissa toimintahaluja kansansa kohottamiseksi täälläkään Rocklandissa. Varhain syksyllä v. 1906, vaikkakin hyvin heikoilla voimilla ja pienellä jäsen-luvulla, alkoi seura toimintansa. Ja niin vähitellen kasvoi sen jäsen-luku, että syksyllä v. 1906 marraskuun 15 päivä vuosijuhlissa oli 18 jäsentä, josta vuosi-juhlasta lähtien alkoi "Valko Ruusu" raittiusseuralle uusi onnen aika, vaikkakaan ei yhtä loistava kuten alkuaikoina.

Nykyään on "Valko Ruusu" r.-seurassa jäseniä vähäsen yli 30, joista enin osa nuorta, mutta ahkeraa ja toimintahaluista kansaa. Muuten seuran aineellinen puoli ei ole erittäin loistavalla kannalla. Seuralta puuttuu kokoushuonetta ja varoja sen rakentamiseen. Kipeästi kaivattaisiin omaa kokoushuonetta, jossa voisi heikommillakin voimilla tehdä työtä kansan sekä Amerikan yhteiskunnan parantamisen eteen ja erittäinkin raittius-aatteen tutustuttamiseksi.

SISÄLLYS:

Kirjoitukset:	Siv.
Alkulause, kirj. V. Kuusisto	3
Lasten puolesta, kirj. Alma Hinkkanen	5
Raamattu saarnaa raittiutta, kirj. P. P.	9
Kuparialueen Raittiusliitto, kirj. E. Merijärvi	11
Tavoista lasten raittiustyössä, kirj. P. Pennanen	20
Kyntäjä raittiusseura Painesdalessa, Mich.	24
Väkijuomakysymys yhteiskunnallisena kysymyksenä kirj. J. Kaminen	26
Pohjantähti raittiusseura, Mrs. M. Autio ja M. Manner	42
Pohjantähden Toivo	44
Pohjantähden voim. ja urheiluseura Reipas, kirj. „Reipas”	46
Sananen Nais-asiasta, kirj. —a	49
Sananen Suomi-Opiston oppilaitten raittiusseuran perustamisesta ja sen toiminnasta, kirj. M. Pesonen	56
Marquette kauntin suomalainen raittiusliitto, kirj. M. S.	61
Hyvä Toivo (itsenäinen), kirj. J. M. Eriksen ja P. Pennanen	66
Toivon joukot, runo, kirj. M. Johansson	77
Nuorille raittiusretkeilijöille, kirj. Evert Määttä	80
Lasten raittiustyöstä Calumetissa, kirj. P. Pennanen	86
Lasten vanhemmille, kirj. Victor Kuusisto	92
Valon viesti, runo, kirj. P. Pennanen	97
Ovatko tarpeettomina hyljättävät, kirj. J. H.	100
Vellamo raittiusseura, kirj. A. M.	103
Lasten raittiustyön tarpeellisuudesta, kirj. Pietari Pennanen	107
Isäni haudalla, runo, kirj. Victor Kuusisto	111
Kaleva r.-seura, Wolverine, Mich., kirj. W. J. Lehto	113
Naapurin Matti, kirj. J. K. K.	119
Voitontähti raittiusseura, Hurontown, Mich.	124
Lapsen usko, runo, kirj. M. Johansson	129
Onni raittiusseura, Dollar Bay, Mich.	132
Isän lemmikki, kirj. F. Massa	135

Calumetin vanhimpia suomalaisia	142
Turmelus, runo, kirj. P. P.	144
Rannan Ruusu, r.-seura, Oskarissa, Mich.	146
Pimeyden työ, kirj. V. Kuusisto	149
Elo r.-seura, Winona, Mich.	152
Kylväjä r.-seura, Trimountainissa, Mich.	154
Valko Ruusu r.-seura, Rocklandissa, Mich.	157
Kuvat:	
Kuparialueen Raittiusliiton edustajat 7:ssä yleisessä kokouksessa, Painesdalessa, Mich.	13
Kuparialueen Raittiusliiton johtokunta vv. 1906—07	15
Kuparialueen Raittiusliiton johtokunta vv. 1907—08	17
Kyntäjä r.-seuran haali, Painesdalessa, Mich.	25
“Yhteistyön“ painattamiskomitea	39
Pohjantähti raittiusseuran jäsenet	43
Pohjantähden raittiuskoulu, Hancockissa, Mich.	45
Pohjantähden voimisteluseura Reipas, Hancockissa, Mich.	47
Suomi-Opiston raittius-osaston jäseniä	57
Hyvä Toivo r.-seuran jäseniä, Calumetissa, Mich. 68—69	
J. M. Eriksen	73
Uusi Vartian ja Hyvä Toivon raittiuskoululapset ...	87
Toivon Liiton oppilaat ja opettajat	89
Uusi Vartian ja Hyvä Toivon r.-koulun johtokunta ..	90
Uusi Vartia r.-seuran jäseniä	99
Vellamo r.-seuran haali, Lauriumissa, Mich.	104
Vellamo r.-seuran jäseniä	105
Kaleva r.-seuran jäsenet	115
Kaleva r.-seuran haali	117
Onni r.-seuran haali	133
Kupariruusu r.-seuran jäseniä Centennial Heights, Mich.	141
Mr. ja Mrs. P. J. Johnson	143
Rannan Ruusu r.-seuran haali ja jäsenistö	147

O i k a i s u: Sivulla 77 olevan runon otsikko on: “Toivon loukot”; pitää tietysti olla “Toivon joukot”.

Tohtori K. V. ARMISEN toimittaman,

kustantamamme

Englantilais-Suomalaisen S A N A K I R J A N

toinen, uusi, korjattu, laajennettu painos on nyt valmistunut ja on sidottuna lujiin aistikkaasti valmistettuihin vaatekansiin. Hinta \$2.00 kappale vapaasti lähetettynä. Jälleenmyyjille tuntuva alennus. Tilatkaa osotteella

Suom.-Luterilainen Kustannusliike,

HANCOCK, MICHIGAN.

Ensi luokan R ä ä t ä l i l i i k e

sijaitsee Ed. Lasseyn talossa

310 TEZCUCO KATU.

KESKI-HANCOCK.

Elkää odottako viime minuuttiin vaan rientäkää kaikki kilvalla Matti Rauhalan räätäliiikkeeseen läheltä ja kaukaa. Te voitte myös joko kirjeellä tai telefoonilla puhutella Mattia, että hän voi käydä mitat ottamassa.

TYÖ TEHDÄÄN ENSI LUOKAN TYÖTÄ!

Teidän räätälinne

Matti Rauhala.

Telefoni 914-J-2.

Hyvin suunniteltu matka on puoleksi matkustettu.

Jos Teillä on aikomus matkustaa Suomeen tai joku tuttavistanne haluaa tulla Suomesta tänne Yhdysvaltoihin Teidän lähettämällänne n. s. vapaa-piletillä, niin älkää unhoittako että minä mielihyvällä — ilman mitään palkkiota — avustan Teitä sellaisen matkan tekemisessä.

Valtuutettuna suomalaisena asiamiehenä kaikille niille valamerilinjolle joilla on oikeus suomalaisten siirtolaisten kuljetamiseen, voin matkustajille tarjota kaikki käytettävänä olevat edut ja mukavuudet, poistaen heiltä siten monet hankaluudet sekä kustannukset.

Kunnioittaen

JONAS V. GROVE,

GERMANIA RAKENNUS.

HANCOCK, MICH.

C. A. SILFVEN & CO. VALOKUVAAMOT

HANCOCKISSA (Gartnerin puodin rakennuksessa)
ja SOUTH RANGELLA

on jo entuudestaan yleisölle tunnettu edullisimmaksi valokuvaamoksi näillä seuduin. Jos ette vielä ole tutustunut, niin käykää oitis katsomassa mitä meiltä voi saada, sekä valokuvissa että kuvaraameissa, joita meillä on aina suuri varasto kaiken kokoisia.

Ystävyydellä

C. A. SILFVEN & CO.

Telephone 616-L-1.

Casper A. Frimodig'in Vaatekauppa

110 Quincy katu, Hancock, Mich., Strolbergin entinen puoti.
Vastapäätä Ben Wiederin satulamaakarin liikettä.

Meillä on näytteillä erinomainen valikoima syys- ja talvitavaroita. Kaikki ovat viimeisintä kuosia ja tekoa.

Hyvä laji ja halvat hinnat. Tämän liikkeen vaikuttavana asiantuntemuksena on tämän liikehuoneen kaupantekotapa on tehdä liikkeenä mahdollisimman suurella säästäväisyydellä hyljäten kaikki tarpeettomat ulosmenot ja siten annamme liiketuttavillemme tämän säästön hyödyn ja me tulemme aina antamaan enemmän arvoista vähemmällä rahalla kuin mitä te saatte mistään muualta.

Mitä me myymme. Miesten, poikain ja lasten pukuja ja päällystakkeja, alusvaatteita, hattuja ja lakkeja, hansikkaita, kintaita, kenkiä, sukkia, kalosseja ja artiksia, swetereitä, overhaaleja ja paitoja, henkseleitä, kauluksia, ja kaulusliinoja, nenäliinoja ja kaulahuivia, arkkuja, kapsäkkiä ja vaatelaukkuja, sateenvarjoja, mainisaappaita ja kenkiä, taskukirjoja j. n. e.

KUN PISTÄYTTE KAUPUNGILLA

niin

KÄYKÄÄ SAAMASSA KUPPI KUUMAA

Pohjantähden uudessa siistissä hahvilassa

Siellä on saatavana kaikkea mitä hyvin järjestettyyn kahvelaan kuuluu.

AVOINNA KELLO 8 A. P. KELLO 11 ILLALLA.

Pohjantähti r.-seura.

**Vanhin suomalainen räätälinliike
Yhdysvalloissa on nykyään
AUGUST PELLON**

Siis vaatteita tarvitessa ette erehdy kun tulette Pellon liikkeen, joka on Elkkien rakennuksessa, tilaamaan vaatteenne.

SOPIVAISUUS JA TYÖ TAATAAN!

Tosi ystävyydellä

**AUGUST PELTO,
HANCOCK, MICH.**

**Andrew Petäjän
Huonekalukauppa ja
Hautaus toimisto**

TEZCUCO KATU 411. HANCOCK, MICHIGAN.

Vasta sisään saapunut

suuri lajiteltu varasto huonekaluja, kuten: Sänkyjä, Tuoleja, Soututuoleja, Pöytiä, Lastenvaunuja, Tauluja ja Raameja, Malleja, Penseleitä, Huonekaluvernissaa ja Emaljia y. m.

Nuoret parit

voivat naimisiin mennessään saada koko huonekalustonsa, mattonsa y. m. tavaransa minulta valikoimalla mieluisensa.

Kunniottaen

Andrew Petäjä.

CAFE DU NORD

SUOMALAINEN KAHVILA
JA RAVINTOLA.

JOSEPH SALMU,
OMISTAJA,
315 QUINCY ST. HANCOCK, MICH.

JOHN KIISKILA,

Suomalainen lakimies

≡≡≡ Puhelin 535 ≡≡≡

Scott Block. Hancock, Mich.



VALOKUVIA

otetaan joka päivä, satoi eli paistoi, se on saman tekevä ja olipa pyhä eli arki, ei auta. Tulkaa milloin vaan sopii muutoin asiois-
sanne, minä olen aina valmis tahtonne täyttämään kun vaan tu-
lette ja sanotte mitä te vaaditte, tummaa eli vaalijaa työtä eli
uutta mallija platina eli kultaplatina. Minä voin täyttää kaikkein
korkeimmatkin vaatimukset ja takaan työn kelvollisuuden ja kes-
täväisyyden kaikin puolin. Minulla on uudet koneet ja kaikki
uudet ja parhaat neuvot mitä nykyajalla on keksitty ja on kaikki
ajanmukaiset mukavuudet. Erityisesti saan huomauttaa että sa-
de eli pilvinen ilma ei haittaa mitään, päinvastoin on minulla
helpompi saada taiteellinen ja hyvä valotus kun on pehmyt valo
ulkona, vaan se ei tee taas mitään häiriötä jos on kirkas pouta-
kin, sillä akkunoissa on monenkertaiset verhot joilla voipi sul-
kija liian valon pois silloin kun sitä ei tarvita. Minulla on myös
suuri valikoima kuvan raamipuita joista tehdään kaikenkokoisia
raameja. Myöskin on kaikenlaista korutavaraa, joihin voipi pan-
na valokuvansa, nimittäin rintaneuloja, hattuneuloja, hihansuu-
nappeja, kellon loketteja, naisten ja lasten loketteja, kaulavitjoja
y. m. y. m. Myytävänä valokuvauskoneita ja niihin kuuluvia
tarpeita kaikenlaisia ja alkuohjeita annetaan ilmaiseksi kaikille
jotka niitä on vailla. Myös suurennetaan kuvia kaiken kokoisiksi
ja värisiksi kohtuullisilla hinnoilla. Liikehuone sijaitsee n:o 318
valtakadulla Hancockissa, eli lähellä kaupungin kellotornia vas-
tapäätä Savoy näyttelyhuonetta.

P. M. JUNTUNEN,

Suomalainen valokuvaaja, Hancock, Mich.

HENRY SAKARI

HANCOCK, MICH.

Pidän aina varastossa täydellimmän valikoiman

ENSI LUOKAN RUOKATAVARAA.

VERES LIHA ON AINA SAATAVANA.

Sänkyjä, Vietereitä, Sänkyvaatteita, Pöytiä, Pöytäkaappeja,
Comodeja, Dresseriä, Kenkiä, Sukkia, Alusvaat-
teita y. m., y. m.

Henry Sakari.

SUOMALAINEN SEPPÄ

215 FRANKLIN ST.

KESKI-HANCOCK.

valmistaa kaikkia mitä sepän ammattiin kuuluu, nimittäin: Kär-
ryjä, Rekiä, Karhia, Kuokkia, y. m. y. m. sekä ensi luokan hevo-
senkengittäjä. Kaikkia korjaustyötä tehdään. Käykääpäs pu-
huttelemassa kaupunkilaiset sekä farmarit **Heikki Tihistä**, niin
saatte varmaan hyvää ja kunnollista sepän työtä.

Suurimmalla kunnioituksella

Heikki Tihinen,

215 FRANKLIN KATU.

KESKI-HANCOCK.

Raittiusjuomia!

Tarvitessanne HYVIÄ raittiusjuomia, käytäkää aina WENTELÄN valmistamia, ne ovat ehdottomasti parhaita ja terveydelle vaarattomia. Ne valmistetaan puhtaista alkuperäisistä marjamehuista "extraceista".

Lääketieteelliseen valmistustapaan täysin perehtynyt juomain valmistaja.

Tilatkaa osoitteella:

**WENDELL'S BOTTLING WORKS,
HANCOCK, MICH.**

Telefooni 797-J-I.

**ED. LASSEY,
312 Tezcuco st. Hancock, Mich,**

Kaikkia lajeja

Pehmeitä juomia

ja

Sikaareja

Aina varastossa

**MAALARI
PETER MATTSON
LAURIUM, MICH.**



Otan vastaan kaikenlaista koristemaalarin ammattiin kuuluvaa työtä.

Myös tehdään kipsistä rintakuvia kaikesta laadusta ynnä huoneitten reunuskoristeita.



TYÖN HYVYYS TAATAAN!

Kunnioittaen

**PETER MATTSON,
Laurium, Mich.**



Myytävänä myös kaikellaista suomalaista kirjallisuutta.

COPPER COUNTRY BUILDING & LOAN ASSOCIATION

of CALUMET, MICHIGAN

KUPARIALUEEN RAKENNUS- JA LAINAUSYHDISTYS.

Osakepääoma \$1,000,000

Jaettuna 10,000 osakkeeseen.

(Osakepääomaa lisätään ensi kesäkuussa kahteen miljoonaa dollariin).

JOHTOKUNTA:

C. J. Wickström, esimies.
Edward Ulseth, 1:n varaesimies.
Antti Johnson, 2:n varaesimies.
J. H. Jasberg, 3:s varaesimies.
A. J. Mcilanen, kirjuri ja lakimies.
C. O. Jackola, rahastonhoitaja.

Henry A. Kitt,	Joseph W. Sheldon,
Chas. J. Tolonen,	Jacob Pesonen,
John Wäätti,	Chas. Heusa,
Jacob Uitti,	G. Martini,
Paul Schneller,	D. C. Daume,
John Daniell,	

Osakkeita myyty Toukok. 1 p:ään 8,754.

Lainoja annettu \$15,050.00.

PARAS JA ETEVIN KEINO SÄÄSTÄÄ RAHAA.
HUOKEIN JA EDULLISIN KEINO SAADA KODIN.
ME LAINAAMME RAHAA.

Puhutelkaa asiamiehiä tai kirjoittakaa pääkonttooriin niin
annamme kirjeellisiä tietoja.

Copper Country Building & Loan Ass'n,
Pääkonttori:
SORSÉN BLOCK.
Calumet, Mich.

SUOMALAISTEN KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUS-YHDISTYS

Pääkonttori:

Kauth Block, Hancock, Mich.



JOHTOKUNTA:

J. H. Jasberg, Chas. Heusa, Isaac Wargelin, Chas. J. Tolonen,
August Joki, Oskar Ketola, August Pelto, J. E. Porthan,
K. V. Arminen, K. A. Staudinger, John Järvenpää,
Joseph Gaberson.

VIRKAILIJAT:

J. H. Jasberg, esim.; Chas. Heusa, v.-esim.; August Joki, kirjuri;
Chas. J. Tolonen, rahastoh.; Geo. E. Gallen, Yliääkäri.



Raittius on paras säästäväisyys, mutta raittiusväenkin
on vakuutettava henkensä.

SUOMALAISTEN KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUS-
YHDISTYS

on paras sillä alalla. Vakuuttakaa henkenne siinä.



Tarkempia tietoja saatte suullisesti tai kirjeellisesti pääkont-
torista. Osoite:

Suomalaisten Keskinäinen Henkivakuutus-Yhdistys,
Hancock, Mich.